

ESA: 126

OBČINA LOŠKI POTOK

OBČINSKI SVET

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI

OBČINE LOŠKI POTOK

MAREC 2011

**PREDSTAVITEV OBČINE LOŠKI POTOK, RAZVOJA REDARSTVA V SLOVENIJI
IN PRIMERJALNO PRAVNI PREGLED REDARSTVA**

KOT OSNOVNO IZHODIŠČE ZA PRIPRAVO

**OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI
OBČINE LOŠKI POTOK**

KAZALO:

SPLOŠNO O OBČINI LOŠKI POTOK	6
RAZVOJ REDARSTVA V SLOVENIJI	7
PRIMERJALNO PRAVNI PREGLED REDARSTVA	10
1. UVOD	14
2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE LOŠKI POTOK	14
2.1 POSNETEK STANJA IN UPORABLJENE METODE POTREBNE ZA IZDELAVO OCENE OGROŽANJA	15
2.2 ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI TER VARNOSTNIH TVEGANJ	15
2.3 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ	16
3. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU	16
3.1 SPLOŠNO O NAMENU VZPOSTAVITVE REDARSTVA	16
3.2 POGOJI ZA OPRAVLJANJE NALOG POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB REDARSTVA	17
3.3 UPORABA POOBLASTIL IN PRISILNIH SREDSTEV REDARJEV	17
3.4 PREVENTIVNA IN REPRESIVNA VLOGA REDARJEV	18
4. CILJI OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE LOŠKI POTOK	18
4.1 STRATEŠKI CILJ	19
4.2 OPERATIVNI CILJI	20
4.2.1 Varnost cestnega prometa	20
4.2.2 Varstvo javnega reda in miru	21
4.2.3 Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin	22
4.2.4 Pretočnost intervencijskih poti	22
4.2.5 Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine	23
4.2.6 Varstvo okolja	24
5. VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER	24
6. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	25
8. VODENJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	25
9. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	26
9.1 PRAVNA PODLAGA ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV	26
9.2 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON OBČINSKEM REDARSTVU	26
9.3 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O VARSTVU JAVNEGA REDA IN MIRU	27

9.4 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA _____	27
9.5 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O PREKRŠKIH IN ZAKON O LOKALNI SAMOUPRAVI _____	27
9.6 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA SPREJETE OBČINSKE ODLOKE V OBČINI LOŠKI POTOK _____	30
10. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	30
10.1 PROSTORI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	30
10.2 OPREMA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV _____	30
10.2.1 Službena vozila _____	30
10.2.2 Tehnična oprema redarja _____	31
10.2.3 Osebna oprema redarja _____	31
10.2.4 Uniforma redarja _____	31
10.2.5 Simboli in oznake redarjev _____	32
10.2.6 Službena izkaznica redarjev _____	32
11. VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	32
11.1 SPLOŠNO O VRSTAH IN OBSEGU NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	32
11.2 KONKRETNE NALOGE GLEDE NA VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	33
11.2.1 Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih _____	33
11.2.2 Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah _____	33
11.2.3 Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine _____	34
11.2.4 Naloge vzdrževanja javnega reda in miru _____	34
11.2.5 Naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj _____	35
11.2.6 Naloge na področju varstva okolja _____	36
11.3 DRUGE NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	36
11.3.1 Naloge Medobčinskega redarstva po odlokih Občine Loški Potok _____	37
11.3.2 Izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih v Občini Loški Potok _____	39
11.3.3 Naloge Medobčinskega redarstva na področju dinamičnega prometa _____	41
11.3.4 Prostorski obseg izvajanja nalog Medobčinskega redarstva _____	41
11.3.5 Naloge Medobčinskega redarstva povezane z drugimi področji dela _____	42
11.3.6 Logistične in druge naloge Medobčinskega redarstva _____	42
12. NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	43
12.1 SPLOŠNO O IZVAJANJU ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA _____	43
12.2 OPOZORILO _____	44
12.3 USTNA ODREDBA _____	44
12.4 UGOTAVLJANJE ISTOVETNOSTI _____	45
12.5 VARNOSTNI PREGLED OSEBE _____	46
12.6 ZADRŽANJE STORILCA PREKRŠKA IN KAZNIVEGA DEJANJA _____	47
12.7 ZASEG PREDMETOV IN RAVNANJE Z ZASEŽENIMI PREDMETI _____	48

13. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV	50
13.1 SPLOŠNO O NAČINU UPORABE PRISILNIH SREDSTEV	50
13.2 UPORABA FIZIČNE SILE	50
13.3 SREDSTVA ZA VKLEPANJE IN VEZANJE	52
13.4 PLINSKI RAZPRŠILEC	52
13.5 OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV	53
13.6 OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV	54
13.7 ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER POSTOPEK REDARJEV	54
13.8 DISCIPLINSKA IN DRUGA ODGOVORNOST REDARJEV	54
14. SISTEM DELA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	55
14.1 RAZPORED IN ODPRAVA NA DELO	55
15. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA S POLICIJSKO POSTAJO LOŠKI POTOK	55
16. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OBČINSKIMI REDARSTVI IN OBČINSKIMI REDARJI SOSEDNIJH OBČIN	56
17. POVEZANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OPERATIVNO KOMUNIKACIJSKIM CENTROM, POLICIJSKO POSTAJO RIBNICA IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE	58
18. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA	58
19. NAČINI SODELOVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN ZASEBNIH VARNOSTNIKOV ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB	59
20. STROKOVNA POMOČ MINISTRSTVA ZA NOTRANJE ZADEVE	60
21. ADMINISTRACIJA IN VODENJE EVIDENC	61
22. INFORMACIJSKI SISTEM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	61
23. INTERNO NADZORSTVO NAD IZVRŠEVANJEM NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	61
24. INŠPEKCIJSKO IN DRUGO UPRAVNO – STROKOVNO NADZORSTVO NAD DELOM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	62

PRILOGE:

1. ZAKON O OBČINSKEM REDARSTVU	64
---------------------------------------	-----------

<u>2. ODLOK O USTANOVITVI MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA</u>	74
<u>3. OCENA VARNOSTNIH RAZMER NA OBMOČJU OBČINE LOŠKI POTOK (OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ)</u>	82
<u>4. PROGRAM STROKOVNEGA USPOSABLJANJA IN IZPOPOLNJEVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA</u>	112
<u>5. NAČRT STROKOVNEGA USPOSABLJANJA IN IZPOPOLNJEVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA</u>	113
<u>6. NAVODILA ZA UKREPANJE REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH</u>	114
<u>7. SISTEM ALARMIRANJA IN UKREPANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH</u>	118
<u>8. PISNI PROTOKOL O SODELOVANJU S POLICIJO</u>	119
<u>9. PISNI PROTOKOL O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z REDARSTVI SOSEDNIH OBČIN</u>	121
<u>10. PISNI DOGOVOR O SODELOVANJU Z VARNOSTNIKI ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB</u>	124
<u>11. PISNI DOGOVOR O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA</u>	127
<u>12. DELOVNI NALOG IN TEDENSKO POROČILO O DELU REDARJA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z NAVODILOM</u>	129

SPLOŠNO O OBČINI LOŠKI POTOK

Loški Potok se prvič omenja šele v letu 1666, ko se je kot podružnica Cerknice in pozneje Blok prelevil v vikariat. Od nekdanje je bila to ena najbolj osamljenih in najrevnejših sosesk na Slovenskem. Občina spada med demografsko ogrožena območja, saj je med najredkeje naseljenimi območji v Sloveniji. Gostota naseljenosti je 16 prebivalcev na km². Danes Loški Potok šteje okoli 2100 prebivalcev.

Poldrugo stoletje si je večina prebivalstva iskala zaslužek na tujem - v Ameriki in v hrvaških gozdovih - ti so se imenovali HRVATARJI. Tradicija »hrvatarjev« je ustvarila svojevrstnega človeka, ki je hodil čez zimo drvarit na tuje. Pozneje je te ljudi mojstrsko opisala pisateljica Zofka Kveder v svojem delu »Hrvatarji«. V »kompaniji« je bilo 9 do 11 sekačev - tesarjev, med katerimi je bil najvidnejši blagajnik ali »kosatar«.

Šolstvo se je v Loškem Potoku začelo razvijati v obdobju vladavine Marije Terezije. Redna šola je bila ustanovljena leta 1850, redni pouk pa se je pričel 4. oktobra 1875. Današnja šola nosi ime po pesniku, prevajalcu, publicistu, dr. Antonu Debeljaku. Poslopje šole je bilo s krajevnim samoprispevkom zgrajeno leta 1972, obnovljeno pa leta 2003.

RAZVOJ REDARSTVA V SLOVENIJI

Leto 1849 je pomenilo nov preboj za lokalno samoupravo v tedanji Kraljevini Avstriji, ko je dunajska vlada izdala zakon, ki je urejal delovanje občin. V svojem bistvu je urejal vrsto nalog, vendar je za naše proučevanje pomembno, da je določal tudi, da je občina odgovorna za varnost na svojem območju. Iz tega zakona se je razvijala krajevna policija, za katero je avstrijski notranji minister leta 1850 določil, da občine same določajo oborožitev pripadnikov krajevne policije, njihova uniforma pa ni smela biti enaka uniformam redne vojske, orožništva ali vojaški policijski straži. O njihovi uniformi, številu, oborožitvi pa so občine morale poročati občinskim glavarstvom, ta pa poveljnikom orožniških polkov, ki so delovali na določenih okoliših.

Kranjska je v letu 1866 dobila pravila, ki so določala občinski in volilni red. Ta pravila so leta 1866 naštel 13 izvernih nalog občin in na prvem mestu je bilo zapisano, da »skrbi, da sta človek in lastnina brez nevarnosti«. Država si je pridržala pravico, da sme iz višjih razlogov prenesti opravila krajevnega redarstva z občine na državo.

Občine na Slovenskem so največjo pozornost namenile varnosti v kmetijstvu in na cestah. Dežele so dobile pravice, da s svojimi predpisi urejajo varnost na nekaterih področjih, predvsem kmetijstvu, gozdarstvu, rudarstvu, lovju, ribištju in vodnem gospodarstvu.

Za takratne občinske stražnike so veljala nekatera načela, med njimi, da stražno osebje potrdi in zapriseže okrajno glavarstvo, imajo pravice in dolžnosti javne straže, če so v uniformi ali vsaj nosijo vidno znamenje, njihovo pričanje je v kazenskih zadevah enakovredno izpovedi državnih stražnikov itd.

Občinski stražnik je smel osebo prijati v dveh primerih, in sicer, če jo je zalotil pri kaznivem dejanju v njegovi pristojnosti, a mu je bila nepoznana, ni imela prebivališča v stražnikovem okolišu, mu je ugovarjala, ga zmerjala ali se mu upirala, ali pa je zagrešila veliko škodo oziroma posebno hudobijo, če je stražnik sumil, da je neznana oseba storila ali bi lahko storila kaznivo dejanje iz njegove pristojnosti. Občinski stražnik je moral osebo takoj oziroma najpozneje v 48 urah predati pristojnemu »oblastvu«. Če mu je pobegnila, jo je smel loviti tudi zunaj svojega nadzornega okoliša.

Kasneje, od leta 1875, je bil v veljavi poseben zakon, ki je opredeljeval varovanje poljščin. Tako so občine imele svoje poljske čuvaje, ki so naloge lahko opravljali za več občin hkrati, lahko pa je občina imela tudi več čuvajev, odvisno pa je bilo od njene finančne zmožnosti.

Spomladi leta 1887 je Vojvodina Kranjska sprejela svoj posebni zakon, ki je urejal znamenja čuvajev. Tako znamenje je moral po zaprisegi nositi vsak čuvaj v poljedelstvu, gozdarstvu, lovstvu, ribištju ali vodnem gospodarstvu. Določilo ga je deželno »oblastvo«. To je bil podolgovat obel ščit iz medenine ali rumenega kositra, ki je bil 10 centimetrov visok in 8 centimetrov širok. Sredi ščita je bil orel iz deželnega

grba Kranjske, na desni strani napis »Offentliche Wache«, na levi pa »Javna straža«. Črke so bile velike 1 centimeter, črne barve, enake barve je bil tudi orel. Znak je bilo treba nositi na levi strani prsi.

Naslednje področje urejanja občin je bil cestni promet in delitev cest, ki je pomenila tudi pristojnosti za njihovo skrb in nadzorstvo, in tako je Vojvodina Kranjska leta 1874 sprejela predpise, ki so vsebovali vsa pravila prometa in kazni za kršitve.

Na Slovenskem so imela štiri mesta: Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj status tako imenovanih statutarnih mest in so imela pravico in dolžnost do posebnega statusa svoje varnostne sile.

V Ljubljani, ki je bila deželna prestolnica, so svojo zakonsko podlago za tovrstno urejanje dobili poleti 1850, tudi s potrditvijo cesarja. Med naloge je sodila tudi skrb za krajevno policijo, ki pa ni zagotavljala javne varnosti, saj je ta naloga pripadala policijski direkciji, ki je v Ljubljani obstajala od konca 18. stoletja dalje, podrejena pa je bila državnim oblastem, občina pa jo je v določenem delu financirala. Leta 1866 je bila policijska direkcija ukinjena, del njenih nalog je prešel na deželno vlado, del pa na mesto.

Ljubljana je vzpostavila svojo mestno varnostno stražo. Od leta 1898 je policijske zadeve v Ljubljani vodil policijski urad pri magistratu, ki je štel 9 oseb. Mestna straža mu je bila podrejena in je štela 51 mož, in sicer 2 vodji, 10 nad stražnikov, 20 stražnikov in 18 pomožnih stražnikov ter 1 detektiva. Dunaj je ocenil, da je straža ob protinemških demonstracijah jeseni 1908 v Ljubljani ukrepala preveč blago in neodločno, zato je začel s pripravami na podžavljanje te policije. Do tega je prišlo leta 1913, ko je v Ljubljani začela ponovno delovati policijska direkcija, ki so ji rekli ravnateljstvo. Namesto mestnih stražnikov so odslej za javno varnost skrbeli stražniki.

Leta 1866 so tudi druga statutarna mesta, in sicer Maribor, Celje in Ptuj, vzpostavila svojo mestno stražo skladno s svojimi potrebami in zmožnostmi.

Med prvo svetovno vojno so bile organizirane tako imenovane občinske straže, ki so predvsem pazile na sumljive osebe, tujce, varovale mostove na deželnih cestah, pomembne vodovode, poštno, telefonske, telegrafske in železniške naprave.

V času Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS) in Kraljevine Jugoslavije so v začetku veljali predpisi iz cesarskih časov. Razdrobljenost policijskih sil je motila oblasti v Beogradu, hkrati pa je vplivala tudi na slabo učinkovitost teh sil. Kralj je zato leta 1928 določil pravila, ki so veljala za občinske stražnike. Hkrati pa je potekala še reorganizacija policije, ki je pomenila ustanovitev predstojništev mestne policije v Mariboru in Celju, kasneje pa še v Kranju, na Ptuj pa je straža v ostala pristojnosti policije.

Leta 1933, skoraj 15 let po nastanku Kraljevine SHS, so poenotili ureditev občin. Določeno je bilo, da občina opravlja naloge krajevne policije, če jih ne opravlja država. Pojem krajevna policija je obsegal sedem področij in na prvem mestu je bila navedena skrb za javno, osebno in imovinsko varnost, MRalo, red in mir v občini. Če kaznovanje teh prekrškov ni sodilo v pristojnost drugih »oblastev«, je to nalogo prevzela občina.

Že takrat sta v Ljubljani delovali dve zasebni čuvajski podjetji, v Mariboru pa eno. Po drugi svetovni vojni, ko je prišlo do revolucionarnega prevzema oblasti, so se občine preoblikovale v ljudske odbore, krajevni ljudski odbor pa je imel tudi nalogo, da skrbi za javni red in mir in je za ta namen vodil pomožno milico. Med njihovimi nalogami, ki so bile na las podobne nalogam bivših stražnikov, čuvajev, redarjev, je bila na prvem mestu varstvo javnega reda in miru, osebna varnost ter premoženjska varnost.

Pomožna (ljudska) milica je bila neuspešen poskus, ki verjetno ni uspel tudi zaradi kadrovskih in prostorskih težav poklicne (ljudske) milice. Vsekakor pa je na neuspeh pomožne (ljudske) milice vplivala tudi zakonodaja, ki je pristojnosti, še boljše dolžnosti, poklicne (ljudske) milice vse bolj vezala na krajevni občinski ljudski odbor, med drugim tudi, da postaja ljudske milice zavaruje administrativno izvršitev njegovih sklepov in odločb, da MRA na ukaz predsednika občinskega ljudskega odbora opravljati določene naloge.

Izjemna moč krajevnih odborov oziroma skupščin se je kazala v tem da so v soglasju z republiškim sekretarjem za notranje zadeve ustanavljali in odpravljali postaje oziroma oddelke milice, imenovali vodstvene starešine enot, komandir postaje milice v občini je bil za svoje delo in delo enote odgovoren občinski skupščini in njenemu svetu za notranje zadeve.

Kasneje je zakonodaja prinesla nekaj sprememb, povečala se je moč in vpliv republiškega sekretarja za notranje zadeve.

V okviru družbene samozaščite in splošnega ljudskega odpora je bila 1976. leta vzpostavljena narodna zaščita, ki je v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah skrbela za varovanje pogojev dela, družbeno lastnino in objekte skupnega pomena, za varovanje reda in zagotavljanje varnega in mirnega življenja.

Leta 1980 so občine dobile zakonsko možnost, da občinska skupščina ustanovi organ za nadzor nad izvajanjem predpisov o javnem redu in miru, parkiranju motornih vozil in komunalni urejenosti. Pravice, dolžnosti in obveznosti teh delavcev je lahko določil odlok občinske skupščine, hkrati pa je bila občinski skupščini podeljena pravica, da postaji milice s splošnim delovnim področjem daje smernice in napotke za opravljanje njenih nalog, pomembnih za varnost v občini.

Leta 1991 pa je prišlo do razpada Socialistične federativne republike Jugoslavije (SFRJ) in do ustanovitve neodvisne države Republike Slovenije, ki je s svojo zakonodajo in razvojem policije in občinskih redarstev prišla do stopnje razvoja, kot smo ji priča. Občinska redarstva vse bolj pridobivajo na svoji veljavi tako med prebivalstvom, kot tudi na zakonski podlagi z Zakonom o varnosti cestnega prometa (2004), Zakonom o prekrških (2003), Zakonom o varstvu javnega reda in mira (2006) ter Zakonom o občinskem redarstvu (2006).

PRIMERJALNO PRAVNI PREGLED REDARSTVA

Ob mednarodni pravni primerjalni analizi je opaziti temeljno značilnost, ki se nanaša na prisotnost ali odsotnost vpliva lokalnih skupnosti na zagotavljanje varnosti. Določen vpliv v obliki sodelovanja v različnih posvetovalnih telesih policije obstaja v zelo veliko državah, pristojnost organiziranja institucionaliziranih lokalnih instrumentov zagotavljanja varnosti pa imajo pretežno lokalne skupnosti v decentraliziranih državah (npr. Franciji, Italiji), medtem ko v federalnih državah (Nemčija, Avstrija) lokalna skupnost praviloma ne organizira lastnih varnostnih služb. Tradicionalno pomembno vlogo pa imajo lokalne varnostne službe v državah tako imenovanih anglosaksonskih državah, zlasti Združenem kraljestvu Velike Britanije in Združenih državah Amerike. Tudi v slovenskem policijsko-varnostnem izročilu so bile v različnih zgodovinskih obdobjih uveljavljene določene oblike lokalnih varnostnih organov in služb. Začeni z lokalnimi policijsko-varnostnimi organi slovenskih vinorodnih dežel – določeni so bili z normami slovenskega običajnega prava v 15. in 16. stoletju v znanih zbirkah predpisov Gorske bukve – do mestne policije in občinskih policijskih straž pod prvo slovensko oblastjo po razpadu Avstro-Ogrske monarhije. Tovrstne oblike lokalnih varnostnih služb so se na Slovenskem ohranjale vse do druge svetovne vojne. Ureditev lokalnih policijsko-varnostnih zadev po drugi svetovni vojni pa se je ohranila do osamosvojitve. Od osamosvojitve pa do sprejetja Zakona o policiji (1998), ki je upravljanje javne varnosti in javnega reda na lokalni ravni prepustil neobveznemu sodelovanju državne policije in bolj kot ne laičnim predstavnikom lokalne skupnosti.

V državah, kjer lokalne varnostne službe sicer niso del varnostne tradicije, se zaradi vedno novih varnostnih izzivov ukvarjajo s temi vprašanji. Deželna policija v Nemčiji je v deželni in ne zvezni pristojnosti, vendar je glede na status nemških dežel še vedno državna policija. Zaradi zavedanja o pomembnosti vloge lokalnih skupnosti pri zagotavljanju varnosti prebivalcev poskusno uvajajo »prostovoljne policiste«, njihovo področje dela pa je predvsem prisotnost, opazovanje in poročanje, prevencija pred kaznivimi dejanji, nadzor cestnega prometa, varovanje poslopij in javnih površin ter raziskovanje prekrškov. Nizozemska ne pozna lokalne policije, njena ureditev pa je zelo podobna slovenski. Lokalni redarji so odgovorni za nadzor mirujočega prometa, šolajo pa se pri policiji.

Avstrija sicer ne pozna lokalne policije, vendar ima urejeno lokalno varnostno oblast, ki je pristojna za javne varnostne zadeve na ravni okraja oziroma občine. Lokalnim nadrejena varnostna oblast države, ki si vedno pridrži pravico odločanja, če presodi, da teža posameznih postopkov presega okvire lokalne oblasti in MRajo biti za to pod njeno pristojnostjo. Okrajne varnostne službe so urejene v okrajnih zakonih. Namen zveznega policijskega prava je namreč drugačen od namena okrajnega policijskega prava. Policijske dejavnosti v okrajih so usmerjene bolj v upravno policijske naloge, medtem ko je na zvezni ravni usmeritev bolj v varnostno-policijske dejavnosti. Vendar se tudi v okviru upravno-policijske dejavnosti v okrajih ukvarjajo z varnostno problematiko. Okrajno pravo se glede varnostne problematike ukvarja predvsem z vprašanji družbeno nezaželenega vedenja, kot na primer

prepoved povzročanja hrupa, prepoved javnega žaljivega vedenja, prepoved prekrškov zoper čast in dobro ime, prepoved beračenja na javnih mestih, prepoved prostitucije izven dovoljenih krajev, prepoved posedovanja nevarnih živali, itd..

Občina lahko tem pogojem doda še svoje omejitve, v kolikor lokalne razmere na terenu zahtevajo posebno obravnavanje, na primer prepoved povzročanja hrupa, ki velja samo za določen čas ali območje. V primerih, ko se pojavi nevarna situacija, ki je tipična za neko občino in kot takšna ni urejena v zveznih ali okrajnih zakonih, je pristojnost nad ureditvijo le-te v rokah občine, lahko pa tudi okraja, npr. prepoved kopanja v gramoznih jamah. V izjemnih situacijah (razlog nujnosti) lahko takšen predpis sprejme župan, vendar ga MRa občinska oblast potrditi, takoj ko je to mogoče. Kršitev prepovedi se obravnava kot upravni prekršek, kazen pa je določena v lokalnih oziroma okrajnih pravnih dokumentih. Nadzor in spoštovanje teh določil ureja in revidira občinska/okrajna varnostna oblast.

V **Franciji** je bilo področje lokalne policije v Franciji spremenjeno in drugače urejeno s spremembami zakonodaje v letu 1999 ter s sprejemom mnogih podzakonskih predpisov. Na podlagi spremenjene zakonodaje je župan pristojen izvajati potrebne ukrepe na področju javnega reda, varnosti in javne higijene v občinah. Pod administrativnim nadzorstvom predstavnika države v departmaju je župan pristojen za mestno in podeželsko policijo. Izjema je Pariz, ki je edino mesto, kjer župan nima pristojnosti mestne policije, te pristojnosti pa izvaja prefekt.

Zakonodaja, ki ureja pristojnosti lokalne skupnosti podrobno našteva pristojnosti mestne policije, mestna policija pa ima na posameznem področju lahko še druge pristojnosti. Med prisilnimi sredstvi, ki jih lahko uporablja mestna policija, je tudi nošenje orožja, kaMR uvrščajo strelno orožje in plinski razpršilec.

V **Italiji** ima lokalna policija dolgoletno tradicijo, saj njeni začetki segajo v sredino 18. stoletja. Zakonska podlaga za ustanavljanje lokalne policije sega v leto 1986. Mestna policija je organizirana v obliki policijske strukture na ravni občine in le redko za potrebe več občin. Je organ lokalne skupnosti in sodi v pristojnost krajevnih oblasti. Predstavlja vmesni člen med lokalnimi oblastmi, prebivalci in državnimi oblastmi.

V mestni policiji velja določena hierarhija v nazivih, pri dodeljenih pooblastilih in na področju dela. To pomeni, da vsi pripadniki enote ne opravljajo enakih del, saj se naloge dodeljujejo skladno z lokalnimi in državnimi predpisi in so prilagojene lokalnim interesom. Naloge lokalne policije se delijo v dve večji skupini, in sicer institucionalne naloge in upravne oziroma administrativne naloge.

Kandidat za mestnega policista MRa končati za to predvidene izobraževalne programe, ki zajemajo šestmesečni tečaj in dve leti preizkusnega dela. Ker na območju občine opravljajo vse funkcije policije (ustavljajo vozila, obravnavajo vse vrste prometnih nesreč, preprečujejo in ugotavljajo vse kršitve), imajo enaka pooblastila kot vse druge državne policije v Italiji. Mestne policije v Italiji so ponekod oborožene, vendar je to odvisno od lokalnih oblasti. Če je mestna policija oborožena, orožja nimajo vsi pripadniki mestne policije, temveč le tisti, ki od prefekta dobijo naziv uslužbenca javne varnosti. Mestni policisti lahko nosijo orožje le v službi, hranijo pa ga v enotah.

V **Veliki Britaniji** uniformirana neoborožena in oborožena policija tesno sodeluje z lokalnimi oblastmi in skupnostjo. Sodelovanje temelji na ugotovitvi, da se policija sama ne MRe uspešno boriti proti neredu in kriminalu. Lokalne oblasti, privatni sektor in drugi MRajo sodelovati s policijo, da razvijajo in izvajajo strategije na področju zmanjševanja kriminala. Da bi dosegli te cilje, je reforma policijskega sistema v letu 2000 omogočila izvajanje nekaterih policijskih pooblastil »civilnim osebam«. Policija v te namene lahko usposobi državljane, ki nato v skladu z navodili in pod nadzorom policije prevzamejo in izvajajo specifične naloge. Policijski načelniki lahko imenujejo pomožno osebje, da štiri vrste nalog: zaščita skupnosti, preiskovanje, pridržanje in spremljanje. Stražniki lahko kaznujejo prekrške s področja asocialnega obnašanja (kršitve javnega reda). Kršitelje lahko legitimirajo, in če sumijo, da so podatki lažni, lahko kršitelja zadržijo do 30 minut, odvisno od prihoda policije. Stražnik lahko pri tem uporabi sprejemljiva sredstva, da izvede pridržanje. Med drugim lahko stražnik za dosego ciljev zaseže alkohol in tobačne izdelke ali celo vozilo. Stražniki lahko sodelujejo pri izvajanju policijskih kordonov, vendar jih ne MRejo izvajati samostojno.

Lokalne oblasti lahko zaposlijo ulične oz. parkovne nadzornike. Za izvajanje nekaterih nalog s področja javnega reda jih pooblasti policijski načelnik, policija pa skrbi za sistem njihovega usposabljanja. Pooblaščen osebe lahko izrekajo fiksno določene kazni za prekrške, kot so kolesarjenje po peš poteh ali če psi onesnažujejo okolico. Glede legitimiranja oseb pa imajo enaka pooblastila kot stražniki, vendar brez pravice pridržanja.

Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) je Občinski svet Občine Loški Potok na predlog župana Janeza Novaka in na podlagi usklajevanja s Policijsko postajo Ribnica, na seji dne 2011, sprejel

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI OBČINE LOŠKI POTOK,

s katerim se v Občini Loški Potok (v nadaljevanju: OLP) na podlagi ocene varnostnih razmer podrobneje določa vrsto in obseg nalog Medobčinskega redarstva Občine Loški Potok, Ribnica in Sodražica v ustanavljanju (v nadaljevanju: MR) ter navedene naloge usklajuje s predpisi, programskimi dokumenti Ministrstva za notranje zadeve in policije na področju javne varnosti ter z drugimi potrebami varnosti v OLP. Pri tem so za Občinski program varnosti Loški Potok (v nadaljevanju: OPV OLP) in za delovanje MR ključnega pomena predvsem Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o varstvu javnega reda in miru, Zakon o pravilih cestnega prometa, Zakon o prekrških, Zakon o lokalni samoupravi in občinski odloki.

OPV OLP obsega cilje, ki na celovit način urejajo oziroma zagotavljajo ustrezno stopnjo in kvaliteto varnosti v OLP. To se bo dosegalo z ustrezno varnostno politiko ter sistemskimi, pravnimi in organizacijskimi predpisi ter ukrepi organov in služb OLP ter konkretnimi ukrepi MR, ki bodo usmerjeni v zagotavljanje javne in druge varnosti v občini.

OPV OLP je zasnovan razvojno in hkrati dovolj konkretno ter ima naravo priporočil in programskih smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi letne programe dela organov in služb OLP ter redarjev oziroma MR. Realizacija vseh ciljev OPV OLP pa bo odvisna tudi od razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih občina namenja za to področje dela ter od pravilnega razumevanja varnosti, kot temeljne človekove vrednote in potrebe, s strani tistih, ki odločajo o finančnih in drugih vložkih v varnost OLP.

Zato je namen OPV OLP dvigniti tudi varnostno kulturo vseh tistih, ki se tako ali drugače v OLP srečujejo z varnostnimi problemi in vprašanji in so v okviru svojih pristojnosti odgovorni za varnost, cilj OPV OLP pa je tudi spodbuditi vse druge, ki jim je Občina Loški Potok dom ali poslovni oziroma drugi center, k samozaščitnemu varnostnemu ravnanju.

Za uresničitev vseh navedenih in mnogih drugih varnostnih ter samozaščitnih ciljev pa bo vsekakor zelo pomembno sodelovanje vseh organov in služb OLP ter MR z državnimi in drugimi organi, službami, institucijami ter civilno družbo in sosednjimi občinami ter njihovimi organi in seveda predvsem s sosednjimi občinskimi redarstvi oziroma medobčinskimi redarstvi.

1. UVOD

OPV OLP je temeljni strateško - varnostni dokument, s katerim so opredeljena izhodišča in usmeritve za zagotavljanje javne varnosti ter varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev in obiskovalcev občine. Namen OPV je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v občini in opredeliti ukrepe ter ravnanja pristojnih, ki zagotavljajo javno varnost in javni red na območju občine.

Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobrino, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v določeni količini na razpolago vsem članom družbe, ki ima to posebno značilnost, da se zagotavlja vedno le na javnopraven, na državo naslonjen in zato arbitraren način, ki jo lahko zagotavljamo samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo ali ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen OPV OLP je tudi načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora in območij v občini. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo ter z okoljem kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor tudi pomeni zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda; to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori čisti, varni in urejeni.

OPV OLP je zelo pomemben in temeljni dokument, v katerem so na podlagi nacionalno -varnostne politike in strategije zajeti ukrepi in naloge, ki so ključnega pomena za delovanje vseh organov in služb OLP, predvsem pa za delovanje MR. V njem so opredeljena tudi izhodišča za zagotavljanje varnosti v občini, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev na ta način, da so opredeljeni konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg želenih ciljev.

Namen OPV OLP je tudi vzpostaviti partnerski odnos med policijo in MR pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v 3. členu Zakona o občinskem redarstvu. Prav zaradi tega so v OPV OLP opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo MR ter za sodelovanje s Policijsko postajo Ribnica (v nadaljevanju: PP Ribnica), Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OLP, zasebno varnostnimi službami in drugimi pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda na območju občine.

2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE LOŠKI POTOK

Za oceno ogroženosti in varnostnih tveganj, kot strokovno podlago za pripravo OPV OLP je pomemben posnetek stanja varnosti v OLP, analiza in ocena varnostnih tveganj ter identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj. To so tudi sestavine »Ocene varnostnih razmer v Občini Loški Potok«, **katera pa je tudi**

najpomembnejša priloga Občinskega programa varnosti Občine Loški Potok ter je njegov neločljiv in sestavni del.

2.1 POSNETEK STANJA IN UPORABLJENE METODE POTREBNE ZA IZDELAVO OCENE OGROŽANJA

Za posnetek stanja varnostnih razmer na območju OLP in oceno ogroženosti in varnostnih tveganj so bili zbrani ustrezni podatki od organov in služb OLP, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OLP ter PP Ribnica, ki je zagotovila podatke o javnem redu in miru, varnosti cestnega prometa oziroma predvsem o prometnih nesrečah ter o kaznivih dejanjih in druge potrebne podatke. Mnogi podatki pa so bili pridobljeni iz drugih uradnih javnih evidenc, ki so bile dostopne.

Opravljen je bil tudi operativni pregled posameznih območij, cest, trgov, parkirnih mest, javnih poti, rekreacijskih površin in drugih javnih prostorov, kjer je varnostna problematika večja oziroma kjer je bilo za pričakovati, da je večja ogroženost varnosti in varnostnih tveganj. Opravljen pa je bil tudi ogled nekaterih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine, športnih objektov in drugih prireditvenih prostorov, ki so pomembni iz vidika Zakona o javnih zbiranjih - ZJZ-UPB5 (Uradni list RS, šte. 64/11).

V okviru priprave OPV za OLP je bil opravljen informativni pregled organiziranosti in delovanja organov in služb znotraj OLP, temeljitejši vpogled v organiziranost in delovanje posameznih organov in služb OLP pa je bil opravljen pri tistih organih in službah, ki so delovno povezani z MR in tistih organov in služb, ki so v okviru svojih pristojnosti odgovorni tudi za varnost oziroma posamezna varnostna področja.

Z namenom priprave kvalitetnega, vsebinsko bogatega in z vidika zagotavljanja varnosti v OLP, so bili za potrebe OPV pregledani zakonski in drugi predpisi ter dokumenti in drugo gradivo, ki se tako ali drugače nanaša na zagotavljanje varnostnih razmer v OLP in na vzpostavitev MR.

2.2 ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI TER VARNOSTNIH TVEGANJ

Analiza in ocena ogroženosti ter varnostnih tveganj za območje Občine Loški Potok je bila opravljena na podlagi statističnih podatkov, ki so bili pridobljeni od PP Ribnica, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OLP ter organov in služb OLP. Analiza je bila opravljena predvsem v sklopu petih področij in sicer: ogroženost javnega reda in miru, ogroženost varnosti cestnega prometa, ogroženost od kriminalnih pojavov, ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.

2.3 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ

Za identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj so bila obravnavana varnostna tveganja na področju varnosti cestnega prometa, varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin, na področju zagotavljanja javnega reda in miru, na področju preprečevanja kriminalnih dejanj, na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine, na področju javnih shodov in prireditev ter na področju varstva okolja.

V okviru navedenega pa so nakazani načini obvladovanja varnostnih tveganj s strani MR, hkrati pa so opredeljene tudi varnostne potrebe, izhajajoče iz Ocene varnostnih razmer v Občini Loški Potok oziroma iz analize in ocene ogroženosti ter varnostnih tveganj. Pri tem je bilo upoštevano poročilo o delu Policijske postaje Ribnica za leto 2008, 2009 in 2010.

3. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU

3.1 SPLOŠNO O NAMENU VZPOSTAVITVE REDARSTVA

Zakon o občinskem redarstvu (Ur. l. RS, št. 139/06) ureja delo občinskega, mestnega in medobčinskega redarstva (v nadaljevanju: redarstvo) tako, da izhaja iz načela enakosti pred zakonom, ki izključuje samovoljo občinskega, mestnega in medobčinskega redarja (v nadaljevanju: redar) ter preseganje njegovih pooblastil, saj po načelu strokovnosti z nadzorom nad opravljanjem redarske službe ne dopušča dvomov v korektnost dela redarja. Hkrati besedilo zakona temelji na načelu delitve odgovornosti med posameznimi nosilci nalog s področja varnosti v Republiki Sloveniji. Zakon o pravilih cestnega prometa, ki določa pristojnost občine oziroma pooblastila redarstva na področju nadzora nad mirujočim prometom določa pristojnosti občin na tem področju na ta način, da so predpisana pooblastila, ki jih hkrati z državnimi organi (policijo) izvršujejo redarstva.

Podobno rešitev vsebuje Zakon o varstvu javnega reda in miru (Ur.l. RS, št. 70/06), (v nadaljevanju: ZJRM -1), ki določa, da občina oziroma njeni redarji ali redarstvo, na območju občine opravljajo naloge preprečevanja, odkrivanja in kaznovanja storilcev prekrškov zoper javni red in mir in sicer tako, da se ohranijo polna pooblastila pristojnih državnih organov. Zakon namreč določa, da ta nadzor opravljajo redarji in hkrati policisti, kar pomeni, da ne glede na določitev občinske pristojnosti, država svojo pristojnost ohrani. Vloga države oziroma policije je pri skupnih zadevah javne varnosti subsidiarna in še vedno odločilna. Če je javno varnostna zadeva takšne narave, da jo lahko rešuje redarstvo, je to njegova naloga. Policija nastopi šele, ko je to potrebno zaradi same narave stvari, npr. zahtevnost, stopnja nevarnosti, javni interes ipd., ali če tako sama oceni. V trenutku, ko policija iz takšnih ali drugačnih razlogov prevzame zadevo, je delovanje redarjev pod njenim poveljstvom. Policija tudi sicer v okviru zakona nudi redarstvu strokovno in operativno pomoč.

V skladu z Zakonom o občinskem redarstvu (v nadaljevanju: ZORed) so občine, mestne občine oziroma več občin skupaj (medobčinsko redarstvo) dolžne zagotoviti kadrovske, materialne in druge pogoje za delo redarstva. Država lahko v sodelovanju z organi lokalne oblasti načrtuje določene oblike uresničevanja javnih varnostnih ciljev iz njene pristojnosti s pomočjo redarstva in za to zagotovi tudi ustrezna finančna sredstva, npr. varovanje državne strateške infrastrukture na lokalnem območju, državnih prireditelj ipd. Občinsko redarstvo je del občinske uprave oziroma njena samostojna notranja organizacijska enota. Delovno področje občinskega redarstva, s katerim so določena njegova pooblastila, določi zakon in občina z odlokom. V okviru svojega delovnega področja je redarstvo prekrškovni organ občine. Redarstvo vodi vodja, katerega položaj določa zakon in odlok o ustanovitvi redarstva.

3.2 POGOJI ZA OPRAVLJANJE NALOG POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB REDARSTVA

V skladu z Zakonom o javnih uslužbencih (Ur. l. RS, št. 63/07-UPB3, 65/08, 69/08-ZTFI-A, 69/08-ZZavar-E, 74/09 Odl. US: U-I-136/07-13, v nadaljevanju: ZJU) in Zakonom o prekrških (Ur.l. RS, št. 3/07, 109/09 Odl. US: U-I-56/08, 102/11 Odl. US: Up-319/10-14, U-I-63/10-7, v nadaljevanju: ZP-1) so z ZORed določeni tudi pogoji, ki jih morajo izpolnjevati pooblaščenec uradne osebe (v nadaljevanju PUO) redarstva. To so vsi tisti uradniki, ki imajo pooblastila za vodenje postopka in odločanje v prekrškovnem postopku ter pooblastila po Zakonu o občinskem redarstvu. Z določbami zakona, ki določajo naloge vodje redarstva ter določbami, ki določajo razmerja med občinsko oziroma mestno upravo in redarstvom, je zagotovljeno, da se lahko občinska redarstva, mestna redarstva in medobčinska redarstva organizirajo in delujejo kot strokovni organi. S takšno ureditvijo se zagotavlja spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter načela sorazmernosti v postopkih občinskega redarstva.

PUO redarstva morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z ZJU, opraviti predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku ter preizkus znanja za opravljanje nalog redarstva in za uporabo pooblastil redarja.

Usposobljenost PUO redarstva za opravljanje nalog redarstva, uporabo pooblastil, določenih z zakonom, ter za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi se zagotavlja s strokovnim usposabljanjem in obdobjim izpopolnjevanjem ter preizkusom znanja.

3.3 UPORABA POOBLASTIL IN PRISILNIH SREDSTEV REDARJEV

ZORed natančneje določa način določanja in izvajanja pooblastil redarja, ki pri opravljanju svojega dela prihaja neposredno v stik z državljanji. Pooblastila redarja niso enaka policijskim pooblastilom. Njegova pooblastila so prilagojena nalogam za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine oziroma nalogam na področju prometa, varovanja javnega reda in miru, obravnavi prekrškov zoper javni red in mir ter nalogam pri varovanju javnega premoženja in nalogam varovanja naravne in kulturne dediščine. Za uporabo prisilnih sredstev redarjev pa se smiselno uporabljajo določbe Zakona o policiji (Ur. l. RS, št. 66/09-UPB7, 22/10) in

podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

ZORed upošteva, da redarji ne izdajajo in vročajo le plačilnih nalogov, ki so v skladu z ZP-1 ter odločbe o prekršku, zoper katere je dovoljena zahteva za sodno varstvo, temveč so v neposrednih stikih z ljudmi v različnih okoliščinah in situacijah, v katerih lahko pride do nepravilnega ali celo nezakonitega in nesorazmernega ravnanja. Prav zaradi tega ZORed z 19. členom omogoča ljudem, ki izrazijo svoje nestrinjanje z ravnanji redarjev ali izrazijo sum v upravičenost, zakonitost in sorazmernost uporabe njihovih pooblastil, da se zoper njihove postopke pritožijo ter da so po predpisanem postopku ugotovljene nepravilnosti redarjev ustrezno odpravljene ter zoper odgovornega redarja izrečeni z zakonom predpisani ukrepi (ZJU).

3.4 PREVENTIVNA IN REPRESIVNA VLOGA REDARJEV

Preventivna oblika dela redarjev je vsekakor najbolj razširjena oblika preprečevanja kršitev, saj se z vsebino delovanja ne posega v temeljne človekove svoboščine in njihove pravice (nalaganje materialnih obveznosti, izrekanje kazni ...), temveč se cilj dosega z opozarjanjem, poučevanjem ter drugimi oblikami delovanja, s katerim se poskuša posameznika ali širšo javnost prepričati o nepravilnosti ravnanja, ki predstavlja kršitev predpisa ali drugo družbeno nesprejemljivo in moteče dejanje. Tako preventivna oblika dela oziroma preventiva velja za prijaznejšo in mehkejšo obliko delovanja redarja, s katero se poskuša preprečiti nastanek kršitve ali jo odpraviti.

Represivna oblika dela redarjev velja kot trša oblika delovanja, saj je že iz opisa preventivnega delovanja mogoče ugotoviti, da so opozorila v veliki meri odvisna od nadaljnjih ukrepov, ki predstavljajo posledico pri kršitvi. V primerih, kadar cilja ni mogoče doseči zgolj z opozorili, je potrebno poseči po ukrepih, ki kršitelje sankcionirajo z mandatno kaznijo ali drugimi oblikami materialne odgovornosti, zaradi storitve prekrška.

Večina zakonskih in lokalnih predpisov v svoji vsebini predvideva kazenske določbe za posamezne kršitve. Pri tem je seveda najprej dana možnost preventivnega ukrepa, velikokrat pa je kršitev že v samem začetku takšna, ki ne dopušča uporabe preventivnih ukrepov.

Med represivne ukrepe redarjev lahko med drugim uvrstimo: izdajo obvestila o prekršku, izrekanje mandatnih kazni z vročanjem plačilnih nalogov na kraju samem, podajanje predlogov za uvedbo postopka o prekršku sodišču oziroma drugemu prekrškovnemu organu, itd.

4. CILJI OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE LOŠKI POTOK

Osnovni cilj OPV OLP je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda na območju Občine Loški Potok z MR. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti večjo stopnjo javne

varnosti v občini. S pomočjo vseh teh ukrepov se zagotavlja kvalitetnejše življenje v občini ter odpravlja in preprečuje posamezne odklonske pojave.

Delo MR mora biti usmerjeno v preprečevanje in odkrivanje kršitev, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni red in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje. Zato mora MR v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

4.1 STRATEŠKI CILJ

V okviru priprave Občinskega programa varnosti OLP je strateški cilj dvig kakovosti življenja in dela občanov oziroma krajanov OLP, kakor tudi vseh tistih, ki so kakor koli drugače vpeti v bivalno oziroma delovno okolje OLP. Poleg tega je strateški cilj OPV OLP dvig stopnje javne varnosti in javnega reda ter varnosti na sploh na območju OLP.

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v Občini Loški Potok z MR. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih mest in občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v mestih in občinah in seveda tudi za Občino Loški Potok.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- preprečevanje prekrškov, kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine in
- vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

4.2 OPERATIVNI CILJI

4.2.1 Varnost cestnega prometa

V okviru varnosti cestnega prometa je cilj OPV OLP zmanjšanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko redarske službe in policijske postaje.

Varnost v cestnem prometu v OLP še vedno ni zadovoljiva, kljub sprejetemu zakonu na tem področju, saj se pred leti postavljeni cilji prometne varnosti še vedno niso v celoti uresničili. Tako se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet, s povečanjem nadzora nad parkirnimi površinami ter z dvigom profesionalnosti policistov in redarjev pri obvladovanju kršiteljev cestno prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč (hitrost, alkohol).

Tudi v OLP je zastavljen ambiciozen cilj, da se število prometnih nesreč s hudimi in najhujšimi posledicami zmanjša. Pri tem je potrebno izhajati iz dejstva, da so za stanje prometne varnosti v Občini Loški Potok soodgovorni policija, redarstvo, inšpekcijske službe in drugi. Zato je v OLP nujno potrebno zagotoviti tudi kvalitetno sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Vsi pristojni organi in službe OLP ter MR pa mora v okviru svojih pristojnosti krepiti in vplivati na ustvarjanje ustrezne prometno varnostne kulture vseh udeležencev v cestnem prometu.

Za uresničitev zelo pomembnega cilja, s katerim se zagotavlja varnost cestnega prometa, morajo pristojni organi in službe OLP v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- sprejeti je potrebno Program varnosti cestnega prometa v OLP (Zakon o varnosti cestnega prometa)
- uporabiti oceno prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta dela MR za področje varnosti v cestnem prometu,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju s PP Ribnica,
- redarjem MR je potrebno omogočiti, da si pridobijo pravno, strokovno in drugo, predvsem praktično, znanje za nadzor in urejanje cestnega prometa,
- redarje MR je potrebno opremiti z ustreznimi vozili in opremo za nadzor ter urejanje prometa na občinskih cestah in drugih javnih poteh na območju Občine Loški Potok,
- redarji MR se morajo usposobiti za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi, ki jih uporabljajo pri svojem delu,
- v letnem načrtu dela MR se mora med drugim opredeliti tudi naloge v zvezi nadzora prometne signalizacije in opredeliti naloge za večjo varnost otrok,

- poskrbeti je potrebno tudi za pregled prometne signalizacije in podati predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtci, šole, zdravstveni zavodi, igrišča, stanovanjska naselja).

4.2.2 Varstvo javnega reda in miru

V okviru obvladovanja javnega prostora oziroma območja je cilj OPV OLP zagotoviti fizično prisotnost redarjev na javnih območjih in prostorih na način, ki je v skladu z varnostno politiko, oceno varnostnih razmer ter s pravnimi predpisi in varnostno stroko.

Zakon o varstvu javnega reda in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil.

Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, torej tudi OLP, ki preko svojih organov in služb, s predpisi in različnimi ukrepi zagotavljajo, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir je dobrina, ki izključuje vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma stanje, s katerim se zagotavlja optimalna varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje na območju Občine Loški Potok, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku. Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih.

Prav zaradi tega imajo redarstva in redarji pristojnosti, pooblastila in naloge, s katerimi se lahko aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine.

Za uresničitev zelo pomembnega cilja, s katerim se zagotavlja javni red in mir v OLP, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- uporabiti oceno ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru pri izdelavi letnega načrta dela MR za področje javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost redarjev MR na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost redarjev MR za zakonito in strokovno uporabo prisilnih sredstev in drugih ukrepov,
- zagotoviti ustrezno usposobljenost redarjev MR za hitre odzive na klice v sili in za ravnanje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah,
- zagotoviti najustreznejšo in kvalitetno opremo redarjev MR za obvladovanje kršiteljev,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju s PP Ribnica, s katerim se mora med drugim zagotoviti ustrezno strokovno pomoč s strani PP Ribnica.

4.2.3 Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin

V okviru varnostnega obvladovanja javnih poti in rekreacijskih površin je cilj OPV OLP zagotoviti na teh poteh in površinah prisotnost redarjev, ob strokovni pomoči policistov.

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Takšne javne poti in rekreacijske površine se nahajajo tudi na območju OLP. Na teh poteh in površinah so tveganja največkrat kriminalne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se redarji MR usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje, do prihoda policistov.

4.2.4 Pretočnost intervencijskih poti

V okviru varnostnega obvladovanja intervencijskih poti je cilj OPV OLP zagotoviti na teh poteh prisotnost redarjev MR.

Intervencijske poti so namenjene lažji in hitrejši dostopnosti intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci idr.) v primeru intervencijskih posegov. V primeru neprevoznosti oziroma neprehodnosti se povečujejo intervencijski časi, kar posledično vpliva na povečano stopnjo ogroženosti zdravja in življenja ljudi, varnosti premičnega in nepremičnega premoženja oziroma nasploh javne varnosti in javnega reda na območju Občine Loški Potok. Zaradi tega je potrebno zagotoviti, da redarji MR spoznajo območja na katerih se nahajajo intervencijske poti, in da lahko na ta način, s svojim ukrepanjem zagotovijo optimalno prevoznost oziroma prehodnost intervencijskih poti.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnostno obvladovanje intervencijskih poti v Občini Loški Potok, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- izdelati načrt intervencijskih poti na območju Občine Loški Potok in sicer na podlagi ocene ogroženosti in varnostnih tveganj,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju MR s PP Ribnica,
- izdelati načrt obhodov intervencijskih poti,
- redarjem MR je potrebno zagotoviti kvalitetna in zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje z MR in z dežurno službo PP Ribnica,
- redarjem MR je potrebno zagotoviti ustrezna vozila za varnostne obvoze intervencijskih poti.

4.2.5 Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine

V okviru preprečevanja ogroženosti naravne in kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju Občine Loški Potok je cilj OPV OLP, da se zagotovi ustrezna varnost navedenih zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine.

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine - ZVKD-1 (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08 in 8/11). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen zakona). Zato so redarji kot pooblaščenice uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Ob tem velja poudariti, da so na podlagi Zakona o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 17/11) in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja (Uradni list RS, št. 80/12) gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zavodi, državni organi in organizacije dolžni organizirati službo varovanja, če hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino. Navedeni zavezanci lahko v ta namen organizirajo lastno varnostno službo v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju ali pa sklenejo za varovanje pogodbo z zasebno varnostno službo oziroma subjekti, ki so določeni v 3. členu Zakona o zasebnem varovanju (to so službe, ki se profesionalno ukvarjajo z zasebnim varovanjem).

Prav iz tega razloga je nujno, da MR pri preprečevanju ogroženosti naravne in kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju Občine Loški Potok sodeluje z navedenimi zasebno varnostnimi službami ter da si izmenjuje podatke, ki so pomembni za skupno zagotavljanje varnosti navedenih zgradb in objektov.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine v Občini Loški Potok, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- zagotoviti sodelovanje MR z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki deluje na območju Občine Loški Potok,

- MR si mora priskrbeti oziroma izdelati seznam (evidenco) zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in kulturne dediščine,
- MR si mora izdelati načrt obhodov objektov naravne in kulturne dediščine,
- MR si mora priskrbeti podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine,
- MR lahko sklene pisni dogovor o sodelovanju z zasebnimi varnostnimi službami, v katerem mora imeti posebno mesto sodelovanje pri varovanju zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.

4.2.6 Varstvo okolja

V okviru varstva okolja na območju Občine Loški Potok je cilj OPV OLP izboljšati pregled nad stanjem in dogajanjem na področju varstva okolja ter povečati obseg, profesionalnost in učinkovitost nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora in območij ter kakovosti življenja in dela občanov tudi v Občini Loški Potok. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. V Občini Loški Potok gre pri varstvu okolja za skrb v tem smislu, da se MR aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike in občinskega programa varstva okolja.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varstvo okolja v Občini Loški Potok, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- da se redarji MR v okviru izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja spoznajo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v OLP,
- MR se mora povezati z okoljsko inšpekcijo in skupaj z njo oblikovati sistem nadzora in ukrepanja zoper kršilce predpisov s področja varstva okolja,
- MR si mora priskrbeti karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami (območja) in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike.

5. VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

Glede na »Oceno varnostnih razmer« in identificiranje varnostnih potreb obstaja potreba po obvladovanju te problematike. Razreševanje problematike na področju kriminalitete, javnega reda in miru ter varnosti v cestnem prometu in drugih obravnavanih področjih terja vrsto oblik skupnega dela policije, MR in drugih dejavnikov v občini, ki lahko dajo na področju varnosti svoj prispevek. V tej zvezi je potrebno tesno sodelovanje še zlasti s policijo, zasebno varnostnimi službami, inšpekcijskimi službami ter Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OLP.

Iz statistike je jasno razvidno, da PP Ribnica, ki v okviru svojih pristojnosti pokriva območje Občine Loški Potok, beleži določeno stopnjo kriminalitete, prekrškov zoper javni red in mir in prometnih nesreč ter drugo varnostno pomembno problematiko. To

pa zahteva večjo stopnjo prisotnosti pooblaščenih uradnih oseb in služb, ki so zadolžene za zagotavljanje varnosti prebivalstva, med njimi tudi MR in njihovi redarji.

Zato mora MR na območju Občine Loški Potok pogosteje delovati, čas dela pa je potrebno prilagajati potrebam varnosti. Na ta način bi lahko MR bistveno več delovalo preventivno in tako lažje delovalo v smeri community policing-a (v skupnost usmerjenega "policijskega" - varnostnega delovanja) ter s tem dejansko prispevalo k izboljšanju varnosti in tudi k povečanju občutka varnosti, ki je še kako pomemben za uresničitev strateškega cilja OPV OLP, to je dviga kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti na območju Občine Loški Potok.

6. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Med drugim je prav organizacija organov in služb, ki zagotavljajo varnost, tako na državni, kot občinski ravni, ključnega pomena v smislu izvajanja vseh njihovih pravic in dolžnosti oziroma njihovih pooblastil ter s tem povezano učinkovitostjo njihovega delovanja ter prijaznostjo do uporabnikov, torej do drugih organov, služb, organizacij, civilne družbe in nazadnje do delovnih ljudi, občanov občine in drugih državljanov.

Organiziranost MR je določena z Odlokom, **sprejeti odlok je priloga OPV OLP.**

Delovno področje MR je zelo obsežno, saj mora:

- zagotavljati izvajanje občinskega programa varnosti,
- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdrževati javni red in mir,
- voditi prekrškovni postopek v skladu z zakonom,
- voditi predpisane evidence o izrečenih ukrepih in v zvezi s prekrškovnim postopkom,
- opravljati nadzor nad izvajanjem predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti.

7. KADROVSKI SESTAV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Kadrovski sestav Medobčinskega redarstva je določen s Pravilnikom o sistemizaciji delovnih mest v » Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu občin Dobrepolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče«.

8. VODENJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Vodjo MIR imenujejo in razrešujejo župani ustanovitelji Medobčinskega redarstva, soglasno. Vodja MIR odloča o zadevah iz pristojnosti MR in organizira delo ter v okviru svojih pooblastil odgovarja za zakonitost in strokovnost dela MR.

Vodja MIR neposredno organizira delo MR. S tem je zagotovljena konsistentnost in enotno oblikovanje vodenja MR.

9. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

9.1 PRAVNA PODLAGA ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV

Pravna podlaga za delovanje občinskega, mestnega in medobčinskega redarstva predstavljajo pravice in dolžnosti redarstev oziroma redarjev, ki so določene v Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed), Zakonu o varstvu javnega reda in miru (ZJRM), Zakonu o pravilih cestnega prometa (ZPrCP), Zakonu o prekrških (ZP-1), Zakonu o lokalni samoupravi (ZLS) in v občinskih odlokih.

Pravna podlaga za delovanje MR je določena tudi z Odlokom o ustanovitvi Medobčinskega redarstva Občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče. Odlok je **priloga OPV OR**.

Ob tem je potrebno poudariti, da so temeljne pristojnosti redarstva določena v ZORed, ki ureja uresničevanje pristojnosti občine za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog redarstva. Navedeni zakon tudi določa pogoje za opravljanje nalog PUO redarstva (tudi MR), pooblastila, uniformo, označbe in opremo redarjev ter vsebino in način vodenja evidenc.

ZORed v svoji osnovi neprestano uporablja terminologijo, s katero vse navezuje na občinsko redarstvo in občinskega redarja. Le 2. člen ZORed določa, da se lahko ustanovi tudi mestno in medobčinsko redarstvo, v katerih pa opravljajo naloge občinski redarji oziroma »redarji«. Tako se praviloma uradno ne uporablja pojma mestni redar in medobčinski redar. Tudi ko zakon v 10. členu določa pooblastila redarjev, uporablja le pojem občinski redar.

9.2 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON OBČINSKEM REDARSTVU

Kot je bilo že zapisano je Zakon o občinskem redarstvu temeljni zakon za ustanovitev, organizacijo ter delovno področje in naloge občinskega redarstva oziroma redarstva na sploh. Tako je v 2. odstavku 3. člena zakona določeno, da občinsko redarstvo na podlagi posameznih zakonov in občinskih predpisov, izdanimi na njihovi podlagi ter na podlagi OPV, skrbi za javno varnost in javni red na območju občine.

Glede na navedeno je MR pristojno:

- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino in
- vzdrževati javni red in mir.

ZORed je torej temeljni⁴ sistemski in organizacijski predpis, ki ureja uresničevanje pristojnosti občin za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog redarstva. Na tem mestu je treba poudariti, da naloge redarjev niso določene po principu *numerus clausus* (točno določeno število nalog), saj je v 1. odstavku 3. člena ZORed eksplicitno določeno, da delovno področje in naloge redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

9.3 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O VARSTVU JAVNEGA REDA IN MIRU

V Zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, ZJRM-1) je v določbi 1. odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1.

Tako lahko MR v skladu z določbami ZJRM-1 v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen),
- beračenje na javnem kraju (9. člen),
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena),
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen),
- pisanje po objektih (13. člen),
- vandalizem (16. člen),
- kampiranje (18. člen),
- uporaba živali (19. člen) in
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

9.4 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA

S 01. aprilom 2011 je stopil v veljavo paket štirih novih zakonov s področja cest, to so Zakon o pravilih cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 109/2010, 57/12, v nadaljevanju ZPrCP), Zakon o cestah (Ur. l. RS, št. 109/2010, 43/12, v nadaljevanju ZCes-1) Zakon o voznikih (Ur. l. RS, št. 109/2010, v nadaljevanju ZVoz) in Zakon o motornih vozilih (Ur. l. RS, št. 109/2010, v nadaljevanju ZMV), ki so se vsi začeli uporabljati v drugi polovici leta, natančneje s 01. julijem 2011.

ZPrCP določa prometna pravila ravnanja v cestnem prometu ter pooblastila in sankcije, ki jih pri izvajanju tega zakona izrekajo pristojni organi. ZPrCP podobno kot vsi dosedanja zakoni, ki so obravnavali varnost v cestnem prometu, zasleduje cilj povečanja varnosti vseh udeležencev cestnega prometa. Temeljni cilj je predvsem zmanjšanje prometnih nesreč, v katerih so osebe poškodovane oziroma prometnih nesreč s smrtnim izidom. V zasledovanju tega cilja zakon uveljavlja nekatere bistvene novosti in spremembe. Predvideva strožje sankcioniranje voznikov, ki so zaloteni pri storitvi prekrškov, ki so neposredno povezani z najhujšimi posledicami prometnih nesreč (alkohol, prepovedane droge, psihoaktivne snovi, prekoračitev hitrosti, ipd.) ter znižanje glob za prekrške, ki bistveno ne vplivajo na varnost cestnega prometa (odstranitev izločenega vozila, nalaganje in razlaganje tovora na cesti, ...). Natančneje opredeljuje pristojnosti občinskega redarstva. V zakonu so pooblastila občinskega redarstva naštetá taksativno, s čimer so odpravljena različna tolmačenja o obsegu njihovih pristojnosti. Razširjen je institut začasnega zasega motornega vozila na druge hujše kršitve cestnega prometa, kot so npr. vožnja v času, ko se storilcu izvršuje kazen oziroma sankcija prepovedi vožnje motornega vozila, vožnja v času, ko je storilcu začasno odvzeto vozniško dovoljenje ali se mu izvršuje varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja, ...). Določeni so milejši pogoji za pridržanje voznikov. Izenačeni so pogoji za pridržanje pri različnih kategorijah voznikov ter predvidena diskrecija policista, da v določenih primerih pridržanja ne odredi (npr. kadar se vozniku ob izpolnjevanju zakonskih pogojev zaseže motorno vozilo in če je kraj postopka neposredno pred objektom, v katerem voznik dejansko biva). Obvezno je pisanje zapisnika tudi v primeru odklonitve preizkusa za ugotavljanje alkohola. Uveden je nov institut odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Posameznik, kateremu je že bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, lahko ob izpolnitvi določenih pogojev zaprosi za odložitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (pogoji so: opravljen kontrolni zdravstveni pregled in določen rehabilitacijski program, prav tako pa v preizkusni dobi ne sme storiti hujšega prekrška). Obvezna je uporaba zaščitne kolesarske čelade za vse kolesarje, torej tako za otroke, kot tudi za mladoletne in polnoletne kolesarje in ne samo za otroke, kot je to predpisoval ZPRCP-1. Obvezna je uporaba ustreznih zaščitnih motorističnih oblačil za voznika in potnika motornega kolesa, pri čemer je namen določbe zgolj preventivne narave (za kršitev ne predvideva sankcije – gre predvsem za preventivno zaščito). Določeni so dodatni pogoji za opravljanje gospodarske vožnje – prevoz oseb s cestnim turističnim vlakom in sicer najmanj vozniško dovoljenje za vožnjo motornega vozila kategorije D1 ter da voznik ni voznik za četnik po zakonu, ki ureja voznike. Določeni so dodatni pogoji za prevoz oseb z vozilom, s katerim se lahko poleg voznika prevaža več kot osem oseb. Voznik v zadnjih treh letih ni smel biti pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje povzročitve prometne nesreče iz malomarnosti, ki je imela za posledico smrt ene ali več oseb, ali za kaznivo dejanje zapustitve poškodovanca v prometni nesreči brez pomoči ter v evidenci kazenskih točk ne sme imeti več kot 7 kazenskih točk. Postopek o začasnem odvzemu vozniškega dovoljenja, če voznik stori prekršek, za katerega je predpisano tolikšno število kazenskih točk, ki ima za posledico prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja, ureja ZP-1. ZPrCP ukinja pojem prometne nesreče z neznatno nevarnostjo, prav tako pa je črtana povzročitev prometne nesreče kot kvalificirane oblike prekrška. Udeleženec cestnega prometa je v primeru povzročitve prometne nesreče I. ali II. kategorije

kaznovan le za temeljni prekršek (npr. neprilagojena hitrost, rdeča luč, nepravilna stran/smer vožnje,...), kar pomeni, da se za navedene prometne nesreče vzročna zveza med kršitvijo in nastalo posledico ne ugotavlja več, temveč se v hitrem postopku ugotavlja samo ali je kršitelj storil dejanje, ki je določeno kot prekršek ali ga ni storil.

9.5 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA ZAKON O PREKRŠKIH IN ZAKON O LOKALNI SAMOUPRAVI

Redar je oseba, ki ima poseben status, ki mu ga določa ZORed in ostali zakoni ter podzakonski akti, v katerem so opredeljena njegova pooblastila. Iz vsebine pooblastil, ki so določena v ZORed, ZJRM, ZPrCP, ZP-1 in občinskih odlokih lahko neposredno ugotovimo, da ima redar poseben status. Redar je skladno z določbo 126. člena Kazenskega zakonika¹ in zgoraj navedenimi predpisi, pooblaščen uradna oseba oziroma ima status pooblaščen uradne osebe in hkrati vse pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz tega statusa. Tudi redarji, ki delajo v MR imajo ob statusu PUO tudi status prekrškovnega organa.

Prekrškovni organi oziroma organi za odločanje o prekrških so določeni v 45. členu Zakona o prekrških.² Z vidika redarstva je pomemben tudi Zakon o lokalni samoupravi³, ki v prvem odstavku 21. člena opredeljuje določene naloge občine na področju zagotavljanja nadzorstva nad krajevnimi prireditvami (javni shodi in javne prireditve) ter v zvezi z organiziranjem komunalno-redarske službe, ki skrbi za red v

¹ 126. člen KZ: (2) Uradna oseba po tem zakoniku je lahko: 1) poslanec državnega zbora, član državnega sveta in član lokalnega ali regionalnega predstavnškega telesa; 2) oseba, ki pri državnem organu opravlja uradne dolžnosti ali ima uradno funkcijo; 3) druga oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži; 4) vojaška oseba, ki je kot takšna določena s posebnimi predpisi, kadar gre za posebna kazniva dejanja, pri katerih je navedena uradna oseba, pa niso določena kot kazniva dejanja zoper vojaško dolžnost; 5) oseba, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravlja zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 6) oseba, ki ji mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka; 7) oseba, ki pri mednarodnem sodišču opravlja sodniško, tožilsko ali drugo uradno dolžnost ali funkcijo.

² 45. člen ZP-1: (1) O prekrških odločajo prekrškovni organi in sodišča. (2) Prekrškovni organi so upravni in drugi državni organi in nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblaščen za odločanje o prekrških.

³ 21. člen ZLS: Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge: – upravlja občinsko premoženje; – omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva; – načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov in prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči; – ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj; – v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe; – pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele; – skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja; – ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte; – ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev; – pospešuje vzgojno izobraževalno, informacijsko dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju; – pospešuje razvoj športa in rekreacije; – pospešuje kulturnoumetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju; – gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva; – opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami; – organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini; – skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč; – organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč; – organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe; – določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno; – sprejema statut občine in druge splošne akte; – organizira občinsko upravo; – ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

občini.

9.6 PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV GLEDE NA SPREJETE OBČINSKE ODLOKE V OBČINI LOŠKI POTOK

Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 3/2007, ZP-1-UPB4) v 1. odstavku 3. člena določa, da se lahko prekrški določijo tudi z odlokom lokalne skupnosti. V Občini Loški Potok se določa pristojnosti MR z Odlokom.

Druge pravice in dolžnosti oziroma pristojnosti, ki izhajajo iz posameznih odlokov Občine Loški Potok in se nanašajo na redarje, so zajete v drugih delih OPV OLP.

10. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Med materialne in druge pogoje za delovanje MR in redarjev lahko uvrščamo prostore MR, opremo, ki jo uporabljajo redarji MR, uniformo, simbole in oznake redarstva ter službeno izkaznico redarjev. Opremo redarjev določa Pravilnik o opreми in načinu uporabe opreme občinskih redarjev, uniformo, simbole in oznake ter službeno izkaznico pa določa Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev, ki ju je izdal minister za notranje zadeve ter Pravilnik o uporabi službene uniforme, označbah in opreми občinskih redarjev, ki ga izda župan.

10.1 PROSTORI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Prostori Medobčinskega redarstva so določeni z Odlokom.

10.2 OPREMA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN REDARJEV

Med opremo redarjev se uvršča:

- službena vozila,
- tehnična oprema in
- osebna oprema.

10.2.1 Službena vozila

MR lahko uporablja službena vozila z napisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO« in simbol medobčinskega redarstva. Izvedbe napisov in simbolov so odvisne od velikosti in tipov službenih avtomobilov (isti tipi službenih avtomobilov morajo biti enako označeni).

MR lahko uporablja tudi motorna kolesa s tem, da se napis in simbol določi na način, kot je določeno za službena vozila.

MR lahko uporablja tudi kolesa z motorjem in kolesa, ki so lahko različne barve, brez nalepk, napisov in simbolov.

10.2.2 Tehnična oprema redarja

Tehnična oprema redarjev MR po navedenem pravilniku o opremi je:

- oprema za komunikacijo z zbirkami osebnih podatkov,
- fotoaparati,
- oprema za izvajanje redarskih pooblastil,
- oprema za urejanje cestnega prometa in nadzor nad njim,
- posebna tehnična sredstva in posebni tehnični pripomočki,
- informacijska in telekomunikacijska oprema,
- oprema in pripomočki za usposabljanje in
- prenosna naprava za brezžično radijsko zvezo,

10.2.3 Osebna oprema redarja

Med osebno opremo redarja se štejejo kovinske lisice, plastična zatega, plinski razpršilec, delovni pas s torbico za lisice in torbico za plinski razpršilec, službena torbica, odsevni brezrokavnik, piščalka z vrvico, STOP loparček in žepna svetilka.

Tipizacija oziroma tehnična specifikacija zgoraj navedene osebne opreme za redarja je določena v prilogi, ki je sestavni del Pravilnika o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev.

Redarji morajo opremo uporabljati in nositi tako, kot je predpisano v posebnih aktih in navodilih proizvajalca.

10.2.4 Uniforma redarja

Redar MR mora med opravljanjem nalog nositi službeno uniformo. Uniforma redarjev je v vseh občinah enotna. Uniformo redarjev in njene sestavne dele lahko redar nosi le v skladu z njihovim namenom.

Uniforma redarja je zimska in poletna ter je po sestavi glede posameznih delov različna za redarje in redarke. Sestavni deli uniforme redarja so tudi dopolnilni deli uniforme (dežni plašč s kapuco, dežne hlače, delovni pas, prevleka za kapo s ščitnikom in položajne oznake redarjev), kolesarski komplet in komplet redarja motorista.

10.2.5 Simboli in oznake redarjev

Kot simbol MR se uporablja grb in ime občine, kjer bo sedež MR. Simbol MR se nosi na levem rokavu in je izvezen grb občine, kjer bo sedež MR s pripisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO - s pripisom imena občine«.

Nad levim žepom delov uniforme redarja je dodatni našitek v rumeni barvi z napisom »MEDOBČINSKO REDARSTVO - s pripisom imena občine«, nad desnim žepom pa našitek v rumeni barvi s priimkom in začetno črko imena redarja. Velikost našitka in črk je odvisna od vrste oblačila.

Označbe nazivov v obliki položajnih oznak uradnih oseb redarstva se nosijo na epoletah in kot obesek na desnem žepu uniforme. Označbe nazivov so na modri podlagi iz tkanine z izvezenimi znaki zlato rumene barve, velikosti 20 mm. Določene so položajne oznake za vodjo redarstva, položajne oznake za redarja I, redarja II, redarja III in položajna oznaka za redarja pripravnika.

10.2.6 Službena izkaznica redarjev

Pooblaščen uradna oseba redarstva, torej tudi MR, mora imeti službeno izkaznico, ki jo mora imeti pri sebi med opravljanjem svojega dela na terenu in jo mora pokazati na zahtevo posameznika, zoper katerega vodi postopek za prekršek. Službeno izkaznico PUO MR izda župan občine, kjer je sedež MR ob imenovanju v naziv. PUO mora službeno izkaznico vrniti županu, če ji preneha delovno razmerje v MR.

Službena izkaznica vsebuje naziv PUO MR, njene identifikacijske podatke in pooblastila. Službena izkaznica redarja je sestavljena iz identifikacijske kartice in usnjenega ovitka iz črnega usnja.

11. VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

11.1 SPLOŠNO O VRSTAH IN OBSEGU NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Redarstvo ni tipična služba občinske, mestne oziroma medobčinske uprave. Enako velja tudi za redarja, ki prav tako ni tipično delovno mesto uradnika občinske oziroma mestne uprave. Redar je PUO (primerjava s policijo), katerega delo je v večini represivnega značaja. Ker redar opravlja delo na podlagi diskrecijske pravice odločanja iz področja svojega dela, je podvržen najrazličnejšim pritiskom, konfliktom in celo fizičnim obračunavanjem, verbalne grožnje, vlečenje za rokav, odrivanje, preprečitev uradnega dejanja ipd.) ter drugim neugodnim delovnim razmeram. Te posledice se odražajo tako v službenem kot privatnem času. Redar opravlja svoje naloge z zelo podobnimi metodami in način kot sorodne službe (policija, inšpektorji, carina) s to razliko, da pri svojem delu nima takšne količine ustreznih mehanizmov zaščite kot navedeni, kar se odraža na pritiskih in drugih oblikah nasilja nad redarjem.

Z Zakonom o občinskem redarstvu, Zakonom o varstvu javnega reda in miru, Zakonom o pravilih cestnega prometa, Pravilnikom o enotni uniformi, označbah in opreми pooblaščenih delavcev občinskega redarstva ter sprejetimi odloki in odredbami OLP, se je vrsta in obseg nalog temeljito spremenil tudi za MR.

11.2 KONKRETNE NALOGE GLEDE NA VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

MR izvaja preventivne in represivne naloge, glede na vrsto in obseg nalog pa predvsem naslednje:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in
- naloge na področju varstva okolja.

11.2.1 Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih

Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa oziroma zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa MR opravlja predvsem na ta način, da:

- ureja in nadzira promet na cestah v Občini Loški Potok in državnih cestah v naselju,
- dosledno izvaja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju s tem, da v primeru zaznanih kršitev ustrezno in zakonito ukrepa,
- dosledno izvaja nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v naselju, še zlasti pa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavlja kršitve določb zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- opravlja nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo,
- sodeluje v akcijskih oblikah dela, ki so nacionalnega pomena,
- sodeluje v akcijah sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter
- zagotavlja prometno ureditev ob varnostno zahtevnejših prireditvah in praznikih ter skupnih akcijah s PP Ribnica.

11.2.2 Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah

Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah MR zagotavlja predvsem:

- s preventivnimi obhodi na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah ter ugotavljanjem vseh tistih ravnanj udeležencev, ki se kažejo predvsem kot kršitve javnega reda in miru, motenje rekreativnih dejavnosti ali kažejo znake kaznivih dejanj oziroma drugih kaznivih ravnanj,
- z ustnim opozarjanjem in opozarjanjem preko sredstev javnega obveščanja o eventualnih nevarnostih in ogrožanjih, če se pojavijo na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah in območjih,
- s stalnim sodelovanjem s policisti in organiziranjem skupnih akcij s policijsko postajo, katerih namen je preventivno delovanje in opozarjanje na kršitve in druge nepravilnosti udeležencev in
- drugimi oblikami delovanja (obveščanjem pristojnih o poškodbah na javnih poteh, o nezakonitih odstranitvah signalizacije ...).

11.2.3 Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine

Naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine MR zagotavlja na ta način, da:

- v okviru svojih pristojnosti skrbi za preprečevanje ogroženosti in napadov na javno premoženje ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- poskrbi za zaščito sledov in zavarovanje kraja kaznivega dejanja ali drugega kaznivega ravnanja, ter da na ustrezen način o tem ali poškodovanju teh objektov obvesti policijo,
- sodeluje z zasebno varnostnimi službami (lastnimi ali pogodbeno najetimi), ki varujejo zgradbe in druge objekte naravne in kulturne dediščine, saj je njihovo varovanje obvezno glede na 59. člen Zakona o zasebnem varovanju in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja,
- da opravlja druge naloge, s katerimi lahko prispeva k večji varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine ter
- sodeluje s policijo oziroma PP Ribnica pri akcijskem in rednem delu varovanja zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.
-

11.2.4 Naloge vzdrževanja javnega reda in miru

Naloge vzdrževanja javnega reda in miru je poleg zagotavljanja varnosti cestnega prometa ena izmed osrednjih in pomembnejših nalog vseh redarstev v Republiki Sloveniji. Ne nazadnje imajo redarstva in občinski redarji pristojnosti, pooblastila in naloge, da se morajo aktivno in dejavno vključiti v vse procese in aktivnosti kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru.

Glede na navedeno mora MR na področju izvajanja nalog vzdrževanja javnega reda in miru zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati izvrševanje prekrškov s področja varstva javnega reda in miru in drugih prekrškov, s katerimi se posega v kakovost življenja in dela občanov OLP in njihovih obiskovalcev,

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati tudi druge kršitve javnega reda, s katerimi se znižuje stopnja varnosti javnega prostora oziroma območij kraja Loški Potok,
- ustrezno ukrepati po ZJRM v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen), beračenja na javnem kraju (9. člen), uporabe nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena ZJRM), zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb (12. člen), zaznave pisanj po objektih (13. člen), zaznav vandalizma (16. člen), zaznav nedovoljenega kampiranja (18. člen), v primeru nedovoljene uporabe živali (19. člen),
- ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (ZJRM),
- zagotoviti fizično prisotnost redarjev na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični glede na varnostno oceno ter varnostna tveganja in
- sodelovati s policijo oziroma PP Ribnica pri preprečevanju kršitev javnega reda in miru in njihovih akcijah na območju Občine Loški Potok.

MR oziroma redar mora na kraju dogodka zadržati storilca prekrška, če ga je zalotil pri storitvi prekrška. Takšno pridržanje lahko traja do prihoda policije, vendar največ 1 uro.

11.2.5 Naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj

Naloge na področju preprečevanja kriminalnih pojavov so naloge, s katerimi se preprečuje izvrševanje kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj, kamor med drugim sodijo tudi prekrški ter kršitve finančnih, davčnih in drugih predpisov.

MR mora na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj ter kriminalnih pojavov v okviru svojih pristojnosti zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati kazniva dejanja in druga kazniva ravnanja ter s tem prispevati k večji varnosti in kakovosti življenja in dela v Občini Loški Potok,
- zagotoviti fizično prisotnost redarjev na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični z vidika izvrševanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in glede na varnostno oceno na področju preprečevanja kaznivih dejanj v OLP in
- sodelovati s policijo oziroma PP Ribnica in drugimi organi pri akcijah in drugih organiziranih oblikah preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj, kakor tudi sodelovati z navedenimi organi in službami pri rednem opravljanju redarskih nalog.

Poleg navedenega pa imajo redarji MR na področju preprečevanja in odkrivanja kaznivih dejanj še naslednji dve obveznosti:

- redar sme oziroma »mora« na kraju kaznivega dejanja zadržati storilca kaznivega dejanja, ki ga je zalotil pri storitvi kaznivega dejanja in sicer do prihoda policije, vendar največ eno uro;

- redar je dolžan v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo (lahko tudi državno tožilstvo), če pri opravljanju svojih nalog ugotovi, da se pripravlja, izvršuje ali je že izvršeno kaznivo dejanje, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti ali na predlog.

11.2.6 Naloge na področju varstva okolja

Varstvo okolja je zelo široko področje, v katerega je mogoče posegati z bagatelnimi dejanji in ravnanji, ki so varnostno manj problematična, lahko pa tudi z hujšimi oblikami takšnih ravnanj (množična naklepna poškodovanja, vandalizem, požigi ...), največkrat pa se v okolje posega zaradi nastalih izrednih dogodkov kot so naravne nesreče (potresi, poplave, požari ...), prometne nesreče z »ekološkimi posledicami«, onesnaževanje okolja, poškodovanje zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine ter drugo.

Glede na navedeno mora MR na področju varstva okolja zlasti:

- s preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati vse možne oblike poseganja v okolje ter s tem prispevati k večji varnosti in kakovosti življenja in dela v OLP,
- zagotoviti fizično prisotnost redarjev na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični z vidika varstva okolja in tistih mestih, kjer pogosteje prihaja do nezakonitega in nedopustnega poseganja v okolje,
- storiti vse potrebno v okviru svojih pristojnosti za zmanjševanje posledic (škod, poškodb in izgub) nastalih zaradi naravnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov,
- sodelovati s policijo oziroma posameznimi policijskimi postajami in drugimi organi pristojnimi za varstvo okolja pri akcijah in drugih organiziranih oblikah zagotavljanja varstva okolja, kakor tudi sodelovati z navedenimi organi in službami pri rednem opravljanju redarskih nalog in
- opravljati druge naloge na področju varstva okolja, s katerimi se dviguje stopnja varnosti na javnih prostorih in območju kraja Loški Potok.

11.3 DRUGE NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Med druge naloge MR lahko štejemo predvsem:

- naloge, določene v odlokih OLP,
- izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih v OLP,
- naloge na področju dinamičnega prometa,
- prostorski obseg izvajanja nalog,
- naloge povezane z drugimi področji dela in
- logistične in druge naloge MR.

11.3.1 Naloge Medobčinskega redarstva po odlokih Občine Loški Potok

Naloge redarjev MR so določene tudi v odlokih in drugih pravnih aktih Občine Loški Potok. Veljavni odloki in drugi akti Občine Loški Potok so razvidni iz naslednje preglednice:

	ODLOK OZIROMA DRUG AKT		Datum	Ur. list št.	
1.	Odlok o spremembi odloka o vzreji psov in obveznostih pri vzdrževanju čistoče javnih površin		7.5.2010	37/2010	
2.	Odlok o oskrbi s pitno vodo na območju občine Loški Potok		2.11.2010	86/2010	
3.	Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode na območju občine Loški Potok		6.4.2009	27/2009	
	Odlok o kategorizaciji občinskih cest v občini Loški Potok.		4.5.2007	99/2011	
4.	Odlok o obveznem odstranjevanju odpadkov na območju občine Loški Potok		28. 02. 2007	18/2007	
5.	Sklep o določitvi povprečnih stroškov komunalne opreme in meril za odmero komunalnega prispevka na območju občine Loški Potok za leto 2007		15. 12. 2006	132/2006	
6.	Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Tarifnega pravilnika za obračun oskrbe s pitno vodo iz vodovodnih sistemov v upravljanju javnega podjetja Hydrovod d. o. o. v občini Loški Potok		15. 12. 2006	132/2006	
7.	Odlok o spremembah odloka o območju predkupne pravice za nepremičnine		11. 04. 2006	38/2006	
8.	Odlok o grbu, zastavi, žigih in občinskem prazniku občine Loški		30. 06. 2006	61/2005	

	Potok				
9.	Odlok o spremembi odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč		23. 07. 2004	81/2004	
10.	Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč		24. 12. 2003	131/2003	
11.	Odlok o območju predkupne pravice na nepremičninah		19. 09. 2003	91/2003	
12.	Odlok o koncesiji za opravljanje obvezne gospodarske javne službe pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva zraka		19. 09. 2003	91/2003	
13.	Tehnični pravilnik o javnem vodovodu na območju občine Loški Potok		19. 09. 2003	91/2003	
14.	Tarifni pravilnik za obračun oskrbe s pitno vodo iz vodovodnih sistemov v upravljanju javnega podjetja Hydrovod d. o. o. v občini Loški Potok		19. 09. 2003	91/2003	
15.	Sprememba pravilnika o merilih za določanje podaljšanega obratovalnega časa gostinskih lokalov		25. 10. 2002	91/2002	
16.	Odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami v občini Loški Potok		06. 05. 2002	39/2002	
17.	Odlok o vzreji psov in obveznostih pri vzdrževanju čistoče javnih površin		06. 05. 2002	39/2002	
18.	odlok o podelitvi koncesije za opravljanje gospodarske javne službe rednega vzdrževanja in izvajanje zimske službe kategoriziranih občinskih cest v občini Loški Potok		22. 11. 2001	92/2001	
19.	Odlok o oskrbi s pitno vodo na		11. 05.	35/2001	

	območju občine Loški Potok		2001		
20.	Odlok o stavbnih zemljiščih v občini Loški Potok		26. 04. 2001	30/2001	
21.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč v občini Loški Potok		09. 03. 2001	17/2001	
22.	Pravilnik o merilih za določanje podaljšanega obratovalnega časa gostinskih lokalov		19. 12. 2000	117/2000	
23.	Odlok o razglasitvi partizanske bolnišnice Ogenjca v kraški jami za kulturni spomenik		01. 06. 2000	47/2000	
24.	Odlok o ureditvenem načrtu za osrednji del naselja Hrib – jug (LP1-S4-S2-jug)		09. 07. 1999	55/1999	
25.	Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča		09. 07. 1999	55/1999	
27.	Odlok o gospodarjenju s stavbnimi zemljišči v občini Loški Potok		09. 07. 1999	55/1999	
28.	Odlok o varstvu virov pitne vode na območju občine Loški Potok		18. 06. 1999	48/1999	
29.	Odlok o razglasitvi podružnične cerkve sv. Florjana v Retjah za kulturni spomenik		21. 05. 1999	38/1999	
30.	Odlok o občinskih cestah v Občini Loški Potok			83/1999	
31.	Odlok o komunalnih taksah v Občin v Loški Potok			69/1999	

11.3.2 Izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih v Občini Loški Potok

MR opravlja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili in izvaja ukrepe, za katere je z zakonom o varnosti cestnega prometa in drugimi zakoni pooblaščen, ter ukrepe, ki so določeni z občinskimi odloki in drugimi občinskimi predpisi.

Občinski redarji so pooblaščen uradne osebe, ki sistematično opravljajo nadzor nad izvajanjem predpisov, navedenih v prejšnjem odstavku in drugih predpisov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti.

Pri izvajanju navedenih nalog redarji MR po potrebi sodelujejo s Policijsko postajo Ribnica in drugimi organi in službami OLP.

Zakon o pravilih cestnega prometa v 15. členu daje neposredno pooblastilo za izvajanje nadzora mirujočega prometa lokalni skupnosti. Glede na navedeno MR izvaja nadzor nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili in izreka mandatne kazni v primeru kadar je vozilo ustavljeno ali parkirano v nasprotju z določili tega zakona:

- na prehodu za pešce in v razdalji, manjši od 5 m pred prehodom,
- na kolesarski stezi, kolesarski poti, pločniku, pešpoti ali kolesarskem pasu,
- na železniškem prehodu ali manj kot 15 m od prehoda oziroma proge,
- v križišču in v razdalji manjši od 15 m od najbližjega prečnega roba vozišča,
- v predoru, podvozu, galeriji, na mostu in nadvozu,
- na označenem avtobusnem postajališču na vozišču ali manj kot 15 m od njega, je pa dovoljena ustavitev na postajališču izven vozišča, če s tem ni oviran avtobusni promet,
- na ozkem in nepreglednem odseku ceste (ovinku, pod klancem), če drugo vozilo ne bi moglo varno voziti mimo,
- na delu ceste, kjer bi bil prost prehod med ustavljenim oziroma parkiranim vozilom in nepretrgano vzdolžno črto na vozišču ali nasprotnim robom vozišča ali kakšno drugo oviro na cesti širok manj kot 3 m,
- na pospeševalnem, zaviralnem, prehitevalnem in odstavnem pasu,
- na mestu, na katerem bi vozilo zakrivalo postavljeni prometni znak ali napravo, ki daje svetlobne ali zvočne signale,
- na vozišču ceste izven naselja,
- na vseh prometnih površinah, ki niso namenjene prometu vozil,
- na mestu, na katerem bi parkirano vozilo onemogočilo vključitev v promet že parkiranemu vozilu,
- na cestah v naselju z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v isto smer,
- na označenem parkirnem prostoru za invalide, razen invalidov iz 49. člena tega zakona,
- na označenih poteh, namenjenih intervencijskim vozilom,
- nad priključkom za vodovodno omrežje (hidrant). Prepoved iz te točke mora biti označena s predpisano prometno signalizacijo in
- v območju umirjenega prometa, razen kjer je izrecno dovoljeno s predpisano signalizacijo in v območju za pešce.

11.3.3 Naloge Medobčinskega redarstva na področju dinamičnega prometa

S 01. aprilom 2011 je stopil v veljavo paket štirih novih zakonov s področja cest, to so Zakon o pravilih cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 109/2010, 57/12, v nadaljevanju ZPrCP), Zakon o cestah (Ur. l. RS, št. 109/2010, 43/12, v nadaljevanju ZCes-1) Zakon o voznikih (Ur. l. RS, št. 109/2010, v nadaljevanju ZVoz) in Zakon o motornih vozilih (Ur. l. RS, št. 109/2010, v nadaljevanju ZMV), ki so se vsi začeli uporabljati v drugi polovici leta, natančneje s 01. julijem 2011.

ZCes-1 določa in ureja status in kategorizacijo javnih cest, enotna pravila za gradnjo, upravljanje in vzdrževanje vseh javnih cest ter pogoje za uporabo nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, zaradi zagotavljanja enakih pogojev za varno odvijanje cestnega prometa na celotnem cestnem omrežju, obvezno gospodarsko javno službo za zagotavljanje stanja javnih cest za varen in neoviran promet ter upravljanje, gradnjo, vzdrževanje in varstvo javnih cest ter prometa na njih. Vsebina zakona se razširja na ob činske ceste. Zakon ureja temeljna pravila upravljanja, graditve, vzdrževanja in varstva ob činskih cest. Vsebina zakona se razširja tudi na področju inšpekcijskega nadzorstva in sicer tako nad državnimi, občinskimi in zasebnimi cestami ter določa prekrške za kršitve določb zakona. Razširja možnost pridobitve služnosti na javni cesti za gradnjo vseh objektov gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo, pri čemer je služnost v korist lokalnih skupnosti v primerih, ko se zasleduje javni interes, neodplačna. Zakon uvaja kolesarsko povezavo, to je s predpisano signalizacijo označeno prometno površino, namenjeno prometu kolesarjev in drugih udeležencev v prometu pod pogoji, določenimi s pravili cestnega prometa in predpisi o cestah. Jasno so določeni nekateri pojmi, ki jih zakon uporablja v spremenjenem ali dopolnjenem besedilu (cesta, javna cesta, zasebna cesta, javna pot, kolesarska pot, brežinam, priključek,...), dopolnitve pa predstavljajo prenos pojmov iz ZVCP-1, zlasti opredelitve pojma naselja, prometne ureditev, območja urejanja prometa, območja za pešce, območja omejene hitrosti. Iz ZVCP-1 prenašajo pravila uporabe zasebnih cest. Opredeljena je meja ceste in način določitve meje ceste. Iz ZVCP-1 so prenesene tudi temeljne zahteve opremljenosti cest s prometno signalizacijo in opremo, določbe, ki določajo obveznost lastnika oziroma upravljavca cest, da o vsaki spremembi prometne ureditve na javni in zasebni cesti, ki se uporablja za cestni promet, obvesti javnost po sredstvih javnega obveščanja, pristojno policijsko postajo, občinsko redarstvo in pristojno inšpekcijo za ceste najmanj sedem dni pred spremembo. Zakon je usklajen s predpisi o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin, ki določajo, da so upravljavci stvarnega premoženja države, državni organi in osebe javnega prava, ki jih kot upravljavca določi vlada, ali jim je pravica upravljanja s stvarnim premoženjem države podeljena z zakonom, podzakonskim predpisom ali aktom o ustanovitvi, ki ga sprejme vlada. Spremenjena je tudi obveznost pridobitve soglasja za postavitve tabel, napisov in drugih objektov in naprav za oglaševanje in obveščanje v varovalnem pasu ob državnih cestah v naselju zunaj območja vzdolž vozišča ceste določenega za postavitve prometne signalizacije.

11.3.4 Prostorski obseg izvajanja nalog Medobčinskega redarstva

Z realnim pogledom na prostorsko zaokroženost OLP in s predpostavko, da je intenziteta nadzora, v povezavi s frekvenco dogodkov na posameznih območjih, so

za izhodišče določevanja prostorskega obsega dela v prvi fazi določena le območja v središču Ribnice in šele na podlagi ugotavljanja, sporočanja ter zbiranja obvestil, bo prostorski obseg dela vezan tudi na njeno okolico.

Takšno odločitev utemeljujejo tudi uradni podatki o obsegu dela na nekaterih področjih Občine Loški Potok, kar je razvidno iz Ocene varnostnih razmer na območju OLP.

11.3.5 Naloge Medobčinskega redarstva povezane z drugimi področji dela

Pri nalogah MR, ki so povezane z drugimi področji dela, gre za preprečevanje kršitev predpisov, za katere izvajanje in nadzorovanje ni pristojno MR. Ne glede na to pa gre za kršitve predpisov, ko lahko MR s preventivnimi in drugimi oblikami izvajanja nalog, v okviru svojih pristojnosti, ukrepa tako, da kršilce opozarja na kršitve in o tem obvešča pristojne lokalne in državne organe ter službe.

V to kategorijo predpisov sodijo tisti zakonski in podzakonski predpisi, za katere izvrševanje so pristojni drugi organi in službe, MR pa lahko ob kršitvah teh predpisov izreka opozorila in podatke o kršitvah in kršilcih sporoča pristojnim organom in službam, ki lahko kasneje ustrezno ukrepajo v skladu s svojimi pristojnostmi ter vplivajo na preprečevanje oziroma odpravljanje takšnih kršitev.

11.3.6 Logistične in druge naloge Medobčinskega redarstva

V okviru vrste in obsega nalog MR so bile do sedaj predstavljene predvsem operativne naloge MR in naloge redarjev oziroma PUO MR.

Ob učinkovitem in uspešnem delu redarjev na terenu se zaradi načina in metodologije dela in izvajanja nalog hote ali nehote zbira množica podatkov (podatki o kršitvah, operativne informacije, zaznave kaznivih dejanj ...), ki brez nadaljnje obdelave ne predstavljajo nikakršne vrednosti ali pomena. Navedeni podatki so zelo pomembni za pripravo ustrezne strategije delovanja MR ter pripravo konkretnih načrtov za odzivanje na kršitve in preventivno delovanje tam, kjer so gostitve negativnih pojavov in tam kjer se posega v kvaliteto življenja in dela v Občini Loški Potok.

Prav zaradi tega je v MR v organizacijskem in vsebinskem smislu vzpostavljena ustrezna logistična (oprema, vozila, osebna oprema ...) in informacijska podpora operativnemu delu in delu prekrškovnega organa.

Najbolj obsežna logistična podpora je namenjena obdelavi podatkov v zvezi z vodenjem prekrškovnih postopkov. Glede na to, da je prekrškovni postopek kompleksen in sestavljen iz različnih vej obdelave, MR pri posodabljanju dela izhajalo iz nekaterih temeljnih izhodišč in usmeritev Občine Loški Potok in sicer:

- povečati strokovnost dela,
- zagotoviti takšno tehnologijo, ki bo ne glede na količino podatkov, časovno sposobna njihove obdelave (pri tem se je upoštevalo predvsem zakonite roke),

- zmanjšati število administrativnih delavcev za obdelavo podatkov in zmanjšati čas administrativnega dela redarja,
- zmanjšati število napak v procesu dela in
- znižati stroške pri obdelavi podatkov, zlasti pa pri vodenju prekrškovnih postopkov.

Za izvedbo zastavljenih temeljnih izhodišč in usmeritev OLP je potrebno nenehno spremljati, razvijati in posodabljeni informacijske in druge programe za kvalitetno in učinkovito delo MR, seveda v skladu z razvojem informacijskih in drugih tehnologij v svetu.

12. NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJA MEDOČINSKEGA REDARSTVA

12.1 SPLOŠNO O IZVAJANJU ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJEV MEDOČINSKEGA REDARSTVA

Pooblastila lahko opredelimo kot mandat, ki ga redarji potrebujejo za uspešno opravljanje nalog, ki so določene z zakonom in občinskimi predpisi. Takšna upravičenja oziroma posebne pravice niso zgolj pravice, temveč največkrat istočasno predstavljajo tudi dolžnosti, saj zakonodajalec od tistega, ki ima pooblastila zahteva, da jih tudi mora uporabiti ob pogojih, ki jih določa zakon in na način, ki je določen v zakonu in podzakonskih aktih.

Pooblastila v najširšem pomenu pomenijo pravico, največkrat tudi dolžnost določenih oseb, da lahko ali pa morajo opraviti uradno dejanje oziroma izvršiti določene ukrepe ali opravila. Pooblastilo je pravica in dolžnost določenih oseb, da v primerih določenih z zakonom in način, ki je določen z zakonom, izvajajo proti osebam določene ukrepe in opravila oziroma je pravica, da kdo uradno veljavno opravi oziroma opravlja kako pravno dejanje.

V Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed) so določena tista pooblastila, s katerimi je redarjem zagotovljeno izvajanje nalog javne varnosti in javnega reda na območju občine. Glede na predpise lahko redarji uporabljajo naslednja pooblastila:

- opozorilo,
- ustno odredbo,
- ugotavljajo istovetnost,
- varnostni pregled osebe,
- zaseg predmetov,
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- fizično silo ter sredstva za vklepanje in vezanje ter
- plinski razpršilec.

V ZP-1 so določena pooblastila redarjev, ki jih izvajajo v postopkih o prekrških, posamezna pooblastila pa jim dajejo tudi drugi (specialni) zakoni. Tako lahko med pooblastila redarjev na določen način štejemo tudi predvsem naslednje ukrepe:

- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena zakona o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- zahtevajo od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovijo njegovo istovetnost,
- uporabljajo znake, ki jih uporabljajo policisti z zakonom in podzakonskimi akti.

12.2 OPOZORILO

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo izrekanja opozorila. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastila opozorila uporabljajo tudi določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Zakon o policiji določa v 34. členu, da policisti z opozorilom opozarjajo osebe, državne organe, gospodarske družbe, samostojne podjetnike, posameznike, organe, organizacije in samoupravne lokalne skupnosti na okoliščine ali ravnanja, ki ogrožajo življenje, osebno varnost ali premoženje ljudi, kot tudi na splošno nevarnost.

Opozorila so lahko ustna, pisna oziroma dana z drugimi primernimi sredstvi. Vselej morajo biti jasna, kratka, korektna in nedvoumna ter morajo vsebovati razlog in namen opozarjanja.

Pri tem je bistveno, da je potrebno pooblastilo opozorilo ločiti od pooblastila ukaz, ki ga je dovoljeno dajati le za ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog policije, in za toliko časa, kolikor je potrebno, da se lahko te naloge opravijo. Ob upoštevanju navedenega je potrebno upoštevati, da gre pri uporabi opozorila kot pooblastila redarja za pooblastilo, ki ga ima redar na podlagi ZORed. Tako lahko redar pooblastilo opozorilo uporabi v primerih, ko osebo v postopku seznanja (opozarja) na nevarnosti. Za neupoštevanje opozorila, ki ga izreče redar na podlagi določil ZORed, niso določene nobene posledice.

Poudariti je treba, da imajo redarji možnost izreka opozorila tudi po ZP-1, ki določa, da lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije, kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. O izrečenih ukrepih se lahko vodi evidenca, vendar obdelava osebnih podatkov pri tem ni dovoljena.

12.3 USTNA ODREDBA

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju svojih nalog pooblastilo, da lahko izreka ustne odredbe. Podrobneje je pooblastilo za izrek ustne odredbe opredeljeno v 11. členu ZORed, ki določa, da z ustno odredbo redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je

neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti redarstva. Z odredbo se zahteva, da mora kdo kaj storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

Delno je mogoče pooblastilo izrekanja ustne odredbe primerjati s pooblastilom „ukazovanja“, ki ga imajo policisti na podlagi določb 34. člena Zakona o policiji (ZPol), ki določa, da z ukazom policisti dajejo posameznikom, državnim organom, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom, organom, organizacijam in skupnostim navodila in zahteve za ukrepe in dejavnosti, ki jih mora kdo storiti ali opustiti, da bi se zavarovalo življenje ljudi, varovalo premoženje pred uničenjem, poškodovanjem, tatvino in drugimi oblikami škodljivega ravnanja, zagotovila varnost prometa, preprečili neredi, nemiri in druge podobne kršitve javnega reda ali odvrnile škodljive posledice naravnih in drugih nesreč, v skladu z odločitvami organov, pristojnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ustno odredbo kot pooblastilo uporabi redar v tistih primerih, ko mora od koga zahtevati, da ta nekaj stori ali opusti in je to nujno potrebno, da lahko redar uspešno opravi nalogo iz svoje pristojnosti in s tem poskrbi za javno varnost in javni red na območju občine.

12.4 UGOTAVLJANJE ISTOVETNOSTI

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo ugotavljanja istovetnosti. Ugotavljanje istovetnosti je ukrep, dejanje oziroma opravilo, s katerim se ugotavlja, ali je določena oseba resnično tista, za katero se izkazuje ali za katero se misli, da je. To opravilo je v policiji znano kot legitimiranje, to pa je uradno dejanje, s katerim policisti, smiselno pa tudi redarji, ugotavljajo istovetnost in osebne podatke svojih oseb v postopku.

Podrobneje je pooblastilo za ugotavljanje istovetnosti opredeljeno v 12. členu ZORed, ki določa, da redar ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženja, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Istovetnost oseb se ugotavlja na podlagi vpogleda v osebno izkaznico ali drugo veljavno listino, ki je opremljena s fotografijo in ki jo je izdal državni organ. Istovetnost je mogoče ugotavljati tudi na podlagi tuje potne listine ali druge javne listine, ki je opremljena s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti istovetnost ali na podlagi drugih dokumentov, ki vsebujejo podatke o osebi, ali ob pomoči drugih, ki osebo poznajo.

Osebo, katere istovetnost ugotavlja, je redar dolžan seznaniti z razlogi za ugotavljanje istovetnosti. Če redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka.

Redar lahko pri opravljanju nalog zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa zahteva od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi

njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti redarju zahtevano listino na vpogled.

12.5 VARNOSTNI PREGLED OSEBE

ZORed v 10. členu odloča, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo izvajanja varnostnega pregleda osebe. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastil varnostnega pregleda, uporabljajo določbe ZPol in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Ob upoštevanju navedenega, morajo redarji pri izvajanju pooblastila „varnostni pregled“ poznati vsebino enakega pooblastila iz ZPol, ki v 38. členu določa, da lahko policisti pri opravljanju nalog, določenih z zakonom, v primeru, ko obstaja verjetnost napada ali samopoškodovanja s strani določene osebe, opravijo varnostni pregled te osebe.

Pod istimi pogoji lahko opravijo varnostni pregled tudi redarji. Iz navedenega torej izhaja, da lahko pooblastilo varnostnega pregleda uporabijo zgolj in samo iz varnostnih razlogov.

Pri tem je potrebno opozoriti, da varnostni pregled po ZPol obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer se ugotavlja, ali je ta oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s seboj druge nevarne predmete.

Podrobneje je način izvedbe pooblastila varnostnega pregleda določen v 22., 23. in 24. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določajo:

- da pri varnostnem pregledu policist z rokami pretipa oblačila osebe, rokavice, pokrivalo in lase ter pregleda obutev. Če pri tem zazna predmet ali snov, ki bi ju oseba lahko uporabila za napad ali samopoškodovanje, predmet ali snov vzame in pregleda. Policist pregleda tudi druge predmete, ki jih ima oseba pri sebi in bi lahko bilo v njih skrito orožje ali drugi nevarni predmeti. Varnostni pregled osebe praviloma opravlja oseba istega spola, razen kadar varnostnega pregleda ni mogoče odložiti (22. člen),
- da lahko policisti opravijo tudi varnostni pregled stvari, prevoznega sredstva, ki so v neposredni bližini in dostopni osebi, ki jo varnostno pregleduje (23. člen) in
- da lahko policist, če pri varnostnem pregledu najde orožje ali drug nevaren predmet, le tega odvzame. Če policist najde predmet, ki MRA biti zasežen na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek in zakona, ki ureja postopek o prekrških, ali na podlagi drugega zakona, policist po pregledu nadaljuje postopek po teh predpisih (24. člen).

Tako kot je to določeno v ZPol, se varnostni pregled opravlja vselej, ko obstaja verjetnost (sum), da bo oseba napadla redarja z orodjem, orožjem ali kakim drugim predmetom (šop ključev, prenosni telefon) ali poškodovala samega sebe.

12.6 ZADRŽANJE STORILCA PREKRŠKA IN KAZNIVEGA DEJANJA

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo zadržanja storilca na kraju prekrška ali kaznivega dejanja. V 13. členu ZORed pa je določeno, da sme redar na kraju dogodka zadržati storilca prekrška in osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog. Zadržanje sme trajati do prihoda policistov, vendar najdalj eno uro.

Ukrep je podoben policijskemu ukrepu omejitve gibanja na določenem prostoru, ki pomeni prepoved zapustitve določenega prostora oziroma območja do prihoda policije. Tudi s tem ukrepom se posega v človekove pravice in temeljne svoboščine kot smo omenili pri drugih ukrepih. Ukrep zadržanja oseb do prihoda policije lahko izvršijo redarji proti storilcu prekrška in proti osebi, ki je bila zalotena pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca, do prihoda policije. Takšna dikcija je povzeta po Zakonu o kazenskem postopku, ki določa, da tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, sme vsakdo vzeti prostost s tem, da ga mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku oziroma policiji.

Po ZORed sme redar zadržati do prihoda policije le tistega, ki ga zaloti pri storitvi prekrška ali pri izvrševanju kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca. Takšno zadržanje sme, glede na 13. člen ZORed, trajati najdalj eno uro. S tem zakonodajalec ne zavezuje le redarja, temveč tudi policijo, da le-ta storilca tudi prevzame čim prej. Zalotitev redarja pomeni tudi zasledovanje osebe, če ta ob zalotitvi pobegne s kraja, kjer je bila zalotena, do kraja, na katerem ji redar pobeg onemogoči in jo od tega trenutka dalje zadrži do prihoda policije.

V vseh drugih primerih, ko storilec izvrši kaznivo dejanje oziroma kaznivo ravnanje ali kako drugače ogroža varnost ljudi ali premoženja, sme redar ukrepati v skladu z zakonom in uporabiti druge ukrepe, ki jih ima na voljo, seveda le v skladu z zakonom in če so izpolnjeni vsi pogoji.

Ob zadržanju osebe do prihoda policije mora redar ugotoviti njeno istovetnost in pridobiti podatke o zadržani osebi in sicer:

- osebno ime, rojstne podatke, naslov stalnega ali začasnega prebivališča zadržane osebe,
- razlog zadržanja,
- čas in kraj zadržanja,
- čas obveščanja policije in čas predaje zadržane osebe policiji,
- morebitne telesne poškodbe in uporabo sredstev za vklepanje.

Če so podani razlogi, zaradi katerih redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe ali bi bilo nevarno, da na kraju zadržanja ugotavlja istovetnost zadržane osebe, sme redar z ugotavljanjem istovetnosti in pridobivanjem zgoraj navedenih podatkov počakati do prihoda policije.

Pri izvajanju tega pooblastila je potrebno omeniti, da je s pooblastilom zadržanja storilca prekrška in kaznivega dejanja neposredno povezano pooblastilo izrekanja

ustne odredbe. Da bi se zagotovila jasna opredelitev med posameznimi dejanji oziroma fazami izvajanja postopka redarja je nujno, da se ga poveže s pooblastilom izdajanja ustne odredbe, s katero se storilcu jasno pove oziroma odredili zadržanje. Od izrečene odredbe dalje pa teče tudi enourni rok, ki ga ima redar na voljo za izvajanje pooblastila zadržanja.

Zakon o kazenskem postopku določa v 160. členu, da sme tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, vsakdo vzeti prostost. Osebo, ki ji je bila na tej osnovi vzeta prostost se mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji, če tega ni mogoče storiti, pa je potrebno o tem takoj obvestiti nekoga od teh organov.

12.7 ZASEG PREDMETOV IN RAVNANJE Z ZASEŽENIMI PREDMETI

ZORed določa, da imajo redarji pooblastilo za zaseg predmetov, pri tem pa morajo uporabljati določbe ZPol in podzakonske predpise, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnega pooblastila policistov. ZPol v 46. členu določa, da policisti zasežejo predmete na podlagi odredbe pristojnega organa ali iz razlogov, določenih z zakonom.

Policisti pri opravljanju drugih nalog, določenih z zakonom, zasežejo predmete, namenjene za napad ali samopoškodovanje, kakor tudi predmete, s katerimi se lahko huje ogrozi javni red ali splošna varnost ljudi ali premoženja, ali predmete, ki so bili uporabljeni, pridobljeni oziroma so nastali s prekrškom ali kaznivim dejanjem.

Predmete so policisti dolžni izročiti pristojnemu organu. V primeru, da zoper osebo, ki so ji bili predmeti zaseženi, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, je treba predmete osebi vrniti, razen če gre za nevarne predmete. Podrobneje je način izvedbe pooblastila zasega predmetov in ravnanje z zaseženimi predmeti določeno v 58., 59., 60., 61. in 62. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določajo:

- če okoliščine to dopuščajo, policist ukaže osebi, naj sama pokaže ali izroči predmet, ki ga je potrebno zaseči,
- nevaren predmet odvzame policist ali druga strokovno usposobljena oseba, ki lahko poskrbi za nadaljnjo hrambo ali uničenje,
- policist predmet zaseže tako, da prepreči njegovo poškodovanje,
- do izpolnitve zapisnika ali potrdila mora biti predmet pod vidnim nadzorom njegovega upravičenca ali v zapečatenem ovoju,
- v akt o zasegu policist vpiše komu, kje in kdaj je bil predmet zasežen, zakonsko podlago zasega, kdo ga je zasegel in natančen opis predmeta,
- opis mora vsebovati vrsto in značilnosti ter tudi vidne poškodbe predmeta, tako da ga je mogoče razlikovati od drugih podobnih predmetov,
- policist lahko v postopku fotografira ali posname predmet in okolje, v katerem je bil najden,
- o zasegu hitro pokvarljivega blaga mora policist takoj obvestiti pristojnega državnega tožilca ali sodišče za prekrške, ki odloči o nadaljnjem postopku z zaseženim blagom.

Policist zasežen predmet odstopi pristojnemu organu. Če je potrebno na predmetu iskati sledove kaznivega dejanja ali prekrška ali opraviti drugo kriminalistično tehnično opravilo, policist ta postopek izvede pred pošiljanjem predmeta pristojnemu organu.

Nevaren predmet, ki ne bo vrnjen osebi, mora policist komisijsko uničiti oziroma odstopiti pristojni organizaciji, ki je usposobljena za njegovo uničenje ter o tem napisati zapisnik o uničenju in obvestiti osebo, ki ji je bil predmet zasežen. Če predmet ni nevaren ali ni bil predlagan postopek pred pristojnim organom, ga MRa policist, takoj ko je mogoče, vrniti osebi, ki ji je bil zasežen, ali drugi upravičeni osebi. O vrnitvi zaseženih predmetov policist obvesti upravičenca in ga pozove, da predmete prevzame na sedežu organa praviloma v kraju njenega prebivališča, hkrati pa ga opozori na njegovo pravico zahtevati, da se mu predmeti dostavijo na dom.

S predmetom, ki je bil zasežen osumljencu kaznivega dejanja in ni njegova last, ali je bil najden na kraju kaznivega dejanja in je njegov lastnik neznan, policist ravna po določenih zakona, ki ureja kazenski postopek.

Policijska enota zasežene predmete do izročitve pristojnemu organu hrani vidno ločeno v posebnem prostoru ter vodi njihov pregled. Na vsakem predmetu MRajo biti naslednji podatki:

- šifra v skladu s pravili o pisarniškem poslovanju,
- njegova zaporedna številka v posamezni zadevi ter
- ime in priimek policista, ki je vodil postopek.

V policijski enoti so lahko predmeti v drugem prostoru le, kadar je to upravičeno zaradi preiskovanja zadeve (npr. pregled večje količine dokumentov), neupravičenim osebam pa je dostop onemogočen.

ZP-1 določa, da se smejo odvzeti predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek, ali pa so nastali s prekrškom, če so storilčeva last, ali če z njimi razpolaga pravna oseba, ki je storilec prekrška. Predmeti se smejo vzeti tudi, če niso storilčeva last, ali z njimi ne razpolaga pravna oseba, ki je storila prekršek, če to terjajo splošna varnost, varovanje življenja in zdravja ljudi, varstvo okolja in ohranjanje narave, gospodarska razmerja ali razlogi morale, kot tudi v drugih primerih, ki jih določa zakon. S tem pa ni prizadeta pravica drugih, terjati odškodnino od storilca.

Tudi z zakonom, ki določa prekršek, se sme določiti odvzem predmetov. Pri odvzemu predmetov po navedenih zakonih morajo biti redarji še posebej pozorni na to, kakšni pogoji so določeni za odvzem. Bistveno je, kaj je določeno. Ali se morajo, ali se lahko odvzamejo oziroma zasežejo.

ZJRM-1 določa, da lahko redar zaseže brez odločbe pristojnega organa acetilen (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje, če je pri njihovi uporabi prišlo do vznemirjenja ali občutka ogroženosti ljudi. ZPrCP določa, da lahko redar odvzame neupravičeno uporabljeno parkirno karto.

Opozoriti je potrebno, da tudi občinski predpisi določajo prekrške, za katere je lahko predpisan tudi ukrep oziroma pooblastilo odvzema predmetov.

13. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

13.1 SPLOŠNO O NAČINU UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Zakon o občinskem redarstvu v 1. odstavku 10. člena določa, da ima redar pri opravljanju nalog pravico in dolžnost uporabiti tudi prisilna sredstva. Drugi odstavek istega člena pa določa, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, če Zakon o občinskem redarstvu ne določa drugače. V nadaljevanju pa navedeni zakon določa, da sme redar uporabiti sledeča prisilna sredstva:

- fizično silo,
- sredstva za vklepanje in vezanje ter
- plinski razpršilec.

Fizično silo in plinski razpršilec sme redar uporabiti samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada, sredstva za vklepanje in vezanje pa zoper osebo, ki jo sme v skladu z Zakonom o občinskem redarstvom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

13.2 UPORABA FIZIČNE SILE

Fizična sila je, glede na Zakon o občinskem redarstvu, skrajni ukrep redarja, ki ga lahko uporabi le, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada. Kot je razvidno, je pogoj za uporabo fizične sile zelo natančno opredeljen, zakon pa ne opredeljuje kaj sodi v okvir uporabe fizične sile. To opredeljuje Pravilnik o policijskih pooblastilih, ki določa, da sme policist uporabiti fizično silo v obliki strokovnih prijemov, udarcev in metov ter drugih posamičnih ali skupinskih prijemov, kot je na primer dvigovanje ali prenos oseb s kraja, na katerem s pasivnim ali aktivnim upiranjem ogrožajo lastno varnost, varnost drugih ljudi ali premoženja, potiskanje in razdvajanje skupine, ki s svojim ravnanjem ogroža varnost ljudi in premoženja.

Glede na navedeno in določilo 10. člena ZORed, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabijo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, se za uporabo fizične sile štejejo:

- **strokovni prijemi** so prijemi, povzeti iz nekaterih borilnih veščin, predvsem aikida, in se opirajo na tehniko vzvodov. Ti vzvodi se lahko izvajajo na različnih delih človeškega telesa, najpogosteje na zapestju, rokah in komolcu. Med strokovne prijeme uvrščamo tudi različne tehnike davljenja ter druge prijeme;
- **strokovni meti**, so povzeti predvsem iz tehnik metov, ki se uporabljajo pri

borilni veščini judo. Vsa tehnika je grajena na principu, da se nasprotnikovo telo spravi iz ravnotežja in se ga nato s pomočjo svojega telesa vrže na tla. Pri tem se uporabljajo različni deli telesa, po tem so praviloma tudi poimenovani posamezni meti, kot so: ročni meti, nožni meti, bočni meti, meti na stran itd. Strokovne mete uvrščamo med najhujšo uporabo fizične sile, saj se pri tem vrže nasprotnika na tla, pri tem pa lahko pride do različnih, tudi zelo hudih poškodb;

- **strokovni udarci** so udarci, ki so prevzeti iz borilne veščine karate. Ločuje se predvsem udarce z roko, udarce z robom dlani, udarce z glavo in udarce z nogo. Z udarci se udarja v različne dele telesa, vendar se ne sme udarjati v tiste dele telesa, pri katerih se lahko telo hudo poškoduje (glava, vrat, predel srca, hrbtenica in druge vitalne dele telesa). Strokovni udarec je hujša oblika fizične sile kot strokovni prijemi in lažja oblika od strokovnih metov, saj je mogoče strokovne udarce ustrezno kontrolirati, kar je pri strokovnih metih težko. Bistvo strokovnosti udarca je kontrola moči, hitrosti in smeri udarca;
- **drugi posamični ali skupinski prijemi** so primeri dvigovanja ali prenosa oseb s kraja, na katerem s pasivnim ali aktivnim upiranjem ogrožajo lastno varnost, varnost drugih ljudi ali premoženja ter potiskanje in razdvajanje skupine, ki s svojim ravnanjem ogroža varnost ljudi in premoženja.

Pri fizični sili je potrebno poudariti, da se sme fizična sila uporabiti samo **strokovno**. To seveda pomeni, da morajo biti redarji za to ustrezno usposobljeni in izurjeni. O uporabi fizične sile zato ni mogoče govoriti pri nestrokovnih udarcih, klofutah, brcah in podobnem. Dejstvo je, da zakonodajalec uvršča redarje med tiste osebe, ki smejo pri opravljanju svojih nalog uporabiti tudi silo, torej fizično silo. To je dopustno le nekaterim, ki jih mora zakon vselej izrecno določiti, kar pomeni, da se tisti, proti kateremu redar uporabi fizično silo, zoper to silo ne sme upreti oziroma upirati. Torej se nima pravice sklicevati na silobran, da se brani, da odvrta protipravni napad, ker fizična sila, ki jo uporabi redar, ni protipravni napad, ni protipravno dejanje, temveč pravno oziroma zakonito dejanje oziroma ravnanje redarja.

Redar ima torej pravico, da uporabi fizično silo z namenom, da zagotovi izvršitev svoje naloge oziroma ukrepa, ki ga je dolžan izvršiti. Pri tem gre v prvi vrsti za uporabo fizične sile, ki jo poznamo kot prisilno sredstvo, ki ga sme uporabiti policist. Ob dosledni uporabi pravil, ki veljajo za policiste, bi to pomenilo, da morajo tudi redarji najprej uporabiti strokovne prijeme, nato strokovne mete in strokovne udarce. To za redarja pomeni, da mora, če je glede na okoliščine dopustno uporabiti različne oblike fizične sile, uporabiti najprej strokovni prijem in šele, ko ugotovi, da s strokovnimi prijemi ne bo dosegel zakonitega namena, lahko uporabi strokovne udarce in mete. To seveda velja samo takrat, ko redar uporabi fizično silo zato, da odvrne od sebe ali koga drugega istočasni protipravni napad.

Pred uporabo fizične sile mora redar skrbno in preudarno oceniti okoliščine in razloge za njeno uporabo ter opozoriti osebo, da se z upoštevanjem njegovih zahtev izogne posledicam. Tako bo v konkretnem primeru redar izrekel opozorilo na primer na naslednji način: zahtevam, da prenehate s kršitvijo javnega reda in miru, ali zahtevam, da prenehate groziti, ali zahtevam, da prenehate z napadom.

Redar je dolžan uporabljati fizično silo tudi tako, da z najmanjšimi posledicami doseže zakoniti namen, z uporabo pa mora prenehati takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bila fizična sila uporabljena, ali ob ugotovitvi, da zakonitega namena na ta način ni mogoče uresničiti. Če redar pri uporabi fizične sile osebo telesno poškoduje, je dolžan poskrbeti, da takšna oseba čim prej dobi medicinsko pomoč, o tem pa mora obvestiti vodjo MR in ravnati v skladu s 16. členom ZORed.

13.3 SREDSTVA ZA VKLEPANJE IN VEZANJE

Sredstva za vklepanje in vezanje lahko redar v skladu z 2. odstavkom 14. člena ZORed uporabi zoper osebo, ki jo sme v skladu tem zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti. Namen teh sredstev je, da se osebi oziroma kršitelju onemogoči ali omeji gibanje, prepreči beg, upiranje in napad ali samopoškodovanje. Uporaba sredstev za vklepanje in vezanje se uvršča med milejša prisilna sredstva, vendar se z njimi še vedno posega v osebno svobodo, dostojanstvo in integriteto osebe, proti kateri se uporablja tovrstna prisilna sredstva. Slednje redarja zavezuje, da uporablja sredstva za vklepanje in vezanje zakonito ter strokovno. Ta ukrep je časovno omejen do prihoda policije in na omejitve, da ne sme trajati več kot eno uro.

Med sredstva za vklepanje in vezanje lahko pri policistih štejemo lisice, plastično zatego, vrvico in druga primerna sredstva. Uporaba drugih primernih sredstev za vezanje je načeloma dovoljena samo, če policist nima pri sebi katerega od naštetih sredstev za vklepanje in vezanje. Druga sredstva, primerna za vezanje, so lahko hlačni ali drugi pas, kravata, primerne čvrste in raztegljive nogavice, čvrste in močne vezalke, gumijasti trak ali lepilni trak in druga primerna sredstva. Pri uporabi vseh sredstev za vklepanje in vezanje velja osnovno načelo, da je potrebno, kolikor je le mogoče, spoštovati človekovo dostojanstvo.

Redar mora paziti na to, da osebam, ki jih vklene ali zveže, ne prizadene nepotrebnih poškodb, predvsem pa mora paziti na to, da ne zaustavlja pretoka (cirkulacije) krvi na okončinah, kjer izvaja vklepanje oziroma »vezanje«. Ob uporabi teh sredstev mora redar napisati poročilo o uporabi sredstev za vklepanje ali vezanje in ga predložiti vodji MR.

13.4 PLINSKI RAZPRŠILEC

Ob upoštevanju določb 10. člena ZORed, ki določa uporabo »plinskega razpršilca« kot uporabo prisilnega sredstva, je potrebno poznati tudi določbe Zakona o policiji, ki v zvezi navedenega prisilnega sredstva določajo, da lahko plinski razpršilec policist uporabi, če ne more drugače obvladati upiranja osebe, ki ne izpolnjuje zakonitih ukazov, moti javni red, ali upiranja osebe, ki jo je treba prijeti, priversti ali ji odvzeti prostost, kot tudi, če mora odvrniti napad na osebe ali objekte, ki jih varuje, ali napad na sebe ali koga drugega.

Za redarja pa ZORed v 14. členu določa, da lahko plinski razpršilec uporabi samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Pravilnik o policijskih pooblastilih določa, da se za uporabo plinskega razpršilca šteje uporaba utekočinjenega plina ali drugega pršila, ki se ga uporabi tako, da se s pritiskom na sprožilec plinsko sredstvo ali pršilo sprosti. Pri tem je potrebno paziti, da je curek ali oblak plina usmerjen neposredno proti osebi zoper katero se ga uporablja. Pred uporabo plinskega razpršilca mora redar osebo na ustrezen način opozoriti, če to okoliščine dopuščajo.

Način uporabe plinskega razpršilca je določen z navodili proizvajalca, ki poleg načina uporabe predpisuje tudi mere varnosti, nudenje prve pomoči in rok trajanja ter način razgradnje plinskega sredstva. Obstaja več vrst plinskih razpršilcev, zato se mora redar pred njihovo uporabo prepričati na kakšni osnovi deluje, saj je delovanje plinskega razpršilca na poprovi osnovi popolnoma drugačno od plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi solzilnega plina (npr. CS). V nadaljevanju je predstavljena uporaba plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi organske oljnate smole iz kajenske in drugih vrst pekoče paprike (t.i. pepper spray). Plinski razpršilec povzroča vnetje, solzenje, takojšnje otekanje oči in sluznice v dihalnih poteh. Zaradi navedenih učinkov bo kršilec oziroma storilec prisiljen opustiti napad, ki ga je pred tem izvajal. Po uporabi razpršilca oziroma takoj, ko okoliščine to dopuščajo, mora redar osebo odstraniti z nevarnega območja (prostora) in mu nuditi prvo pomoč. Učinke uporabe plinskega razpršilca se najučinkovitejše odpravi s sprejem za dekontaminacijo, če pa tega redar nima, pa je osebi potrebno sprati obraz in oči z hladno vodo. Učinek plinskega razpršilca preneha delovati po približno 30 minutah, v kolikor se oči spirajo z vodo. Oči se izpira izključno s čisto vodo.

13.5 OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV

O izvedbi pooblastila zadržanja osebe in uporabi prisilnih sredstev mora redar napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji MR oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti. Na podlagi izkušenj, ki jih ima policija pri pisanju tovrstnih poročil je smiselno, da poročilo redarja o zadržanju in uporabi fizične sile vsebuje predvsem sledeče:

- datum, čas in kraj uporabe prisilnega sredstva oziroma odreditve zadržanja,
- vrsto uporabljenega prisilnega sredstva,
- podatke o osebi proti kateri je bilo sredstvo uporabljeno,
- pooblastilo, ki ga je izvajal pred uporabo prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- vzrok in način uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- posledice uporabe prisilnega sredstva in
- druge okoliščine, ki so pomembne za oceno zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja.

V primeru, da je oseba zoper katero je redar uporabil prisilno sredstvo, v postopku telesno poškodovana, ji mora redar nuditi nujno pomoč in ji v najkrajšem možnem času zagotoviti ustrezno medicinsko pomoč. V primeru, da je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je vodja MR dolžan takoj obvestiti župana Občine Ribnica in župana občine, na območju katerega je bilo uporabljeno prisilno sredstvo.

V tem obvestilu mora vodja MR navesti podatke o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrste uporabljenega prisilnega sredstva ter podatke o drugih okoliščinah in dejstvih, ki so pomembna za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja redarja MR.

13.6 OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Na podlagi poročila ocenjuje zakonitost in strokovnost ravnanja redarja vodja MR. V primeru ugotovitve kršitve je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti. V primeru da je uporaba prisilnih sredstev imela za posledico telesno poškodbo ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja redarja opravi komisija, ki jo imenuje župan Občine, kjer je sedež MR oziroma župan, na katerem območju je bila uporabljena sila. Župan mora imenovati neodvisno, največ petčlansko, komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanj MR. V komisiji morajo biti direktor občinske uprave, predstavnik policije in predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Navedena komisija obravnava tudi pritožbe zoper delo MR, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih MR, kadar oceni, da je to potrebno. Komisija lahko k sodelovanju povabi tudi druge strokovnjake, če oceni, da je takšno sodelovanje potrebno in pomembno za odločitev v konkretnem primeru.

13.7 ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER POSTOPEK REDARJEV

Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja redarja na območju Občine Loški Potok kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu Občine Loški Potok. Glede na ZORed mora župan takšno pritožbo proučiti in o ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti tistega, ki je podal pritožbo.

13.8 DISCIPLINSKA IN DRUGA ODGOVORNOST REDARJEV

Pri svojem delu so redarji dolžni ravnati zakonito, strokovno ter v skladu z ZORed ter drugimi predpisi, ki urejajo njihovo delovno področje ter njihove pravice in dolžnosti oziroma pooblastila. V primeru nezakonitega dela in nestrokovnega dela lahko redarja ob disciplinski odgovornosti doleti tudi odškodninska oziroma materialna odgovornost in kazenska odgovornost, katera se ugotavlja v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

O disciplinskih kršitvah oziroma o disciplinski odgovornosti redarjev pa se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

14. SISTEM DELA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

14.1 RAZPORED IN ODPRAVA NA DELO

Delo MR se načrtuje z mesečnim in tedenskim razporedom dela. V slednjem se konkretizira posamezne naloge redarja in območje njihovega delovanja.

Redar MR ima pred nastopom službe odpravo na delo in sicer se na odpravi določi oziroma konkretizira naloge, ki jih mora opraviti določenega dne. Prav tako se redarju določijo območja nadzora in se ga seznanijo s posebnostmi na njih. Območja nadzora so lahko razdeljena na cone, ki zajemajo posamezne sklope ulic ali zaokrožena območja.

Način dela redarja je tudi intervencijski, kar pomeni, da reagira na podlagi obvestil občanov in pristojnih organov in služb, kjer gre predvsem za izvajanje konkretnih pooblastil, ki jih ima redar. Seveda pa redar izvajajo svoje naloge na podlagi delovnih nalog in lastne zaznave kršitev za katere so pristojni. Prav slednje pa se največkrat nanaša na izdajanje obvestil o prekršku.

14.2 NALOGE V ZVEZI S PREKRŠKOVNIM POSTOPKOM

Naloge v zvezi s prekrškovnim postopkom so vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku (odločbe, sklepi, pozivi, ipd) in vodenje predpisanih evidenc o izrečenih ukrepih v zvezi s prekrškovnim postopkom.

15. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA S POLICIJSKO POSTAJO LOŠKI POTOK

MR že po naravi dela ter glede na svoja pooblastila in obseg nalog sodeluje s Policijsko postajo Ribnica, ki deluje na območju ustanoviteljic. To sodelovanje je nujno potrebno tudi zaradi celovitega zagotavljanja varnosti na območju Občine Loški Potok.

Prav zaradi tega je skrb za varnost in kakovost življenja ter dela občanov in skrb za dvig stopnje varnosti javnega prostora v mestu tako pomembna, da je na področju zagotavljanja varnosti nujno potrebno usklajeno delovanje vseh varnostnih subjektov, ki v Občini Loški Potok skrbijo za javno varnost in javni red. V ta namen **je priloga Občinskega programa varnosti** Občine Loški Potok tudi **pisni dogovor med Občino Loški Potok in Policijsko postajo Ribnica.**

Sodelovanje s Policijsko postajo Ribnica in sodelovanje s policisti na terenu je opredeljeno v 11. poglavju tega OPV OLP, v katerem so naloge MR opredeljene glede na vrsto in obseg nalog. Pri tem je sodelovanje s PP Ribnica (policisti) opredeljeno zelo konkretno po posameznih vsebinskih področjih in sicer za:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,

- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj,
- naloge na področju varstva okolja in
- za druge naloge MR.

Pri tem je v navedenem poglavju sodelovanje opredeljeno tudi prostorsko (v naseljih, javnih poteh, zgradbah in objektih naravne in kulturne dediščine ...) in časovno (prazniki, vnaprej planirane velike prireditve, ob planiranih akcijah s policijo ...). Časovno in prostorsko sodelovanje pa se planira tudi sprotno, glede na varnostne potrebe, izhajajoče iz konkretnih varnostnih razmer.

16. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OBČINSKIMI REDARSTVI IN OBČINSKIMI REDARJI SOSEDNIJH OBČIN

ZORed in drugi predpisi, ki redarstvom ter redarjem določajo pravice in dolžnosti oziroma pooblastila ter jim nalagajo določene obveznosti temeljijo na predpostavki, da je zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine, ne le skrb redarstva in drugih organov in služb občine, temveč tudi države s svojimi organi in službami.

Prav zaradi tega je zakon zelo jasen glede razmejevanja pristojnosti med redarstvi in drugimi državnimi in lokalnimi organi ter službami, ki v okviru svojih pristojnosti izvajajo varnostne naloge. Zato so tudi v Občinskem programu varnosti OLP zajeti določeni dogovori o sodelovanju med navedenimi organi.

Zelo pomembno pa je sodelovanje MR z občinskimi redarstvi in občinskimi redarji sosednjih občin. To sodelovanje je izredno pomembno pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda, saj ogrožanje varnosti ljudi in premoženja, varnosti cestnega prometa, varnosti javnega reda in miru ter varnosti drugih vrednot, ne pozna državnih meja, kaj šele občinskih meja.

Zato je zelo pomembno, da sosednje občine in OLP samostojno in preko MR vzpostavi takšno sodelovanje med občinami in redarstvi, ki zagotavljajo uspešno zoperstavljanje vsem oblikam ogrožanja javne varnosti in javnega reda na tem širšem območju in na mejnih območjih občin. To sodelovanje mora temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so iz varnostnega vidika pomembne za posamezne občine,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v posamezni občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na mejnih območjih in področjih, ki so skupnega pomena,

- skupnih varnostnih akcijah, intervencijah in medsebojnem sodelovanju pri obravnavi konkretnih varnostnih problemov in
- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

Ne glede na navedeno bo MR sprejelo pisni dogovor o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin. Pisni dogovor **je priloga** Občinskemu programu varnosti Občine Loški Potok.

17. POVEZANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OPERATIVNO KOMUNIKACIJSKIM CENTROM, POLICIJSKO POSTAJO RIBNICA IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE

V skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami sta pristojna organa Občine Loški Potok, na področju zaščite, reševanja in pomoči, župan OLP in poveljnik civilne zaščite OLP.

Veljavni način obveščanja organov OLP ob naravnih in drugih nesrečah je tak, da mora tisti, ki obvešča Regijski center za obveščanje, Operativno komunikacijski center, Policijsko postajo Ribnica in druge, ravnati v skladu z veljavnim Načrtom alarmiranja v Občini Loški Potok ter ostalimi dokumenti, ki se nahajajo v Regijskem centru za obveščanje in urejajo postopke obveščanja ob naravnih in drugih nesrečah.

Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo OU OLP je praviloma potrebno obvestiti o vseh požarih in drugih nesrečah, pri katerih:

- je potrebno posredovanje treh ali več enot javnih gasilskih služb,
- je ali bi utegnil biti potreben umik ljudi iz objekta,
- je prišlo do poškodbe pripadnika katerekoli reševalne službe,
- je potrebna evakuacija in namestitvev ljudi,
- je potrebno zagotavljati osnovne življenjske pogoje,
- je potrebno alarmiranje ogroženih ljudi ali je to bilo izvedeno,
- je požar v javnih objektih (vzgoja, izobraževanje, zdravstvo, uprava, objekti z velikim številom ljudi) in
- v drugih primerih pa, če tako oceni Republiški center za obveščanje ali Gasilsko društvo

V primeru dvoma, ali je župana Občine Loški Potok potrebno obvestiti ali ne, se obveščanje izvede.

18. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Osnovno načelo sodelovanja vseh oddelkov in služb Občinske uprave OLP v sistemu zaščite in reševanja je, da mora MR v primeru naravnih in drugih nesreč skrbeti za javno varnost in javni red in sicer:

- vzpostavljati javni red in mir,
- zagotavljati varen in neoviran cestni promet,
- zagotoviti varovanje javnega premoženja in
- sodelovati pri zbiranju informacij o posledicah oziroma vzpostavljanju ocene posledic nesreče, takoj po nesreči.

Posebno navodilo za ukrepanje redarjev MR ob izrednih dogodkih je izdelano in je kot priloga OPV OLP. Prav tako pa je v prilogi tudi Protokol o sodelovanju MR v občinskem sistemu za zaščito in reševanje.

19. NAČINI SODELOVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN ZASEBNIH VARNOSTNIKOV ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB

Zasebno varovanje je varovanje ljudi in premoženja, ki ga ne zagotavlja država in ga kot pridobitno gospodarsko dejavnost opravljajo gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki oziroma zasebno varnostne službe, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti zasebnega varovanja v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju in zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

Zasebno varovanje kot dejavnost se lahko opravlja v naslednjih oblikah:

- varovanje oseb,
- varovanje ljudi in premoženja,
- prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk,
- varovanje javnih zbiranj,
- upravljanje z varnostno-nadzornim centrom,
- načrtovanje varnostnih sistemov in
- izvajanje sistemov tehničnega varovanja.

Zgoraj naštetih dejavnosti, ki so določene glede na osnovne storitve v dejavnosti zasebnega varovanja in so primerljive s tujimi zakonodajami, dejansko predstavljajo temeljne oblike zasebnega varovanja v Republiki Sloveniji.

Zaradi narave svojega dela, predvsem interventnih patrulj varnostnikov (prisotnost v okolju, kjer prihaja do deviantnih pojavov v dnevnem in nočnem času ter ob dela prostih dneh, hitra mobilnost, kvalitetna in stalna komunikacijska povezanost s svojim varnostno nadzornim centrom, strokovna usposobljenost in sposobnost zaznavanja dogodkov, uporaba sile itd.), lahko varnostniki tudi veliko prispevajo k večji varnosti v Občini Loški Potok. Ne da lahko, varnostniki tudi v resnici s svojo prisotnostjo ob varovanju pomembnih objektov, zgradb, gospodarskih družb in drugih organov in organizacij, pomembno prispevajo k večji varnosti v Občini Loški Potok. Seveda pa poteka sodelovanje tudi na klasični način tako, da zasebni varnostniki o zaznavah ogrožanj javne varnosti in javnega reda na območju Občine Loški Potok, pravočasno obveščajo MR, po potrebi pa tudi policijo. Obveščanje o kršitvah oziroma o sumih kršitev pa se bo največkrat nanašalo na kršitve, ki so v pristojnosti redarjev.

Seveda pa lahko zasebni varnostniki ukrepajo tudi samostojno izven njihovega varovanega območja v smislu »državlanske aretacija« - odvzem prostosti pri zalotitvi oseb pri storitvi hujših kaznivih dejanj za katere se storilec preganja po uradni dolžnosti - 160. člen Zakona o kazenskem postopku.

Med MR in zasebno varnostnimi službami, ki delujejo na območju Občine Loški Potok se sklenuje pisni dogovor o medsebojnem sodelovanju in neposrednem

operativnem sodelovanju med občinskimi redarji in varnostniki zasebnih varnostnih služb, ki je **priloga OPV OLP**.

20. STROKOVNA POMOČ MINISTRSTVA ZA NOTRANJE ZADEVE

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju občinskega programa varnosti daje v skladu z 8. členom Zakona o občinskem redarstvu Ministrstvo za notranje zadeve.

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju občinskega programa varnosti, tudi za OPV OLP, daje Ministrstvo za notranje zadeve na naslednjih segmentih priprave in izvajanja občinskega programa varnosti:

- usmerjanje pri pripravi ocen varnostnih razmer oziroma ocen ogroženosti in varnostnih tveganj ter oblikovanja varnostnih potreb Občine Loški Potok,
- usklajevanje občinskih odlokov z novim zakonom,
- uporaba prisilnih sredstev,
- sodelovanje med občinskimi redarji in policisti,
- sodelovanje med občinskimi redarji in varnostniki,
- strokovna pomoč pri organiziranju usposabljanja občinskih redarjev,
- vključevanje v predavanja in vaje v okviru programa usposabljanja vodij občinskih redarstev in občinskih redarjev,
- opozarjanje na napake in pomanjkljivosti,
- načini nadziranja občinskega redarstva.

Navedena strokovna pomoč se lahko realizira v obliki strokovnih predavanj ter odgovorov na ustna vprašanja in v obliki strokovnih pregledov občinskih programov varnosti.

Ob tem ZORed v 7. členu določa tudi uskladitev občinskih programov s predpisi, programskimi dokumenti Ministrstva za notranje zadeve in policije na področju javne varnosti ter s potrebami varnosti v občini. V 2. odstavku istega člena pa je določeno, da za uskladitev občinskih programov ter za zagotovitev rednega medsebojnega sodelovanja občinskega redarstva in policije, skrbijo župan in vodja organizacijske enote policije, pristojne za območje občine. To pomeni, da sta v Občini Loški Potok za to področje dejavnosti pristojna župan in komandir Policijske postaje Ribnica.

V operativnem smislu pa to pomeni, da morata pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda v Občini Loški Potok sodelovati MR in PP Ribnica. Zato mora biti med obema organoma vzpostavljena ustrezna komunikacija. Tako mora komunikacija potekati na:

lokalnem nivoju:

- komunikacija znotraj MR,
- komunikacija med MR in občinskimi organi in službami,
- komunikacija med MR in sosednjimi ter drugimi redarstvi,
- komunikacija med MR in Policijsko postajo Ribnica,
- komunikacija med MR in inšpekcijami,
- komunikacija med MR in zasebno varnostnimi službami in

- komunikacija med MR in ostalimi službami (zaščita in reševanje, gasilske službe ...) in

državnim nivoju:

- komunikacija med MR in ministrstvi (Ministrstvo za notranje zadeve, pristojnim Ministrstvom za lokalno samoupravo, Ministrstvo za promet).

Sodelovanje in komunikacija pomenita predvsem to, da MR pri opravljanju svojega dela z naštetimi službami izmenjuje strokovna mnenja, stališča, predlaga izvedbo skupnih akcij na terenu, se odziva na pobude za izvedbo akcij, analizira skupno varnostno problematiko in drugo problematiko ter podobno.

21. ADMINISTRACIJA IN VODENJE EVIDENC

Administrativna dela in vodenje prekrškovnih evidenc se vrši v okviru administrativnega poslovanja medobčinskega inšpektorata. Prekrškovne evidence vodimo s programov »prekrškovni organ« podjetja INPORES, ki skrbi za delovanje in skladnost evidence z zakonom.

22. INFORMACIJSKI SISTEM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Medobčinsko redarstvo uporablja informacijski sistem Občine Ribnica s programskimi orodji, ki jih vzdržuje renomirano podjetje, s katerim ima Občine Ribnica sklenjeno pogodbo, ki skrbi, da so podatki vodeni in hranjeni v skladu z zakonodajo, ki se nanaša na vodenje prekrškovnih evidenc in varstva osebnih podatkov.

23. INTERNO NADZORSTVO NAD IZVRŠEVANJEM NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Vodja MIR je odgovoren za delo MR županom občin ustanoviteljev Medobčinskega redarstva in opravlja notranji nadzor nad delom redarjev na terenu.

Notranja revizija lahko po pooblastilu župana izvaja nadzorstvo nad poslovanjem in delom MR in izdela poročilo o morebitnih nepravilnostih in tveganjih, ki jih mora vodja odpraviti v določenem roku z izdelavo odzivnega poročila. V ZORed so določene tudi neposredne pristojnosti župana pri oceni zakonitosti in strokovnosti ravnanja MR, kakor tudi pri obravnavanju pritožbe nad delom redarja, ko posameznik meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja redarja kršene njegove pravice ali svoboščine.

24. INŠPEKCIJSKO IN DRUGO UPRAVNO – STROKOVNO NADZORSTVO NAD DELOM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Inšpekcijsko nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih organov, občinskih uprav in občinskih redarstev pri izvrševanju Zakona o občinskem redarstvu upravlja Ministrstvo za notranje zadeve (1. odstavek 30. člena). Navedeno nadzorstvo, glede na 2. člen Zakona o občinskem redarstvu, opravlja Ministrstvo za notranje zadeve tudi nad mestnim redarstvom in medobčinskim redarstvom. To pomeni, da pod ta nadzor sodi tudi MR.

Glede nadzorstva nad zakonitostjo izvrševanja posameznih pooblastil občinskega redarstva oziroma občinskih redarjev (opozorilo, varnostni pregled, zaseg predmetov in za uporabo prisilnih sredstev) je pristojen organ, ki ga določa zakon, s katerim so navedena pooblastila določena. To določa 2. odstavek 30. člena Zakona o občinskem redarstvu. Za navedena pooblastila in uporabo prisilnih sredstev pa Zakon o občinskem redarstvu v 2. odstavku 10. člena določa, da se za uporabo teh sredstev in pooblastil uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov. Tako je za nadzorstvo nad zakonitostjo izvrševanja navedenih pooblastil (opozorilo, varnostni pregled in zaseg predmetov) in za uporabo prisilnih sredstev MR in njihovih redarjev pristojna policija v okviru svojih pristojnosti.

Nadzorstvo nad zakonitostjo v zvezi s prekrški, ki so določeni v ZORed pa je pristojna inšpekcija za notranje zadeve (Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve).

ZORed v 31. členu določa, da je za nadzorstvo nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva, določenih z občinskimi predpisi, pristojen župan. Enako seveda velja za župane ustanovitelje MR, ki so pristojni za nadzor nad izvrševanjem nalog MR.

25. ZAKLJUČEK

Občinski program varnosti Občine Loški Potok ima glede na določbe Zakona o občinskem redarstvu značaj dokumenta trajne narave. To pomeni, da upošteva potrebo po trajnosti, zato ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Organi OLP najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje OPV OLP, zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja OPV OLP omogoča ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih, finančnih in drugih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda v OLP.

Ocenjevanje OPV OLP poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg konkretnega cilja, ki je opredeljen v OPV OLP. Takšen

način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu OLP.

OPV OLP se glede na novo nastale varnostne razmere v Občini Loški Potok sprotno dopolnjuje in spreminja. To pomeni, da odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih razmer v OLP, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še OPV OLP, če je to potrebno. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog MR.

Številka:

Datum:

**OBČINA LOŠKI POTOK
Ž U P A N
JANEZ NOVAK**

PRILOGE:

1. ZAKON O OBČINSKEM REDARSTVU

PRILOGA

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena Ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi Zakona o občinskem redarstvu (ZORed)

Razglašam Zakon o občinskem redarstvu (ZORed), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 18. decembra 2006.

Št. 001-22-202/06

Ljubljana, dne 27. decembra 2006

dr. Janez Drnovšek l.r.
Predsednik
Republike Slovenije

Z A K O N O OBČINSKEM REDARSTVU (ZORed)

1. člen

(vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja uresničevanje pristojnosti občine za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog občinskega redarstva.

(2) Zakon določa pogoje za opravljanje nalog pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva, pooblastila, uniformo, označbe in opremo občinskih redarjev ter vsebino in način vodenja evidenc.

I. OBČINSKO REDARSTVO

2. člen

(ustanovitev)

(1) Mestna občina ustanovi mestno redarstvo, občina pa lahko ustanovi občinsko redarstvo (v nadaljnjem besedilu: občinsko redarstvo) z odlokom, ki ga na predlog županje ali župana (v nadaljnjem besedilu: župan) sprejme občinski svet.

(2) Dve ali več občin lahko z odlokom, ki ga na predlog župana v enakem besedilu sprejmejo njihovi občinski sveti, ustanovi medobčinsko redarstvo kot organ skupne občinske uprave.

(3) Če občina ne ustanovi občinskega redarstva ali medobčinskega redarstva, določi z odlokom o organizaciji in delovnem področju občinske uprave, da naloge občinskega redarstva opravlja občinski redar ali občinska redarka (v nadaljnjem besedilu: občinski redar).

3. člen

(delovno področje in naloge občinskega redarstva)

(1) Delovno področje in naloge občinskega redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

(2) V okviru in v skladu s predpisi iz prejšnjega odstavka in z občinskim programom varnosti iz 6. člena tega zakona skrbi občinsko redarstvo za javno varnost in javni red na območju občine in je pristojno:

- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščine,
- vzdrževati javni red in mir.

4. člen

(prekrškovni organ)

(1) Občinsko redarstvo je občinski prekrškovni organ.

(2) Medobčinsko redarstvo je prekrškovni organ občin ustanoviteljic.

(3) Občina, ki ne ustanovi občinskega redarstva v skladu s prvim ali drugim odstavkom 2. člena tega zakona, določi z odlokom občinski prekrškovni organ, pooblaščen za odločanje o prekrških z delovnega področja občinskega redarstva.

5. člen

(opravljanje nalog občinskega redarstva)

(1) Naloge občinskega redarstva kot pooblaščene uradne osebe opravljajo vodja občinskega redarstva ali vodja medobčinskega redarstva ter občinski redarji.

(2) Vodjo občinskega redarstva imenuje in razrešuje župan, vodjo medobčinskega redarstva pa imenujejo in razrešujejo župani občin ustanoviteljic soglasno.

(3) Vodja občinskega redarstva odloča o zadevah iz pristojnosti občinskega redarstva, organizira in koordinira delo pooblaščenih uradnih oseb ter v okviru svojih pooblastil odgovarja za zakonitost in strokovnost dela občinskega redarstva.

II. PROGRAM VARNOSTI

6. člen

(občinski program varnosti)

(1) Občinski svet na predlog župana sprejme občinski program varnosti, s katerim na podlagi ocene varnostnih razmer v občini podrobneje določi vrsto in obseg nalog občinskega redarstva.

(2) Dve ali več občin lahko sprejme skupen občinski program varnosti.

(3) Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje občinskega programa varnosti.

(4) Sredstva za izvajanje občinskega programa varnosti se zagotovijo v proračunu občine.

7. člen

(usklajevanje programov)

(1) Občinski program varnosti se pred sprejemom uskladi s predpisi, programskimi dokumenti ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, in policije na področju javne varnosti ter s potrebami varnosti v občini.

(2) Za uskladitev programov iz prejšnjega odstavka ter za zagotovitev rednega medsebojnega sodelovanja občinskega redarstva in policije skrbijo župan in vodja organizacijske enote policije, pristojne za območje občine.

8. člen

(zagotavljanje strokovne pomoči)

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju občinskega programa varnosti daje ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

9. člen

(sodelovanje redarjev in policistov)

(1) Pri opravljanju nalog in pooblastil občinski redarji sodelujejo s policisti.

(2) Če občinski redarji opravljajo naloge, ki jih določa zakon, skupaj s policisti, so dolžni ravnati po navodilu policista oziroma vodje policijske enote.

III. POOBLASTILA OBČINSKEGA REDARJA

10. člen

(vrste pooblastil)

(1) Občinski redar ima pri opravljanju nalog naslednja pooblastila:

- opozorilo;
 - ustna odredba;
 - ugotavljanje istovetnosti;
 - varnostni pregled osebe;
 - zaseg predmetov;
 - zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja;
 - uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje in plinskega razpršilca (v nadaljnjem besedilu: prisilna sredstva).
- (2) Če s tem zakonom ni drugače določeno, se za izvajanje pooblastil opozorila, varnostnega pregleda, zasega predmetov in uporabo prisilnih sredstev uporabljajo

določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

11. člen

(ustna odredba)

Z ustno odredbo občinski redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti občinskega redarstva in jih MRA kdo storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

12. člen

(ugotavljanje istovetnosti)

(1) Občinski redar ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženje, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

(2) Istovetnost ugotavlja občinski redar tako, da od osebe zahteva na vpogled osebno izkaznico ali drugo veljavno listino, opremljeno s fotografijo, ki jo je izdal državni organ, tujo potno listino ali drugo javno listino, opremljeno s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti istovetnost.

(3) Istovetnost lahko občinski redar ugotovi tudi na podlagi drugih dokumentov, ki vsebujejo podatke o osebi, ali ob pomoči drugih, ki osebo poznajo.

(4) Osebo, katere istovetnost ugotavlja, je občinski redar dolžan seznaniti z razlogi za ugotavljanje istovetnosti.

(5) Če občinski redar ne MRe ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki MRA prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka.

13. člen

(zadržanje storilca na kraju kaznivega dejanja ali prekrška)

(1) Občinski redar sme na kraju dogodka zadržati storilca prekrška in osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog.

(2) Zadržanje iz petega odstavka prejšnjega člena in prejšnjega odstavka sme trajati do prihoda policistov, vendar najdlje eno uro.

14. člen

(uporaba prisilnih sredstev)

(1) Občinski redar sme uporabiti fizično silo in plinski razpršilec samo v primeru, če drugače ne MRe od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

(2) Sredstva za vklepanje in vezanje sme občinski redar uporabiti zoper osebo, ki jo sme v skladu s tem zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

15. člen

(obveščanje o kaznivem dejanju)

Če občinski redar ugotovi, da se pripravlja, izvršuje ali je izvršeno kaznivo dejanje, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, je dolžan v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo.

16. člen

(obveščanje o zadržanju in uporabi prisilnih sredstev)

(1) O zadržanju osebe in uporabi prisilnih sredstev je občinski redar dolžan napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji občinskega redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti.

(2) Če je oseba pri zadržanju in uporabi prisilnih sredstev telesno poškodovana, je občinski redar dolžan zagotoviti, da v najkrajšem možnem času dobi ustrezno medicinsko pomoč.

(3) Če je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je dolžan vodja občinskega redarstva nemudoma obvestiti župana občine, kjer je sedež občinskega redarstva.

(4) V obvestilu iz prejšnjega odstavka MRajo biti navedeni podatki o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrsti uporabljenega prisilnega sredstva ter drugih okoliščinah in dejstvih, pomembnih za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja.

17. člen

(ocena uporabe prisilnih sredstev)

(1) Župan oziroma župani občin ustanoviteljic imenujejo neodvisno, največ petčlansko komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarstva (v nadaljnjem besedilu: komisija). V komisiji MRa biti direktor občinske uprave, v primeru medobčinskega redarstva pa direktor občinske uprave s sedežem medobčinskega redarstva, predstavnik policije in predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

(2) Vodja občinskega redarstva MRa na podlagi poročila iz prvega odstavka prejšnjega člena oceniti, ali je bilo ravnanje občinskega redarja zakonito in strokovno. Ob ugotovljenih kršitvah je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti.

(3) V primeru, da je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja občinskega redarja opravi komisija. Sejo komisije skliče župan.

(4) Komisija obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva in lahko obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar oceni, da je to potrebno. K sodelovanju lahko povabi tudi druge strokovnjake, če meni, da je njihovo sodelovanje pomembno za odločitev v konkretnem primeru. Komisija svoje poslovanje natančneje uredi s poslovnikom.

(5) V primeru medobčinskega redarstva je za imenovanje komisije pristojen župan občine, v kateri je sedež medobčinskega redarstva.

18. člen

(postopek komisije za oceno uporabe prisilnih sredstev)

(1) Komisija iz prejšnjega člena zbere potrebna obvestila in dokaze o okoliščinah, dejstvih in razlogih uporabe prisilnih sredstev. V zvezi s tem lahko od občinske uprave in policije zahteva potrebno pomoč in sodelovanje. Pri svojem delu smiselno uporablja določbe zakona o splošnem upravnem postopku.

(2) O zbranih obvestilih, dokazih in ugotovitvah komisija najkasneje v 30 dneh od dneva imenovanja sestavi zapisnik, v katerem poda tudi mnenje, ali je bilo ravnanje občinskega redarja v skladu s predpisi, strokovno in sorazmerno.

(3) Če komisija ugotovi znake kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, zlorabe človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali drugih kršitev, za katere so z zakonom določene sankcije, obvesti o tem pristojni organ.

19. člen

(odločanje o pritožbah)

(1) Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja občinskega redarja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu.

(2) Župan MRa pritožbo iz prejšnjega odstavka proučiti in o svojih ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti pritožnika.

(3) O disciplinskih kršitvah občinskega redarja se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

IV. POGOJI ZA OPRAVLJANJE NALOG POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB OBČINSKEGA REDARSTVA

20. člen

(pogoji za opravljanje nalog)

(1) Pooblaščene uradne osebe občinskega redarstva MRajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, opraviti predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku ter preizkus znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva in za uporabo pooblastil občinskega redarja.

(2) Kandidat za vodjo občinskega redarstva MRa imeti najmanj visokošolsko izobrazbo prve stopnje ali njej enakovredno raven izobrazbe, za občinskega redarja pa najmanj srednjo splošno ali srednjo strokovno izobrazbo.

(3) Za vodenje postopka in izdajo plačilnega naloga iz pristojnosti občinskega redarstva je pooblaščen občinski redar, za vodenje postopka in izdajo odločbe o prekrških pa je lahko pooblaščena uradna oseba, ki ima najmanj visokošolsko izobrazbo prve stopnje ali njej enakovredno raven izobrazbe.

21. člen

(strokovno usposabljanje in preizkus znanja)

(1) Usposobljenost pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva za opravljanje nalog občinskega redarstva, uporabo pooblastil, določenih z zakonom, ter za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi se zagotavlja s strokovnim usposabljanjem in obdobjim izpopolnjevanjem ter preizkusom znanja.

(2) Program in čas strokovnega usposabljanja ter način opravljanja preizkusa znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva, program in način obdobjnega izpopolnjevanja ter vsebino in način vodenja evidence usposabljanja in izpopolnjevanja, opravljenih preizkusov in izdanih potrdil o usposobljenosti, predpiše minister, pristojen za notranje zadeve. Minister, pristojen za notranje zadeve, imenuje komisijo za opravljanje preizkusov znanja.

(3) Strokovno usposabljanje občinskih redarjev in preizkusi znanja iz prejšnjega odstavka so strošek občine. Sredstva za izvedbo strokovnega usposabljanja občinskih redarjev za uporabo pooblastil iz 10. člena tega zakona zagotavlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

22. člen

(občinski redar – pripravnik)

(1) Dokler občinski redar ne opravi strokovnega usposabljanja in preizkusa znanja, je občinski redar – pripravnik in ne sme samostojno opravljati nalog občinskega redarja.

(2) Občinski redar – pripravnik MRa opraviti preizkus znanja najkasneje eno leto po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi v občini.

23. člen

(plača občinskega redarja)

Pooblastila občinskega redarja iz 10. člena tega zakona se upoštevajo pri določitvi plače občinskega redarja v skladu s predpisi, ki urejajo plače javnih uslužbencev.

V. UNIFORMA, OZNAČBE IN OPREMA

24. člen

(enotna uniforma in označbe)

(1) Občinski redar ima med opravljanjem nalog pravico in dolžnost nositi službeno uniformo občinskih redarjev. Uniforma občinskih redarjev je v vseh občinah enotna.

(2) Označba občinskega redarstva je simbol na enotni uniformi in vozilih, ki ga sestavlja ime občinskega redarstva z imenom občine, lahko pa tudi grb občine ali ime medobčinskega redarstva, ter označbe nazivov in položajne označbe pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva na enotni uniformi.

(3) Enotno uniformo občinskega redarja, obliko in vsebino označb, ki jih uporablja občinsko redarstvo ali medobčinsko redarstvo, ter način njihove uporabe predpiše minister, pristojen za lokalno samoupravo.

25. člen

(zaščita uniforme in označb)

Državni organi, gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, društva ter druge pravne in fizične osebe ne smejo reproducirati ali uporabljati uniforme in označb, ki so po barvi, kroju, označbah nazivov in položajnih označbah enake ali podobne uniformi in označbam občinskega redarstva, ter reproducirati in uporabljati v prometu vozil, ki so označena enako kot vozila občinskega redarstva.

26. člen

(službena izkaznica)

(1) Pooblaščen uradna oseba občinskega redarstva ima službeno izkaznico, ki jo MRa imeti pri sebi med opravljanjem svojega dela na terenu in jo MRa na zahtevo posameznika, zoper katerega vodi postopek za prekršek, pokazati.

(2) Službena izkaznica MRa vsebovati naziv pooblaščen uradne osebe občinskega redarstva, njene identifikacijske podatke in pooblastila.

(3) Službeno izkaznico izda župan oziroma župan občine, v katerem je sedež medobčinskega redarstva, pooblaščen uradni osebi občinskega redarstva ob imenovanju v naziv. Pooblaščen uradna oseba MRa službeno izkaznico izročiti županu oziroma županu občine, v katerem je sedež medobčinskega redarstva, če ji preneha delovno razmerje v občinskem redarstvu.

(4) Minister, pristojen za lokalno samoupravo, predpiše barvo, obliko, sestavne dele, obrazce službenih izkaznic ter besedilo pooblastil pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva.

27. člen

(oprema)

(1) Občinski redar ima med opravljanjem nalog pravico in dolžnost imeti pri sebi opremo, ki jo potrebuje za opravljanje nalog.

(2) Opremo občinskega redarja in način uporabe opreme predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

VI. EVIDENCE OBČINSKEGA REDARSTVA

28. člen

(evidence po zakonu, ki ureja prekrške)

Občinsko redarstvo vodi evidence prekrškovnega organa v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

29. člen

(dostop do podatkov iz evidenc)

Občina je za potrebe izvrševanja nadzora nad izvajanjem tega zakona dolžna omogočiti brezplačen vpogled, prepis, kopiranje ali izpis evidenc iz prejšnjega člena.

VII. NADZOR NAD IZVAJANJEM ZAKONA

30. člen

(pristojnost državnih organov)

(1) Nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih organov, občinskih uprav in občinskih redarstev pri izvrševanju tega zakona opravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(2) Nadzorstvo nad zakonitostjo izvrševanja posameznih pooblastil občinskih redarstev in organ, pristojen za nadzor, določa zakon, s katerim so ta pooblastila

določena.

(3) Za prekrške, določene s tem zakonom, je pristojna inšpekcija za notranje zadeve.

31. člen

(pristojnost občinskih organov)

Za nadzorstvo nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva, določenih z občinskimi predpisi, je pristojen župan.

VIII. KAZENSKA DOLOČBA

32. člen

(1) Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s 25. členom tega zakona, se kaznuje za prekršek z globo 2.000 eurov.

(2) Odgovorno osebo pravne osebe, odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika in odgovorno osebo posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, iz prejšnjega odstavka se kaznuje z globo 500 eurov.

(3) Fizično osebo, ki ravna v nasprotju s 25. členom tega zakona, se kaznuje z globo 500 eurov.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

33. člen

(rok za izdajo predpisov)

(1) Predpise iz drugega odstavka 21. člena, tretjega odstavka 24. člena, četrtega odstavka 26. člena in drugega odstavka 27. člena izda pristojni minister v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do uveljavitve predpisov iz prejšnjega odstavka veljata Pravilnik o enotni uniformi, označbah in opremi pooblaščenih delavcev občinskega redarstva (Uradni list RS, št. 103/05) in Pravilnik o pogojih za opravljanje nalog občinskega redarja (Uradni list RS, št. 103/05).

34. člen

(rok za izpolnitev pogojev za opravljanje nalog)

Javni uslužbenci, ki na dan uveljavitve tega zakona opravljajo naloge v občinskih redarstvih, MRajo opraviti preizkus znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva, določen s tem zakonom, najkasneje v enem letu od uveljavitve predpisa iz drugega odstavka 21. člena tega zakona.

35. člen

(obveznost občin)

(1) Občine MRajo sprejeti ali uskladiti odloke, s katerimi so ustanovljena občinska redarstva, s tem zakonom v enem letu po njegovi uveljavitvi.

(2) Občine MRajo sprejeti občinski program varnosti iz 6. člena tega zakona v dveh letih po uveljavitvi tega zakona. Do sprejema programa varnosti iz 6. člena tega

zakona opravlja vse z zakonom določene naloge in pooblastila občinskega redarja policija.

36. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati četrti, peti, šesti in sedmi odstavek 14. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 133/06 – uradno prečiščeno besedilo).

37. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2007.

Št. 212-03/04-5/2

Ljubljana, dne 18. decembra 2006

EPA 1013-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

2. ODLOK o ustanovitvi skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobrepolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče«

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se ustanovi organ skupne občinske uprave, določi njegovo ime in sedež, delovno področje, notranja organizacija, vodenje ter zagotavljanje sredstev in drugih pogojev za njegovo delo.

Organ skupne občinske uprave ustanoviteljic se ustanavlja z namenom učinkovitejšega, racionalnejšega in gospodarnejšega izvrševanja upravnih in prekrškovnih nalog na področju delovanja občinskega inšpekcijskega nadzora in občinskega redarstva na območju ustanoviteljic.

S tem odlokom se ureja tudi pravice in obveznosti občin ustanoviteljic in njihovih organov v razmerju do organa skupne občinske uprave in medsebojnih razmerij.

2. člen

Občine Dobrepolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče ustanovijo organ skupne občinske uprave z imenom »Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobrepolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče« (v nadaljevanju: Medobčinski inšpektorat) za skupno opravljanje nalog občinske uprave na področju občinske inšpekcije in občinskega redarstva.

3. člen

Sedež Medobčinskega inšpektorata je v Občini Ribnica, Gorenjska cesta 3, 1310 Ribnica.

Zaposleni v Medobčinskem inšpektoratu opravljajo svoje delo v prostorih občinskih uprav občin ustanoviteljic.

Medobčinski inšpektorat uporablja žig okrogle oblike, s premerom 40 mm. Po obodu kroga, in sicer od skrajne zgornje točke kroga v smeri urinega kazalca, je navedba občin v enakem vrstnem redu, kot so navedena v imenu organa skupne občinske uprave, med imeni je znak »–«, in sicer se besedilo glasi »Dobrepolje – Loški Potok – Ribnica – Sodražica – Velike Lašče –«, v sredini žiga pa je napis »Medobčinski inšpektorat in redarstvo«, in sicer tako, da je vsaka izmed teh besed napisana kot samostojna vrstica.

4. člen

Ustanoviteljske pravice občin, razen sprejema sprememb in dopolnitev tega odloka ter zagotavljanja proračunskih sredstev za delovanje Medobčinskega inšpektorata, za kar so pristojni občinski sveti občin ustanoviteljic, izvršujejo vsakokratni župani občin ustanoviteljic.

Župani na predlog vodje Medobčinskega inšpektorata sprejmejo kadrovske načrte, program dela in finančni načrt, nadzorujejo delo ter dajejo skupne usmeritve glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja Medobčinskega inšpektorata.

II. NALOGE IN ORGANIZACIJA DELA

5. člen

Medobčinski inšpektorat deluje neodvisno, samostojno in pri izvrševanju svojih nalog nastopa kot organ tiste občine, v katere krajevno pristojnost spada posamezna zadeva. Medobčinski inšpektorat je pristojen za odločanje na prvi stopnji v upravnih ter v strokovnih in drugih zadevah, za katere je organiziran, v skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi.

V upravnih inšpekcijskih zadevah na drugi stopnji odloča župan tiste občine, v katere krajevno pristojnost spada posamezna zadeva. V postopkih o prekrških, ki jih vodijo uradne osebe Medobčinskega inšpektorata kot prekrškovnega organa, na drugi stopnji odločajo krajevno pristojna okrajna sodišča.

6. člen

Medobčinski inšpektorat opravlja na območju občin ustanoviteljic naloge občinske inšpekcije in naloge občinskega redarstva.

Svoje naloge opravlja Medobčinski inšpektorat v skladu z zakonom, podzakonskimi predpisi in predpisi občin ustanoviteljic.

Posamezne občine ustanoviteljice so dolžne za učinkovito delovanje Medobčinskega inšpektorata skrbeti za sprejem občinskih predpisov, na podlagi katerih bo ta lahko učinkovito deloval.

Seznam predpisov občine ustanoviteljice javno objavijo na svojih spletnih straneh.

7. člen

Za posamezno občino ustanoviteljico se opravlja delo v Medobčinskem inšpektoratu v razmerju števila prebivalcev posamezne občine do števila vseh prebivalcev občin ustanoviteljic. To razmerje se uporablja tudi za financiranje delovanja Medobčinskega inšpektorata, in sicer:

(1) Občina Dobrepolje 17 %,

- (1) Občina Loški Potok 10 %,
- (2) Občina Ribnica 44 %,
- (3) Občina Sodražica 10 %,
- (4) Občina Velike Lašče 19 %.

8. člen

Medobčinski inšpektorat je prekrškovni organ občin ustanoviteljic skupne uprave.

Pooblaščené uradne osebe Medobčinskega inšpektorata vodijo prekrškovni postopek in odločajo o prekrških iz občinske pristojnosti, določenih s predpisi, ki so kot posebna priloga odloka, v obliki seznama predpisov, objavljenih na spletnih straneh občin ustanoviteljic oziroma spletni strani Medobčinskega inšpektorata.

Plačane globe za prekrške, ki jih izreče Medobčinski inšpektorat, so prihodek proračuna občine, na območju katere je bil prekršek storjen oziroma katere predpis je bil kršen.

9. člen

Pri izvrševanju upravnih nalog nastopa organ Medobčinskega inšpektorata kot organ tiste občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada.

Medobčinski inšpektorat mora pri izvrševanju svojih nalog ravnati po usmeritvah župana in direktorja občinske uprave občine ustanoviteljice, v katere krajevno pristojnost zadeva spada oziroma, za katero izvršuje nalogo, glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja organa skupne občinske uprave pa po skupnih usmeritvah vseh županov občin, ki so organ skupne občinske uprave ustanovile.

Za škodo, povzročeno z nezakonitim delom zaposlenega v organu Medobčinskega inšpektorata odgovarjajo solidarno občine, ki so organ ustanovile.

O izločitvi predstojnika organa Medobčinskega inšpektorata ali zaposlenega v občinski upravi odloča direktor občinske uprave, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, ki v primeru izločitve predstojnika o stvari tudi odloči.

10. člen

Medobčinski inšpektorat vodi in predstavlja vodja Medobčinskega inšpektorata (v nadaljevanju Vodja), ki ima status uradnika na položaju in ga z odločbo imenuje in razrešuje župan Občine Ribnica, po predhodnem soglasju drugih županov občin ustanoviteljic, v skladu z Zakonom o javnih uslužbencih.

Vodja Medobčinskega inšpektorata je vodja medobčinske inšpekcije in redarstva kot prekrškovnega organa občin ustanoviteljic.

11. člen

Vodja odgovarja za izvrševanje nalog, ki spadajo v krajevno pristojnost posamezne občine ustanoviteljice, županu in direktorju občinske uprave te občine, za delo Medobčinskega inšpektorata v celoti pa skupaj vsem županom občin ustanoviteljic.

Vodja predstavlja in zastopa Medobčinski inšpektorat, organizira opravljanje nalog, odloča v upravnih zadevah iz pristojnosti uprave ter izvaja vse druge naloge, ki so potrebne za zagotovitev pravočasnega in strokovnega dela.

12. člen

Občina, v kateri ima Medobčinski inšpektorat sedež, ima za javne uslužbence Medobčinskega inšpektorata status delodajalca. Vsi zaposleni v Medobčinskem inšpektoratu sklenejo delovno razmerje v Občini Ribnica.

Pravice in dolžnosti delodajalca na podlagi pooblastil županov občin ustanoviteljic izvršuje župan Občine Ribnica.

13. člen

Akt o sistemizaciji delovnih mest Medobčinskega inšpektorata sprejmejo župani občin ustanoviteljic soglasno.

III. SREDSTVA ZA DELO

14. člen

Medobčinski inšpektorat je neposredni uporabnik proračuna občine ustanoviteljice, v kateri ima sedež.

Finančni načrt Medobčinskega inšpektorata, ki ga na predlog Vodje določijo župani občin ustanoviteljic, je vključen v proračun občine ustanoviteljice, v kateri ima Medobčinski inšpektorat sedež.

Finančni načrt Medobčinskega inšpektorata je priloga k proračunom občin ustanoviteljic. Občine soustanoviteljice zagotavljajo sredstva v finančnih načrtih svojih občinskih uprav na posebni postavki.

Sredstva za zaposlene, stroške, blago in storitve, opreme ter stroške skupnih projektov v Medobčinskem inšpektoratu zagotavljajo občine ustanoviteljice v svojih proračunih skladno z razmerjem iz 7. člena tega odloka.

Odredbodajalec za sredstva finančnega načrta Medobčinskega inšpektorata je njen Vodja, ki je tudi skrbnik prihodkov.

15. člen

Tekoče upravne in strokovne naloge za Medobčinski inšpektorat opravlja občinska uprava Občine Ribnica. Ostale občine ustanoviteljice so dolžne kriti te stroške v skladu s 7. členom tega odloka.

IV. MEDSEBOJNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI OBČIN USTANOVITELJIC

16. člen

Župani občin ustanoviteljic z dogovorom podrobneje uredijo način izvrševanja medsebojnih pravic, obveznosti in odgovornosti, določenih z odlokom.

17. člen

Občina ustanoviteljica lahko izrazi interes za izstop iz Medobčinskega inšpektorata tako, da svojo namero pisno poda vsem županom. Občina izstopi z enostransko izjavo, o kateri izda občinski svet ugotovitveni sklep, ki se pošlje drugim občinam ustanoviteljicam.

Svojo namero o izstopu mora občina ustanoviteljica podati najkasneje 6 mesecev pred zaključkom proračunskega leta (do 30. 6. tekočega leta).

O izstopu iz Medobčinskega inšpektorata sprejmejo občinski sveti občin ustanoviteljic ugotovitveni sklep, s katerim določijo rok, do katerega je občina, ki iz skupnega organa izstopa, dolžna zagotavljati ustrezni delež sredstev za delovanje tega organa, prevzeti odprte zadeve, ki se nanašajo na njeno krajevno pristojnost ter prevzeti javne uslužbenke, ki so v Medobčinski inšpektorat prešli ob ustanovitvi skupnega organa. V tem sklepu se določi tudi ustrezni delež stroškov za morebitne presežne javne uslužbenke, ki so bili v Medobčinski inšpektorat sprejeti po določbah tega odloka, na novo se določi razmerje iz 7. člena odloka, ki se uporablja za financiranje delovanja Medobčinskega inšpektorata ter druga vprašanja, ki so pomembna za nadaljnje delovanje Medobčinskega inšpektorata. Ugotovitveni sklep je podlaga za začetek postopka sprememb in dopolnitev tega odloka, ki nastopijo zaradi izstopa občine ustanoviteljice.

Občina izstopi kot ustanoviteljica, ko poravna vse obveznosti do Medobčinskega inšpektorata na podlagi tega odloka in dogovora iz 16. člena tega odloka.

V primeru, da želi v skupno upravo pristopiti nova občina, se morajo s tem strinjati vse občine ustanoviteljice.

18. člen

Medobčinski inšpektorat preneha z delovanjem na podlagi sporazuma ustanoviteljic pod pogojem, da so občinski sveti vsake izmed ustanoviteljic sprejeli sklep o prenehanju delovanja skupnega organa, da so poravnane vse obveznosti in terjatve iz naslova Medobčinskega inšpektorata in da so ustanoviteljice prevzele zaposlene javne uslužbenke, ki so jih na podlagi tega odloka prerazporedile v Medobčinski inšpektorat.

Občine ustanoviteljice se s pisnim sporazumom dogovorijo o roku za prevzem javnih uslužbencev Medobčinskega inšpektorata. V primeru, da se občine sporazumno ne dogovorijo o prevzemu vseh javnih uslužbencev, prevzame vse javne uslužbenke organ, v katerega delovno področje preidejo naloge Medobčinskega inšpektorata. Delovno razmerje javnim uslužbencem ne preneha, javni uslužbenci pa se razporedijo na enaka delovna mesta.

Če naloge Medobčinskega organa, ki preneha delovati, ne preidejo na drug organ, so občine ustanoviteljice dolžne prevzeti javne uslužbenke, ki so bili v Medobčinski organ prerazporejeni. Javnim uslužbencem, ki pa so bili zaposleni v Medobčinski inšpektorat na podlagi javnih natečajev za zasedbo prostih delovnih mest, pa delovno razmerje preneha pod pogoji, ki veljajo v zakonu o javnih uslužbencih za odpoved iz poslovnih razlogov. Organ v tem primeru dokončno preneha delovati šele, ko predstojnik skupnega organa izvede postopek v zvezi s prenehanjem delovnih razmerij iz poslovnega razloga.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen

Medobčinski inšpektorat prevzame odprte zadeve občin ustanoviteljic na področju inšpekcije in redarstva ter dokonča že začete postopke.

20. člen

Občine ustanoviteljice v roku 3 mesecev po uveljavitvi tega odloka sprejmejo uskladitev dogovora o medsebojnih pravicah in obveznostih povezanih s tem odlokom.

V šestdesetih dneh po uveljavitvi tega odloka sprejmejo župani občin ustanoviteljic akt o sistemizaciji delovnih mest v Medobčinskem inšpektoratu in kadrovski načrt Medobčinskega inšpektorata. V nadaljnjih šestdesetih dneh v skladu z Zakonom o javnih uslužbencih župan Občine Ribnica, po predhodnem soglasju drugih županov občin ustanoviteljic, imenuje vodjo Medobčinskega inšpektorata.

21. člen

Medobčinski inšpektorat začne z delom, ko občine ustanoviteljice zagotovijo sredstva za začetek dela ter občina ustanoviteljica, v kateri ima sedež, zagotovi prostore in opremo, vendar najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega odloka.

Najkasneje do dne, ko začne z delom, prevzame Medobčinski inšpektorat javne uslužbenke, zaposlene v občinskih upravah občin ustanoviteljic, ki so razporejeni na uradniška ali strokovno tehnična delovna mesta, na katerih se opravljajo naloge občinske uprave, ki jih na podlagi tega odloka prevzame Medobčinski inšpektorat.

Javnim uslužbencem iz prejšnjega odstavka se izda sklepe v skladu z aktom o sistemizaciji delovnih mest v Medobčinskem inšpektoratu ter jim v podpis predloži pogodbe o zaposlitvi.

Javnim uslužbencem se z akti iz prejšnjega odstavka ne more poslabšati položaj, ki so ga imeli v posamezni občini ustanoviteljici.

22. člen

Odlok se sprejme v enakem besedilu v vseh občinah ustanoviteljicah.

Župani občin ustanoviteljic objavijo ta odlok v uradnih glasilih svoje občine v petnajstih dneh po sprejemu na seji tistega občinskega sveta, ki je o tem odloku zadnji odločal. Če je uradno glasilo občine ustanoviteljice lokalno javno glasilo, odlok objavijo v prvi številki, ki izide po sprejemu na seji občinskega sveta.

Odlok začne veljati in se uporabljati petnajsti dan po zadnji objavi.

23. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat Občin Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče« (Uradni list RS, št. 5/12, 6/12, 8/12 in Uradno glasilo Občine Velike Lašče, št. 1/12).

Župan
Občine Dobropolje
Janez Pavlin l.r.

Župan
Občine Loški Potok
Janez Novak l.r.

Župan
Občine Ribnica
Jože Levstek l.r.

Župan
Občine Sodražica

Blaž Milavec l.r.

Župan
Občine Velike Lašče
Anton Zakrajšek l.r.

3. OCENA VARNOSTNIH RAZMER NA OBMOČJU OBČINE LOŠKI POTOK (OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ)

PRILOGA 3

OCENA VARNOSTNIH RAZMER NA OBMOČJU OBČINE LOŠKI POTOK

TER

IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ

V okviru navedene priloge se obravnava posnetek stanja oziroma metodologija za izdelavo varnostne ocene ter predvsem:

- ocena varnostnih razmer na območju Občine Loški Potok (ocena ogroženosti in varnostnih tveganj) ter
- identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj v Občini Loški Potok.

I. POSNETEK STANJA

Za posnetek stanja varnostnih razmer na območju Občine Loški Potok (v nadaljevanju: OLP) in oceno ogroženosti in varnostnih tveganj so bili zbrani ustrezni podatki od organov in služb OLP, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OLP ter Policijske postaje Ribnica (v nadaljevanju: PP Ribnica ali PPR), ki je zagotovila podatke o javnem redu in miru, varnosti cestnega prometa, o prometnih nesrečah ter o kaznivih dejanjih in varovanju državne meje ter drugi problematiki. Določeni podatki pa so bili pridobljeni iz drugih uradnih javnih evidenc, ki so bile dostopne.

Opravljen je bil tudi operativni pregled posameznih območij, cest, trgov, parkirnih mest, javnih poti, rekreacijskih površin in drugih javnih prostorov, kjer je varnostna problematika večja oziroma kjer je bilo za pričakovati, da je večja ogroženost varnosti in varnostnih tveganj. Opravljen pa je bil tudi ogled nekaterih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine, športnih centrov in drugih prireditvenih prostorov, ki so pomembni iz vidika Zakona o javnih zbiranjih oziroma ogrožanja javnih shodov in javnih prireditev.

V okviru priprave OPV za OLP je bil opravljen informativni pregled organiziranosti in delovanja organov in služb znotraj OLP, temeljitejši vpogled v organiziranost in delovanje posameznih organov in služb v OLP pa je bil opravljen pri tistih organih in službah, ki bodo delovno povezani z Medobčinskim redarstvom (MR) in tistih organov in služb, ki so v okviru svojih pristojnosti odgovorni tudi za varnost oziroma posamezna varnostna področja.

Z namenom priprave kvalitetnega, vsebinsko bogatega in z vidika zagotavljanja varnosti v OLP, so bili za potrebe OPV pregledani zakonski in drugi predpisi ter dokumenti in drugo gradivo, ki se tako ali drugače nanaša na zagotavljanje varnostnih razmer v Občini Loški Potok in na vzpostavitev MR.

II. ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI TER VARNOSTNIH TVEGANJ

Analiza in ocena ogroženosti ter varnostnih tveganj za območje Občine Loški Potok je bila opravljena na podlagi statističnih podatkov, ki so bili pridobljeni od PPR, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OLP ter organov in služb OLP. Analiza je bila opravljena v sklopu petih širših področij in sicer: ogroženost javnega reda in miru, ogroženost varnosti cestnega prometa, ogroženost od kriminalnih pojavov, ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine ter za nekatera druga področja, ki so pomembna za oceno ogroženosti in varnostnih tveganj na območju Občine Loški Potok.

Glede na dogovor med župani Občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok v nadaljevanju prikazujemo skupno varnostno oceno oziroma statistične podatke o ogroženosti ter varnostnih tveganjih za vse tri občine skupaj, torej za območje, ki ga pokriva Policijska postaja Ribnica. V okviru identificiranja in obvladovanja varnostnih tveganj pa so prikazane za leto 2010 specifičnosti za območje Občine Loški Potok.

1. OGROŽENOST JAVNEGA REDA IN MIRU

Glede na pristojnosti MR se je podrobneje analiziralo kršitve predpisov o varstvu javnega reda in miru, javnih zbiranjih oziroma javnih shodov in prireditvev, varstva okolja ter nekatere druge predpise, ki določajo prekrške in sicer za območje, ki ga pokriva Policijska postaja Ribnica.

1.1 Pregled obravnavanih kršitev po ZJRM in druge kršitve

Preglednica 1: Kršitve predpisov o javnem redu in miru v letu 2005 in 2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Št. kršitev zakonov o javnem redu in miru*	184	183	118	148	131
Št. kršitev drugih predpisov**	32	41	42	64	61
Skupaj	215	224	160	212	192

Preglednica 2: Kršitve predpisov o javnem redu in miru in druge kršitve v letu 2008 in 2009

Enota	Št. kršitev zakona o varstvu javnega reda in miru		Poras t/ upad (v %)	Št. kršitev drugih predpisov*		Poras t/ upad (v %)	Skupaj		Poras t/ upad (v %)
	2008	2009		2008	2009		2008	2009	
PP Ribnica	148	131	-11,5	64	61	-4,7	212	192	-9,4
Skupaj	148	131	-11,5	64	61	-4,7	212	192	-9,4

* Kršitve zakonodaje s področja cestnega prometa niso vključene.

Iz preglednice je razvidno, da so kršitve predpisov o javnem redu in miru v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 v upadu.

Preglednica 3: Kršitve JRM glede na spol, starost in državljanstvo v letu 2008 in 2009

	Št. kršiteljev	
	2008	2009
Spol		
Moški	132	128
Ženski	26	17
Neznani*	27	22
Starost		
14 do 17 let	12	12
18 do 24 let	65	55
25 do 34 let	29	32
35 do 44 let	19	20
45 do 54 let	25	14
55 do 64 let	3	9
65 let in več	5	3
neznana*	27	22
Državljanstvo		
slovensko	147	132
tuje	11	33
neznano*	27	22
Pravne osebe	2	2

Iz preglednice je razvidno, da je največ kršilcev predpisov o javnem redu in miru starih med 25 do 34 let, sledijo pa jim storilci stari od 18 do 24 let.

Preglednica 4: Kršitve zakonov o javnem redu in miru glede na vrste kršitev v letu 2008 in 2009

Kršitve	Št. kršitev		Porast/u pad (v %)
	2008	2009	
Izzivanje ali spodbujanje k pretepu (6/1 ZJRM-1)	18	15	-16,7
Nasilje v družini (6/4 ZJRM-1 v povezavi s 6/1, 6/2 in 6/3 ZJRM-1)	18	8	-55,6
Prepiranje, vpitje ali nedostojno vedenje (7/1 ZJRM-1)	23	23	0
Nedostojno vedenje do uradne osebe (7/2 ZJRM-1)	29	19	-34,5
Motenje nočnega miru s hrupom (8/1 ZJRM-1)	1	1	0
Povzročanje hrupa z akustičnimi aparati (8/2 ZJRM-1)	11	8	-27,3

Prenočevanje na javnem kraju (10 ZJRM-1)	1	-	-
Neupoštevanje odredbe uradne osebe (22/1 ZJRM-1)	9	17	88,9
Druge kršitve	38	40	5,3
Skupaj	148	131	-11,5

Največ je kršitev prepiranje, vpitje ali nedostojno vedenje, sledijo pa izzivanja ali spodbujanja k pretepu ter nasilje v družini in neupoštevanje odredbe uradne osebe.

Preglednica 5: Kršitve predpisov o javnem redu in miru glede na kraj kršitve v letu 2008 in 2009

Kraj	Št. kršitev		Porast/upad (v %)
	2008	2009	
Cesta, ulica, trg	50	34	-32,0
Stanovanje	28	22	-21,4
Gostinski objekt	19	22	15,8
Javni shod.	3	1	-66,7
Drug kraj	48	52	8,3
Skupaj	148	131	-11,5

Iz preglednice je razvidno, da je največ kršitev storjenih na cesti, ulici oziroma trgu, sledijo pa kršitve v stanovanjih.

Preglednica 6: Kršitve drugih predpisov o javnem redu v letu 2008 in 2009

Predpisi	Št. kršitev		Porast/upad (v %)
	2008	2009	
Zakon o tujcih	23	18	-21,7
Zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami	9	15	66,7
Zakon o osebni izkaznici	1	1	0
Zakon o prijavi prebivališča	4	6	50,0
Zakon o nadzoru državne meje	-	2	-
Zakon o omejevanju porabe alkohola	8	5	-37,5
Zakon o zaščiti živali	8	5	-37,5
Zakon o orožju	4	1	-75,0
Zakon o javnih zbiranjih	5	4	-20,0
Zakon o osebnem imenu	-	1	-
Zakon o zasebnem varovanju	-	-	-
Drugi predpisi	2	3	50,0
Skupaj	64	61	-4,7

Drugi predpisi so: zakon o eksplozivih, zakon o ohranjanju narave, zakon o gozdovih, zakon o potnih listinah državljanov Republike Slovenije, uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju idr. Razvidno je, da je največ kršitev po zakonu o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami, sledijo pa kršitve zakona o osebni izkaznici, zakona o javnih zbiranjih, zakona o omejevanju porabe alkohola in zakona o prijavi prebivališča.

1.2 Zaseženo in najdeno orožje

Preglednica 7: Število in vrsta zaseženega orožja v letu 2008 in 2009

Vrsta orožja	Merska enota	Zaseženo orožje*		Najdeno orožje	
		2008	2009	2008	2009
Plinsko orožje	kos		1		
Hladno orožje	kos	3	-		
Pištola	kos	-	1		
Ostro strelivo	kos	13	30		
Eksploziv	g			-	1.900

*Število zaseženih kosov orožja zaradi kaznivega dejanja ali prekrška. Iz preglednice je razvidno, da je bilo zaseženega največ ostrega streliva.

1.3 Ukrepi policistov zaradi prekrškov

Preglednica 8: Ukrepi policistov zaradi prekrškov v letu 2008 in 2009

Postopki	Št. kršitev zakona o varstvu javnega reda in miru		Št. kršitev zakona o tujcih		Št. kršitev zakona o nadzoru državne meje		Št. kršitev drugih predpisov o javnem redu*		Skupaj		Porast/upad (v %)
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	
Opozorilo	7	7	13	12	-	2	9	5	29	26	-10,3
Plačilni nalog	63	63	10	6	-	-	8	15	81	84	3,7
Posebni plačilni nalog	61	46	-	-	-	-	-	-	61	46	-24,6
Odločba v hitrem postopku	6	7	-	-	-	-	21	16	27	23	-14,8
Obdolžilni predlog	11	8	-	-	-	-	3	5	14	13	-7,1
Predlog drugemu prekrškovnemu organu	-	-	-	-	-	-	2	4	2	4	100,0

*Kršitve zakonodaje s področja cestnega prometa niso vključene.

Iz preglednice je razvidno, da je največ ukrepov izdaja plačilnih nalogov in izdaja posebnih plačilnih nalogov.

Preglednica 9: Drugi ukrepi policistov v letu 2008 in 2009

Vrsta ukrepa	2008	2009
Št. pridržanih oseb*		
pridržane do streznitve (109/2 čl. ZP-1)	17	9
pridržane zaradi vožnje pod vplivom alkohola ali odklonitve strokovnega pregleda (238.b čl. ZPRCP) privedene na sodišče (110/1 čl. ZP-1)	52	56
Št. opravljenih preiskav hišne	-	1
Št. privedb z odredbo na sodišče	55	33
drugim upravičencem	-	1
Št. drugih ukrepov		
neuspešne hišne preiskave**	3	5
intervencije***	185	166
prepoved približevanja dol. kraju oz. osebi	5	5

* Število oseb, pridržanih zaradi prekrškov, ne glede na delovno področje (javni red, cestni promet idr.).

Med ukrepi je največ intervencij, pridržanj do streznitve in privedb z odredbo na sodišče.

1.4 Nesreče in drugi dogodki

Preglednica 10: Nesreče in drugi dogodki v letu 2008 in 2009

Vrsta dogodka	2008	2009
Št. požarov	5	10
Št. delovnih nesreč	2	-
Št. samoMRov	-	3
Št. poskusov samoMRa	3	3
Št. iskanj pogrešanih oseb	1	1
Št. primerov onesnaženja in ogrožanja okolja	-	2

Iz preglednice je razvidno, da je med nesrečami in drugimi dogodki največ požarov, sledijo pa jim poskusi samoMRov.

2 OGROŽENOST VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

Zakon o občinskem redarstvu v svojem 3. členu določa, da so naloge na področju zagotavljanja prometne varnosti nadzorovanje varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih ter varovanje cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja, kakor tudi skrb za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah. **V tem poglavju skupaj obravnavana ogroženost cestnega prometa v naselju in izven naselja ter drugih poteh in javnih površinah.**

Glede na pristojnosti MR se je podrobneje analiziralo kršitve Zakona o varnosti cestnega prometa in povzročene prometne nesreče in sicer za območje, ki ga pokriva Policijska postaja Ribnica.

2.1 Kršitve pri nadzoru cestnega prometa v letu 2008 in 2009

Preglednica 11: Število kršitev pri nadzoru cestnega prometa v letu 2008 in 2009

Predpisi	Št. kršitev		Porast/upad (v %)
	2008	2009	
Zakon o pravilih cestnega prometa	2.145	2.142	-0,1
Zakon o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih	11	29	163,6
Skupaj	2.156	2.171	0,7

Preglednica 12: Ukrepi policistov po zakonu o prekrških

Postopek	Št. kršitev		Porast/upad (v %)
	2008	2009	
Opozorilo	94	47	-50,0
Plačilni nalog	1.733	1.856	7,1
Posebni plačilni nalog*	71	51	-28,2
Izdaja odločbe v hitrem postopku	10	10	0
Obdolžilni predlog	248	207	-16,5
Predlog drugemu prekrškovnemu organu	-	-	-

*Posebni plačilni nalog je bil uveden z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (ZP-1D), ki je začel veljati 10. 11. 2006.

Iz preglednice je razvidno, da je največ izdanih plačilnih nalogov in obdolžilnih predlogov.

Preglednica 13: Najpogostejši ukrepi policistov pri nadzoru cestnega prometa

Vrsta ukrepa	2008	2009	Porast/upad (v %)
Št. odrejenih alkotestov	5.689	6.613	16,2
Pozitiven	159	165	3,8
Negativen	5.524	6.444	16,7
Odklonjen	5	4	-20,0
Št. odrejenih strokovnih pregledov zaradi alkohola	14	8	-42,9
Pozitiven	1	3	200,0
Negativen	8	3	-62,5
Odklonjen	3	2	-33,3
Št. odrejenih strokovnih pregledov zaradi prepovedanih drog	11	14	27,3
Pozitiven	1	11	1000,0
Negativen	5	1	-80,0
Odklonjen	5	2	-60,0
Št. pridržanj	54	56	3,7
po ZPRCP-1	52	56	7,7
po ZP-1	2	-	-
Št. začasnih odvzemov vozniških dovoljenj	122	144	18,0
Št. zasegov motornih vozil	3	4	33,3
po ZPRCP-1	-	4	-
po ZP-1	3	-	-
Št. privedb na oddelke za prekrške na okrajnih sodiščih	-	-	-

Iz preglednice je razvidno, da je bilo v letu 2008 (pozitiven le v 159 primerih) in 2009 (pozitiven le v 165 primerih) najbolj pogosto odrejen ukrep preizkusa z alkotestom.

2.2 Prometne nesreče in posledice od leta 2005 do 2009

Preglednica 14: Prometne nesreče in posledice

Leto	Prometne nesreče				Posledice		
	št. vseh nesreč	št. nesreč s smrtnim izidom	št. nesreč s telesnim i poškod.	št. nesreč z mater. škodo	št. mrtvih	št. hudo telesno poškod.	št. lahko telesno poškod.
2005	85	0	37	48	0	3	59
2006	99	1	56	42	2	3	87
2007	110	0	58	52	0	8	88
2008	79	0	40	39	0	9	54
2009	76	2	40	34	2	6	56

Porast/upad 2008/2009 (v %)	-3,8	-	0	-12,8	-	-33,3	3,7
------------------------------------	------	---	---	-------	---	-------	-----

Iz preglednice je razvidno, da sta bila v letu 2009 dva mrtva pri prometnih nesrečah, prometnih nesreč s telesnimi poškodbami pa enako..

2.3 Prometne nesreče glede na delež alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč in povprečna stopnja alkoholiziranosti v letu 2008 in 2009

Preglednica 15: Število prometnih nesreč z alkoholiziranimi povzročitelji in povprečna stopnja alkoholiziranosti

Nesreče	Št. vseh povzročiteljev		Št. alkoholiziranih povzročiteljev		Delež alkoholiziranih povzročiteljev (v %)		Povprečna stopnja alkohola (g/kg)	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Smrtne	-	2	-	-	-	0	-	-
S telesno poškodbo	37	38	3	5	8,1	13,2	1,36	1,25
Z materialno škodo	28	22	2	3	7,1	13,6	1,45	0,94
Skupaj	65	62	5	8	7,7	12,9	1,40	1,14

Razvidno je, da je v letu 2009 več alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč.

2.4 Prometne nesreče v letu 2008 in 2009 glede na vrsto ceste, vzrok povzročitve in glede na udeležence

Preglednica 16: Posledice prometnih nesreč glede na vrsto ceste

Vrsta ceste	Št. mrtvih		Št. hudo telesno poškodovanih		Št. Lahko telesno poškodovanih	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Glavna cesta	-	1	4	1	24	23
Regionalna cesta	-	1	2	-	7	6
Lokalna cesta	-	-	-	1	5	1
Naselje z uličnim sistemom	-	-	1	2	14	9

Naselje brez uličnega sistema	-	-	2	2	4	17
Skupaj	-	2	9	6	54	56

Preglednica 17: Posledice prometnih nesreč glede na vzrok

Vzrok	Št. mrtvih		Št. hudo telesno poškodovanih		Št. lahko telesno poškodovanih	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Neprilagojena hitrost	-	1	2	2	17	25
Nepravilna stran/smer	-	-	2	-	11	4
Neupoštevanje prednosti	-	1	2	1	5	14
Nepravilno prehitevanje	-	-	-	1	8	1
Nepravilni premiki z vozilom	-	-	1	-	2	2
Neustrezna varnostna razdalja	-	-	-	-	3	3
Nepravilno ravnanje pešcev	-	-	-	1	1	-

Preglednica 18: Posledice prometnih nesreč glede na vrsto udeležencev

Udeleženci	Št. mrtvih		Št. hudo telesno poškodovanih		Št. lahko telesno poškodovanih	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Vozniki osebnih avtomobilov	-	1	3	-	28	25
Potniki	-	-	1	3	18	18
Pešci	-	-	2	2	2	3
Vozniki motornih koles	-	-	2	1	1	4
Kolesarji	-	-	1	-	3	3
Drugi udeleženci	-	1	-	-	2	3
Skupaj	-	2	9	6	54	56

Kot je iz preglednice razvidno, da so vozniki osebnih avtomobilov, potniki in kolesarji najpogostejši udeleženci pri prometnih nesrečah.

2.5 Prometne nesreče s pobegi v letu 2008 in 2009

Preglednica 19: Prometne nesreče s pobegov

	Št. nesreč		Porast/upad (v %)
	2008	2009	
Vse prometne nesreče	19	12	-36,8
Prometne nesreče z mrtvimi in telesno poškodovanimi	3	1	-66,7
Neraziskane nesreče z mrtvimi in telesno poškodovanimi	2	-	-

Iz preglednice je razvidno, da je bilo v letu 2009 sicer manj prometnih nesreč s pobegom.

3 OGROŽENOST OD KRIMINALNIH POJAVOV

3.1 Splošno o kaznivih dejanjih

Ogroženost od kriminalnih pojavov je mogoče ocenjevati na podlagi statističnih in drugih podatkov, ki se nanašajo na število izvršenih kaznivih dejanj, preiskanoost kaznivih dejanj in strukturo izvršenih kaznivih dejanj. Zato so v nadaljevanju prikazani podatki o kaznivih dejanjih za območje, ki ga pokriva Policijska postaja Ribnica.

Glede na pristojnosti redarstev oziroma MR se je podrobneje analiziralo le kazniva dejanja zoper življenje in telo ter premoženjska kazniva dejanja in sicer za območje, ki ga pokriva PP Ribnica.

3.2 Kazniva dejanja od leta 2005 do 2009

Preglednica 20: Kazniva dejanja, za katera je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe

	2005	2006	2007	2008	2009
Kazniva dejanja	259	304	250	173	202
Preiskana k. d.	148	171	142	108	126
Delež preiskanih k. d.	57,1	56,3	56,8	62,4	62,4
K. d., ki jih je odkrila	34	48	25	23	16
Delež odkritih k. d. (v %)	13,1	15,8	10,0	13,3	7,9

Iz preglednice je razvidno, da so kazniva dejanja v letu 2009 v porastu v primerjavi z letom 2008, sicer pa je v zadnjih dveh letih bistveno manj kaznivih dejanj glede na prejšnja leta.

Preglednica 21: Vrste kriminalitete

Vrsta kriminalitete	2005	2006	2007	2008	2009
Celotna	62	84	128	64	58
Splošna	61	84	127	64	56
gospodarska	1	-	1	-	2
Mladoletniška	5	2	5	1	-

Kot je razvidno in tudi razumljivo je največ kaznih dejanj splošne kriminalitete, ki so tudi v upadanju.

3.3 Kazniva dejanja zoper življenje in telo, spolno nedotakljivost ter kazniva dejanja zoper premoženje za leto 2008 in 2009

Preglednica 22: Kazniva dejanja zoper življenje in telo v letu 2008 in 2009

Vrsta kaznivega dejanja	Št. kaznivih dejanj		Porast / upad (v %)	Št. preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)	
	2008	2009		2008	2009	2008	2009
Huda telesna poškodba	1	1	0	1	1	100,0	100,0
Lahka telesna poškodba	9	7	-22,2	8	7	88,9	100,0
Skupaj	10	8	-20,0	9	8	90,0	100,0

Iz preglednice je razvidno, da je največ kaznivih dejanj lahke telesne poškodbe.

Preglednica 23: Kazniva dejanja zoper spolno

Vrsta kaznivega dejanja	Št. kaznivih dejanj	Porast / upad (v %)	Št. preiskanih kaznivih dejanj	Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)
-------------------------	---------------------	---------------------	--------------------------------	--

	2008	2009		2008	2009	2008	2009
Spolno nasilje	-	1	-	-	1	-	100,0
Skupaj	-	1	-	-	1	-	100,0

Preglednica 24: Kazniva dejanja zoper premoženje v letu 2008 in 2009

Vrsta kaznivega dejanja	Št. kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Št. preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)	
	2008	2009		2008	2009	2008	2009
Poškodovanje tuje stvari	11	12	9,1	2	3	18,2	25,0
Tatvina - skupaj**	96	101	5,2	43	40	44,8	39,6
vlom	20	33	65,0	7	11	35,0	33,3
druge tatvine	76	68	-10,5	36	29	47,4	42,6
Zatajitev	6	3	-50,0	6	3	100,0	100,0
Klasična goljufija	3	11	266,7	3	11	100,0	100,0
Druga kazniva dejanja	2	-	-	2	-	100,0	-
Skupaj	118	127	7,6	56	57	47,5	44,9

* Kazniva dejanja zoper premoženje, brez istovrstnih kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete.

** Kazniva dejanja po 204. in 205. čl. Kazenskega zakonika.

Iz preglednice je razvidno, da je med kaznivimi dejanji zoper premoženje največ kaznivih dejanj tatvin, je pa kar precej tudi kaznivih dejanj poškodovanja tuje stvari in v letu 2009 klasičnih goljufij.

3.4 Kazniva dejanja mladoletnikov, druge oblike kriminalitete in zasežene prepovedane droge za leto 2008 in 2009

Preglednica 25: Kazniva dejanja mladoletnikov v letu 2008 in 2009

Vrsta kaznivega dejanja	Št. kaznivih dejanj	
	2008	2009
Lahka telesna poškodba	2	-
Tatvina	16	3
Velika tatvina	3	-
Druga kazniva dejanja	2	5
Skupaj	23	8

Razvidno je, da so mladoletniki v letu 2008 storili 23 kaznivih dejanj, v letu 2009 pa le 8 kaznivih dejanj.

Preglednica 26: Kazniva dejanja gospodarske kriminalitete v letu 2008 in 2009

Vrsta kaznivega dejanja	Št. kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Škoda (v 1.000 EUR)		Porast/ upad (v %)
	2008	2009		2008	2009	
Poslovna goljufija	7	1	-85,7	38,9	0,5	-98,7
Druga kazniva dejanja	-	2	-	-	0	-
Skupaj	7	3	-57,1	38,9	0,5	-98,7

Med kaznivimi dejanji gospodarske kriminalitete izstopajo kazniva dejanja poslovne goljufije.

Preglednica 27: Druge oblike kriminalitete v letu 2008 in 2009

Vrsta kaznivega dejanja		Št. kaznivih dejanj		Pora st/ upad (v %)	Št. ovadenih osumljencev		Pora st/up ad (v %)
		2008	2009		2008	2009	
Zloraba prepovedanih drog	neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	2	4	100,0	2	4	100,0
	omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	1	-	-	1	-	-
	skupaj	3	4	33,3	3	4	33,3
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksplozivov		-	2	-	-	2	-
Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države		-	-	-	-	-	-
Ponarejanje denarja		2	2	0	-	-	0
Druge oblike ogrožanja varnosti	izsiljevanje ogrožanje varnosti povzročitev splošne nevarnosti	13	12	-7,7	13	11	-15,4
	ugrabitvev protipraven odvzem prostosti	1	-	-	1	-	-

	skupaj	14	12	-14,3	14	11	-21,4
--	---------------	----	----	-------	----	----	-------

Preglednica 28: Zasežene prepovedane droge v letu 2008 in 2009

Vrsta zasežene prepovedane droge	Merska enota	2008	2009
Amfetamin	g ml tbl		
Benzodiazepini	g ml tbl	-	180,0
Ekstazi	g tbl		
Heroin	g ml	0,8	0.1
Kokain	g ml		
Konoplja - rastlina	g kos	28,0	-
Konoplja - rastlina (marihuana)	g	3,9	8,0
Konoplja – smola (hašiš)	g	1,7	-
Metadon	g ml tbl	52,0	-
Metamfetamin	g tbl		

Iz preglednice je razvidno, da je zaseg prepovedanih drog v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 v porastu konoplja in pojav benzodiazepina.

3.5 Preiskanost kaznivih dejanj v letu 2008 in 2009

Preglednica 29: Preiskanost kaznivih dejanj

Enota	Št. kaznivih dejanj		Poras t/ upad (v %)	Št. preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)		Št. kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija		Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija (v %)	
	2008	2009		2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
PP Ribnica	90	107	18,9	54	67	60,0	62,6	7	8	7,8	7,5

Skupaj	90	107	18,9	54	67	60,0	62,6	7	8	7,8	7,5
---------------	----	-----	------	----	----	------	------	---	---	-----	-----

Iz preglednice je razvidno, da se je delež preiskanosti v letu 2009 povečal, kar je pohvalno za Policijsko postajo Ribnica.

Preglednica 30: Preiskovalna dejanja in drugi ukrepi pri preiskovanju kaznivih dejanj

	2008	2009	Porast/upad (v %)
Št. ogledov kraja kaznivega dejanja	47	45	-4,3
Št. hišnih preiskav	8	8	0
Št. zasegov predmetov	55	40	-27,3

Iz preglednice je razvidno, da so policisti v letu 2009 izvedli manj preiskovalnih dejanj kot v letu 2008.

Preglednica 31: Zaključni dokumenti obravnavanih kaznivih dejanj

Vrsta zaključnega dokumenta	2008	2009	Porast/upad (v %)
Št. kazenskih ovadb	157	176	12,1
Št. poročil o dopolnitvi kazenske ovadbe (148/9 ZKP)	19	29	52,6
Št. poročil o dejanjih brez pravne podlage za pregon (148/10 ZKP)	63	60	-4,8

Preglednica 32: Struktura ovadenih oseb

	2008		2009		Porast/upad (v %)
	št. oseb	delež (v %)	št. oseb	delež (v %)	
Spol	67	100,0	80	100,0	19,4
moški	58	86,6	70	87,5	20,7
ženski	9	13,4	10	12,5	11,1
Starost	67	100,0	80	100,0	19,4
14 do 17 let	10	14,9	8	10,0	-20,0
18 do 20 let	17	25,4	14	17,5	-17,6
21 do 30 let	11	16,4	24	30,0	118,2
31 do 40 let	17	25,4	13	16,3	-23,5

41 do 50 let	8	11,9	12	15,0	50,0
51 let in več	4	6,0	9	11,3	125,0
neznano	-	-	-	-	-
Državljanstvo	67	100,0	80	100,0	19,4
Bolgarije	-	-	1	1,3	-
Romunija	-	-	1	1,3	-
Slovenija	64	95,5	78	97,5	21,9
druge države	3	4,5	-	-	-
Pravne osebe	-	-	-	-	-

4 VAROVANJE DRŽAVNE MEJE

4.1 Število potnikov na mejnih prehodih in število zavrženih

Preglednica 33: Število potnikov po vrstah mejnih prehodov

	Število potnikov	
	2008	2009
Kopenska	38.033	41.069
Skupaj	38.033	41.069

4.2 Državljanstvo oseb, obravnavanih zaradi nedovoljenih prehodov čez državno mejo in zaradi nedovoljenega prebivanja

Preglednica 34: Državljanstvo oseb, obravnavanih zaradi nedovoljenih prehodov čez državno mejo v letu 2008 in 2009

Državljanstvo	Št. oseb	
	2008	2009
Hrvaška	-	1
Druge države	-	0
Skupaj	-	1

5 OGROŽENOST JAVNIH ZGRADB IN OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

5.1 Ogroženost javnih zgradb in objektov na območju Občine Loški Potok

Na območju Občine Loški potok so javne stavbe in zgradbe ter drugi pomembni objekti in zgradbe, avtobusna postaja, sledi zgradba občine ter druge zgradbe javnega sektorja oziroma ustanove posebnega pomena.

Varovanje nekaterih zgoraj navedenih javnih zgradb in objektov je urejeno s posebnimi predpisi na podlagi ustrezne varnostne ocene, nekateri objekti se obvezno varujejo na podlagi Zakona o zasebnem varovanju in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja, določeni objekti pa se varujejo z najetimi zasebno varnostnimi službami oziroma lastnimi službami za varovanje, glede na varnostno oceno in varnostna tveganja, na podlagi varnostnega načrta.

V zvezi s tem ni bilo mogoče dobiti konkretnih podatkov na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti stopnjo ogroženosti in varnostna tveganja, dejstvo pa je, da so ti objekti in zgradbe varovane na podlagi bolj ali manj dobre ocene ogroženosti in temu primernega načrta varovanja. Mogoče je potrebno omeniti predvsem denarne ustanove, za katere so v sodelovanju z odgovornimi v policiji oziroma z zasebno varnostnimi službami izdelani načrti varovanja in predvideni izvedbeni ukrepi v primeru kaznivih dejanj in drugih primerih ogrožanja njihove varnosti.

5.2 Splošno o naravni in kulturni dediščini

Kulturna dediščina so viri in dokazi človeške zgodovine in kulture, ne glede na njihov izvor, razvoj in ohranjenost (snovna, materialna dediščina) ter s tem povezane kulturne dobrine (nesnovna, nematerialna dediščina). Zaradi njihove kulture, znanstvene in splošno človeške vrednosti sta varstvo in ohranjanje kulturne dediščine v državnem interesu. Bistvena razlika med tradicionalnim in sodobnim varstvom dediščine je v razumevanju, komu varstvo služi.

Naravna dediščina je vse tisto bogastvo, žive in nežive narave, v katero je bil rojen otrok. Prejel jo je kot dediščino dedov in predal jo bo kot svojo zapuščino vsem tistim rodovom, ki bodo lahko živeli samo toliko časa, dokler jim bo življenje s svojim obstojem omogočala narava. Narava je Sloveniji zagotovila celo pahljačo naravnih posebnosti v obliki narodnih, regijskih in krajinskih parkov, naravnih rezervatov in naravnih spomenikov, ki izpolnjujejo prvobitnosti, avtohtonosti, enkratnosti, redkosti, starosti, pestrosti, raznovrstnosti, pričevalnosti ali prepoznavnosti. Vse to je namreč tisti okvir, ki naravi pripenja znak neprecenljive vrednote in plemenite dediščine.

Tradicionalno varstvo naravne in kulturne dediščine temelji predvsem na prepričanju, da je njihov cilj fizična zaščita posameznih kulturnih spomenikov pred propadanjem in pred spremembami, iz varnostnega vidika pa pred poškodovanjem in pred drugimi poskusi ogrožanja.

5.3 Konkretna ogroženost zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine v Občini Loški Potok

V Občini Loški Potok so zgradbe, objekti, spomeniki, arheološki spomeniki, parki, poti, trgi in druga območja ter prostori, ki imajo status naravne in kulturne dediščine. V Občini Loški potok urejajo status naravne in kulturne dediščine različni pravni akti. Seznam vseh zgradb, objektov, spomenikov, poti in drugih prostorov in območij, ki imajo status naravne in kulturne dediščine vodi ustrezen organ občine.

Pri pregledovanju problematike v zvezi z varstvom in varovanjem naravne in kulturne dediščine je bilo ugotovljeno, da v zadnjih letih to področje z varnostnega vidika ni bilo posebej ogroženo.

5.4 Ogroženost hrambe arhivskega gradiva in premetov, ki predstavljajo kulturno dediščino

Ogroženost hrambe arhivskega gradiva in predmetov, ki predstavljajo kulturno dediščino, se v bistvu predpostavlja, saj Zakon o zasebnem varovanju v 59. členu določa, da MRajo gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zavodi, državni organi in organizacije, ki hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino, **obvezno organizirati službo varovanja**, v skladu z navedenim zakonom.

To varovanje lahko navedeni subjekti zagotovijo na ta način, da organizirajo lastno službo za varovanje ali pa lahko varovanje s pogodbo prenesejo na zasebno varnostno službo, ki ima ustrezno licenco.

6 VPLIV VARNOSTNIH RAZMER V SOSEDNJIH OBČINAH

Vpliv varnostnih razmer v sosednjih občinah se ugotavlja na prvem delovnem oziroma strokovnem srečanju po podpisu »**Pisnega protokola o sodelovanju redarjev MR s sosednjimi redarstvi**«.

7 KLJUČNE UGOTOVITVE

Glede na zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer in identificiranje varnostnih potreb, je potreba po obvladovanju te problematike. Razreševanje problematike na področju kriminalitete, javnega reda in miru in varnosti v cestnem prometu ter drugih obravnavanih področjih terja vrsto oblik skupnega dela policije, redarske službe in drugih dejavnikov v Občini Loški Potok, ki lahko dajo na področju varnosti svoj prispevek. V tej zvezi je potrebno tesno sodelovanje s policijo, zasebno varnostnimi službami, inšpekcijskimi službami ter Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Loški Potok.

Zato mora Medobčinsko redarstvo na območju Občine Loški Potok delovati okrepljeno, čas dela pa je potrebno prilagajati potrebam varnosti. Podatki kažejo, da bi bilo dobro uvesti delo redarja in s tem zagotoviti njegovo prisotnost in delovanje v skladu z veljavno zakonodajo ter pričakovani občani in delodajalcev.

Takšno ravnanje bi moralo biti v interesu prebivalcev vseh občin, njenih obiskovalcev, turistov ter zaposlenih na območju vseh občin, saj bi se lahko MR vsaj z enim redarjem učinkovito spopadalo s kršilci zakonov in drugih predpisov. Na ta način bi lahko MR delovalo preventivno in tako lažje delovalo v smeri community policing-a (v skupnost usmerjenega "policijskega" - varnostnega delovanja) ter s tem dejansko prispevalo k izboljšanju varnosti in tudi k povečanju občutka varnosti, ki je še kako pomemben za uresničitev strateškega cilja OPV Občine Loški Potok in drugih občin, to je dviga kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti na območju vseh občin, ki jih pokriva MR.

Ugotovitve operativne narave in identificiranje kritične infrastrukture v Občini Loški Potok, ki mora biti deležna stalne varnostne pozornosti policistov in redarjev pa je zajeta v naslednjem poglavju ocene varnostnih razmer – identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj in v poglavju 11. poglavju OPV Občine Loški Potok, kjer so določene vrste in obseg nalog MR.

III. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ V

OBČINI LOŠKI POTOK

Za identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj so bila obravnavana varnostna tveganja na področju varnosti cestnega prometa, varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin, na področju zagotavljanja javnega reda in miru, na področju preprečevanja kriminalnih dejanj, na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine, na področju javnih shodov in prireditev ter na področju varstva okolja.

1 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

V okviru varnostnih tveganj pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa se obravnava nadzorovanje varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih ter

varovanje cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja, kakor tudi skrb za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah. V tem poglavju se skupaj obravnava ogroženost cestnega prometa v naselju in izven naselja ter drugih poteh in javnih površinah.

1.1 IDENTIFICIRANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PROMETNE VARNOSTI V NASELJIH IN IZVEN NASELIJ TER DRUGIH POTEH IN JAVNIH POVRŠINAH

Na območju občine Loški Potok je PP Ribnica v letu 2010 skupno obravnavala 90 kršitev cestno prometnih prekrškov, leta 2009 pa 109 kršitev cestno prometnih prekrškov.

Najpogostejše kršitve cestno prometnih predpisov so bile sledeče:

- neuporaba varnostnega pasu	45 (41)
- vožnja pod vplivom alkohola	11 (16)
- kršitve pešcev	4 (0)
- ogrožanje ali povzročitev prometne nesreče	4 (0)
- stran in smer vožnje	3 (6)
- ostale kršitve pa so se pojavljale v manjšem številu.	

Kršiteljem je bila izrečena globa v 68 (70) primerih, izdani so bili 3 (11) posebni plačilni nalogi, uvedena 2 (3) hitra postopka, zoper 13 (25) je bil podan predlog na okrajno sodišče, izrečena pa so bila 4 (0) opozorila.

V letu 2010 (2009) je PP Ribnica obravnavala 9 (7) prometnih nesreč in sicer 2 (4) s telesnimi poškodbami, v 7 (3) pa je nastala le materialna škoda.

Vzroki, zaradi katerih je prihajalo do nesreč pa so:

- neprilagojena hitrost	5 (2)
- premiki z vozilom	3 (1)
- neupoštevanje pravil prednosti	1 (0)

V nesrečah je bilo skupno udeleženih 16 (10) oseb, od katerih ni bila nobena oseba hudo telesno poškodovana (1), 3 (3) osebe so bile lahko telesno poškodovane, 13 (6) oseb pa ni bilo poškodovanih.

1.2 OBVLADOVANJE PROMETNE VARNOSTI V NASELJIH IN IZVEN NASELIJ TER DRUGIH POTEH IN JAVNIH POVRŠINAH

1.2.1 Obvladovanje splošne prometno – varnostne problematike

Policijska postaja je izvajala načrtovane naloge na področju varnosti cestnega prometa v skladu z Usmeritvami MNZ R Slovenije, Usmeritvami PU Ljubljana za delo policije na področju varnosti cestnega prometa v letu 2009 in 2010, Delovnim

načrtom PP Ribnica za leto 2009 in 2010, na podlagi izdelanih analiz prometnih nesreč in prometne varnosti ter izdelanimi mesečnimi plani dela PU Ljubljana in PP Ribnica. Policisti so poostrene nadzore opravljali predvsem na mestih, kjer je največ prometnih nesreč oziroma kršitev cestno prometnih predpisov.

Policisti so izvedli številne poostrene nadzore prometa, katerih aktivnosti so bile načrtovane na državnem, regionalnem ali lokalnem nadzoru. Posamezni nadzori so potekali sorazmerno z preventivnimi in represivnimi ukrepi. Usmerjeni so bili v tiste dejavnike, ki so po ugotovitvah periodičnih analiz najbolj vplivali na prometno varnost. Precej teh nadzorov je bilo usklajenih z nadzori v okviru Policijske uprave Ljubljana.

V sklopu akcije Turistična sezona je bil izdelan načrt aktivnosti na področju varovanja in urejanja cestnega prometa, naloge pa so bile konkretizirane pri načrtovanju varovanja posamezne prireditve na cesti. Na območju ni bilo ugotovljenih zgostitev prometa, ki bi narekovala izvajanje fizičnega urejanja cestnega prometa. V zvezi izvajanja zimske službe, so bili pridobljeni načrti izvajanja zimske službe na območju Občine Loški Potok od vzdrževalca cest.

Policija je sodelovala v postopkih odločanja v upravni enoti pri izdajanju odločb organizatorjem športnih prireditev, opravila pa je tudi predhodne terenske ogleda in določila oblike varovanja.

Preventivne dejavnosti na področju cestnega prometa so bile usmerjene v preprečitev kršitev CPP, širjenju varnostne kulture in strpnosti voznikov pri gostitvah v prometu. Ob realizaciji preventivnih akcij in represivnih poostrenih nadzorov na državnem in regionalnem nivoju so dežurni policisti preko lokalnih medijev opozarjali udeležence v cestnem prometu in jim svetovali. Izvedenih je bilo tudi več konkretnih preventivnih aktivnostih v šolah, ki so bile usmerjene predvsem na varovanje šolskih otrok in izvedbo kolesarskih izpitov v osnovnih šolah. Policisti so opozarjali na pomembnost uporabe varnostnih pasov, svetovali oz. opozarjali na udeležbo pešcev v prometu, svetovali glede zaščitne (varovalne) opreme motoristov, itn.

PP Ribnica je na področju izvajanja preventivnih nalog izvedla več aktivnosti na področju prometne varnosti. Aktivnosti so bile izvedene predvsem na podlagi načrtov VPO, ob izvedbi strokovnega nadzora glede navedenega področja, pa so aktivnosti plod načrtov VPO kot mesečnih načrtov dela PP Ribnica. Namen vseh dejavnosti v skupnost usmerjenega policijskega dela je bilo približevanje policijskih storitev ljudem in zagotavljanje stalne navzočnosti policistov, zlasti vodij policijskih okolišev, med ljudmi, s čimer naj bi policija prispevala k povečanju njihove varnostne zavesti in občutka varnosti. Pri tem bi MRal sodelovati tudi občinski redar.

Preventivne dejavnosti na področju cestnega prometa so bile predvsem podpora represivnim akcijam oziroma poostrenim nadzorom cestnega prometa. Pogosto so bili vanje vključeni vodje policijskih okolišev. Policisti so opozarjali na pomembnost uporabe varnostnih pasov ter preverjali njihovo uporabo.

1.2.2 Obvladovanje mirujočega prometa, parkiranja in s tem povezano problematiko

Problematiko mirujočega prometa policisti obvladujejo z rednimi oblikami dela, to je predvsem patroljiranjem. Policisti so promet urejali tam, kjer obstoječa prometna ureditev ni zadoščala in mestih, kjer pristojni upravljavci cest, niso zagotavljali ustrezne varnosti. Fizično so urejali promet na cestah in križiščih pri njegovih zgostitvah, ob prireditvah na cesti in drugih dogodkih, ki so zahtevali začasno spremembo prometne ureditve.

Na problematiko mirujočega prometa opozarjajo tudi občani, v večini primerov pa delavci OŠ, predvsem v času prihoda/odhoda otrok v/iz šole. Zato temu področju posvečajo dodatno pozornost policisti. V času šolskega leta so policisti nadzorovali varne poti v in iz šole, ter opravljala kontrolo voznikov organiziranih prevozov otrok, kot tudi nadzor nad uporabo varnostnega pasu in zadrževalnih sistemov.

1.2.3 Obvladovanje varnostnih tveganj na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin

Policisti so opravljali nadzor in kontrolo cestnega prometa na državnih cestah, kot tudi na občinskih cestah. Pri nadzoru prometa na občinskih cestah so policisti v večini primerov ukrepali zaradi prekoračitve hitrosti oziroma so na le-teh merili hitrost, opravljali preizkuse alkoholiziranosti, opravljali nadzore nad vozniki enoslednih vozil in ukrepali zoper lastnike nepravilno parkiranih vozil. Na posamezne kršitve, katere so se dogajale na občinskih javnih poteh, na rekreacijskih in drugih površinah so policiste o le-teh obveščali stanovalci in občani.

Na podlagi obvestil občanov so periodično spremljali situacijo, ter na določenih delih tudi postrili nadzor nad kršitelji. Na podlagi obvestil občanov so policisti ukrepali zoper voznike enoslednih vozil. Tej problematiki MRa v bodoče posvečati posebno pozornost tudi redar MR.

Zaradi varnosti prometa bi bilo potrebno odstraniti objekte, ki se nahajajo v bližini lokalnih cest in javnih poti, ki ogrožajo varnost prometa in ljudi. Opozarjati oziroma obveščati pa bi bilo potrebno tudi tiste, ki uporabljajo ceste za rekreativno dejavnost in sicer na pravila o varni hoji ter uporabljanju »rekvizitov« za športno dejavnost.

2 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA JAVNEGA REDA IN MIRU

Glede na pristojnosti MR se v okviru identificiranja in obvladovanja varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru obravnava varnostna tveganja v zvezi **kršitev predpisov o varstvu javnega reda in miru, javnih zbiranjih, varstva okolja ter nekatere druge predpise**, ki določajo prekrške.

2.1 IDENTIFICIRANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA JAVNEGA REDA IN MIRU

V letu 2010 (2009) je Policijska postaja Ribnica na območju Občine Loški Potok na področju prekrškov skupno obravnavala 34 (12) kršitev predpisov in sicer po sledečih zakonih:

- zakon o nadzoru državne meje	16 (2)
- zakon o varstvu javnega reda in miru	13 (8)
- zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami	2 (1)
- zakon o tujcih	1 (0)
- zakon o zaščiti živali	1 (0)
- zakon o eksplozivnih in pirotehničnih izdelkih	1 (0)

Iz navedenih podatkov je razvidno, da gre v letu 2010 v primerjavi z letom 2009 za veliko povečanje vseh prekrškov, pri tem izstopajo kršitve po zakonu o nadzoru državne meje in zakona o varstvu javnega reda in miru.

2.2 OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA JAVNEGA REDA IN MIRU

Na področju zagotavljanja javnega reda in miru je bila posebna pozornost namenjena varovanju človekovih pravic in svoboščin pri odvzemih prostosti, zagotavljanju ustrezne ravni varnosti na javnih shodih in prireditvah ter obravnavanju kršitev, povezanih z nasiljem v družini. Policisti so sodelovali tudi s pristojnimi nadzornimi institucijami pri preprečevanju prodaje in ponudbe alkoholnih pijač otrokom in mladoletnikom.

Na področju javnega reda in miru izstopajo predvsem kršitve Zakona o nadzoru državne meje in Zakona o prekrških zoper javni red in mir. Preventivne dejavnosti na področju javnega reda so bile usmerjene k preprečevanju kršitev na raznih oblikah javnih zbiranj (javne prireditve raznih oblik, družabna srečanja v raznih gostinskih obratih,...). Prav tako pa je bilo organiziranih več sestankov s predstavniki lokalnih skupnosti in inšpekcijskimi službami (delovna, tržna,...), na katerih so potekali pogovori o medsebojnem sodelovanju, tudi na področju zagotovitve javnega reda in miru.

PP Ribnica je na področju izvajanja preventivnih nalog izvedla tudi nekaj aktivnosti na področju javnega reda in mira. Aktivnosti so bile izvedene predvsem na podlagi načrtov VPO, ob izvedbi strokovnega nadzora glede navedenega področja, pa so aktivnosti plod načrtov VPO kot mesečnih načrtov dela PP Ribnica. Pri tem bi MRal sodelovati tudi občinski redar.

3 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PREPREČEVANJA KRIMINALNIH DEJANJ

a. IDENTIFICIRANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PREPREČEVANJA KRIMINALNIH DEJANJ

V letu 2010 (2009) je PP Ribnica na območju Občine Loški Potok obravnavala 22 (19) prijav kaznivih dejanj. Skupno je bilo napisanih 18 (16) kazenskih ovadb, v 3 primerih pa je bilo ugotovljeno, da ne gre za kaznivo dejanje in je bilo v zvezi tega napisano poročilo na ODT Kočevje.

Od kaznivih dejanj je bilo raziskanih 13 (9) kaznivih dejanj, tako da je delež preiskananosti 72% (57%). Med dejanji so prevladovala predvsem kazniva dejanja zoper premoženje:

- tatvina	7 (6)
- velika tatvina	2 (0)
- poškodovanje tuje stvari	2 (0)

Obravnavana pa so bila tudi kazniva dejanja: odvzem motornega vozila, goljufija, ogrožanje varnosti, zloraba osebnih podatkov, spolno nasilje, nasilje v družini, nasilništvo in nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksplozivnih snovi. Tekom leta je bilo raziskanih tudi nekaj KD ki so bila storjena v predhodnih letih in so bile zoper storilce podane kazenske ovadbe.

b. OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU PREPREČEVANJA KRIMINALNIH DEJANJ

Temeljni cilj, ki je bil zastavljen z načrtom dela Policijske postaje Ribnica v letu 2009 in 2010 je bil izboljšati oz. ohraniti enako stopnjo varnosti kot v preteklem letu. Pri izvajanju načrtov dela v preteklem obdobju je bilo ugotovljeno, da je bila večina zastavljenih ciljev tudi doseženih. Delo Policijske postaje Ribnica je v letu 2009 in 2010 temeljilo na izvajanju nalog za doseg ciljev, ki so bili načrtovanih v letnem delovnem načrtu za PP Ribnica. S strokovnim in profesionalnim delom so policisti uspeli zagotoviti standard varnosti prebivalcem območja treh občin Ribnice, Sodražice in Loškega potoka.

Obseg kriminalitete se je v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta rahlo povečal, hujših kaznivih dejanj zoper življenje in telo ni bilo obravnavanih, med kaznivimi dejanji pa nekoliko izstopajo kazniva dejanja zoper premoženje (majhne tatvine).

PP Ribnica je na področju izvajanja preventivnih nalog izvedla nekaj aktivnosti na področju kriminalitete. Namen vseh dejavnosti v skupnost usmerjenega policijskega dela je bilo približevanje policijskih storitev ljudem in zagotavljanje stalne navzočnosti policistov, zlasti vodij policijskih okolišev, med ljudmi, s čimer naj bi policija prispevala k povečanju njihove varnostne zavesti in občutka varnosti. Pri tem bi MRal na ustrezn način sodelovati s policijo in drugimi tudi občinski redar.

S ciljem pravočasnega zaznavanja, evidentiranja in preprečevanja kaznivih dejanj, kakor tudi vseh drugih protipravnih ravnanj je potrebno sprotno (mesečno) analiziranje nastalih razmer in na podlagi ugotovitve analiz ustrezno ukrepati s povečano prisotnostjo policistov in občinskega redarja predvsem na tistih krajih, za katere je ugotovljeno, da izstopajo zaradi nastale varnostne problematike.

4 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU VAROVANJA DRŽAVNE MEJE

Policijska postaja je pri zagotavljanju varnosti državne meje izvajala naloge iz Strategije dela policije na državni meji MNZ, Usmeritev PU Ljubljana za delo policije v letu 2009 na področju nadzora državne meje, preprečevanju nedovoljenih migracij, nadzora nad nedovoljenim bivanjem tujcev v RS in na podlagi mesečnih programov dela PU Ljubljana ter mesečnih programov dela Policijske postaje Ribnica.

Skupno število potnikov, ki so prestopili državno mejo v Občini Loški Potok na Mejnem prehodu za meddržavni promet Podplanina in Mejnem prehodu za obmejni promet Novi Kot se je v primerjavi z enakim obdobjem prejšnjega leta povečalo za + 8,0 %. Od tega je državno mejo na obeh mejnih prehodih prestopilo 29.645 (27.336) državljanov R. Slovenije, 713 (775) državljanov EU in 10.711 (9.922) državljanov tretjih držav.

Policisti so obravnavali 18 (23) ali -21,7% manj kršitev Zakona o tujcih in 2 (0) kršitev Zakona o nadzoru državne meje. Na mejnih prehodih ni bilo zavrženih tujcev 0 (0), ki ne bi izpolnjevali zakonskih pogojev za vstop v državo. Zlorab listin policisti PP Ribnica na mejnih prehodih niso obravnavali. Na MPMDP Podplanina je bilo na izstopu iz RS odkrito eno vozilo, in sicer osebni avtomobil, za katerega je Interpol razpisal iskanje zaradi KD zatajitve na območju BiH.

Policisti PP Ribnica v letu 2009 niso obravnavali oseb 0 (0), ki bi ilegalno prestopile državno mejo. Obravnavan je bil en državljan RH zaradi nedovoljenega prebivanja, ki je bil na podlagi meddržavnega sporazuma uspešno odstranjen iz RS.

Zaradi suma čezmejne kriminalitete in nedovoljenega vstopa ter bivanja v Republiki Sloveniji so na podlagi 35. člena Zakona o nadzoru državne meje ugotavljali identiteto 53 (363) oziroma -85,4 % oseb in izpolnili tudi toliko identifikacijskih kartonov.

V začetku leta so bili dopolnjeni sezname dvolastnikov in sezname delovne migracije, ki prestopajo mejo izven mejnih prehodov po sporazumu. Z varnostnimi organi Republike Hrvaške so policisti na operativnem področju vzdrževali redne stike. Tako so imeli srečanja, kjer so si izmenjali operativne informacije pomembne za uspešno varovanje meje, predvsem glede mešanega patroljiranja. Srečanje je potekalo tako na nivoju policijskega vodstva, kot tudi med VPO-ji in ostalimi policisti. Vodstvo PP se je udeležilo tudi srečanja, ki ga je organiziral SUP PU Ljubljana, srečanje pa je potekalo med inšpektorji PU Reka in PU Ljubljana ter PP Čabar, Delnice, Kočevje in Ribnica.

Preventivne naloge na področju nadzora državne meje in izvajanja predpisov o tujcih so bile usmerjene k seznanjanju prebivalcev ob državni meji z nedovoljenim prehajanjem državne meje in obveščanju o potrebi po večji navzočnosti policistov na teh območjih zaradi izvajanja nalog varovanja zunanje schengenske meje. Policisti so sodelovali z lokalnimi skupnostmi, s predstavniki lovskih družin ter s turističnimi in gostinskimi delavci.

Državno mejo na *Meddržavnem mejnem prehodu Podplanina* je v letu 2010 (2009) skupno prestopilo 14076 (15015) vozil. Skupno število potnikov, ki je prestopilo mejo je 21265 (23251), od tega 15875 domačih, 796 državljanov EU in 4594 državljanov tretjih držav.

Državno mejo na *Mejnem prehodu za obmejni promet Novi Kot* je v letu 2010 (2009) skupno prestopilo 11278 (11497) vozil. Število potnikov, ki je prestopilo mejo je 17204 (17878), od tega 11681 domačih, 69 državljanov EU in 5454 državljanov tretjih držav.

5 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI JAVNEGA PREMOŽENJA TER NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

a. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU

ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI JAVNEGA PREMOŽENJA

Glede na oceno stanja in analizo ogroženosti na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine je potrebno upoštevati celovito analizo in oceno ogroženosti in varnostna tveganja. Tak pristop je nujen, saj se lahko ogroža varnost javnega premoženja (tudi naravne in kulturne dediščine) s kaznivimi dejanji, prometnimi nesrečami, prekrški in drugimi kaznivimi ravnanji, kakor tudi z nenaklepni ravnanji, s katerimi se lahko poškoduje oziroma uniči javno premoženje.

Prav zaradi tega MRa redar Medobčinskega redarstva skrbeti za varnost javnega premoženja pri opravljanju vseh nalog za katere so pristojni in v skladu z 11. poglavjem tega Občinskega programa varnosti, kjer so določene vrste in obseg nalog MR.

Posebno pozornost je potrebno namenjati vsem varnostno pomembnim objektom in objektom, kjer obstajajo varnostna tveganja, da lahko pride do poškodovanj, uničenj in drugih škodnih primerov.

b. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU

ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

Enako velja tudi pri izvajanju nalog zagotavljanja varnosti objektov in zgradb naravne in kulturne dediščine. Pri tem pa velja posebnost, da MRajo gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, zavodi, državni organi in organizacije, ki hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino, obvezno organizirati službo varovanja in v skladu z Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja (ur. list RS, števil.: 43/2008), varovanje uskladiti z navedeno uredbo, ki je bila sprejeta 5. 5. 2008 in Uredbo o spremembi Uredbe o obveznem organiziranju varovanja (Uradni list RS, št.: 16/2009).

Takšnih objektov na območju Občine Loški Potok ni, to pa še ne pomeni, da temu področju ni potrebno posvečati večjo pozornost.

Glede na to, da je varovanje naravne in kulturne dediščine ena izmed nalog redarjev Medobčinskega redarstva je potrebno, da objektom naravne in kulturne dediščine redarji posvečajo še večjo skrb in da pri izvajanju te naloge sodelujejo s policijo in zasebno varnostnimi službami, ki varujejo navedene zgradbe oziroma objekte.

6 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU JAVNIH SHODOV IN PRIREDITEV

Javna zbiranja in javne prireditve v smislu varnosti ne predstavljajo kakšnih posebnih problemov na območju Občine Loški Potok. Na tem področju ne beležimo problematike. Večje shode oziroma prireditve varuje PP s posebej pripravljenimi načrti. Sodelovanje z Upravno enoto predvsem na obravnavah za izdajo dovoljenj je zelo dobro.

7 IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ NA PODROČJU OGROŽENOSTI OKOLJA

Tudi varnostna tveganja na področju ogroženosti okolja iz vidika varnosti ne predstavljajo kakšnih posebnih težav na območju Občine Loški Potok. Glede na obravnavanje varnostne problematike na območju Občine Loški Potok ni bilo ugotovljeno, da bi Policijska postaja Ribnica obravnavala prekrške s področja javnega reda in miru in sicer zaradi onesnaženja in ogrožanja okolja.

8 SKLEPNE MISLI IN OPREDELITEV VARNOSTNIH POTREB OBČINE LOŠKI POTOK

Glede na identificiranje varnostnih potreb, izhajajoč iz ocene varnostnih razmer, je potreba po obvladovanju varnostnih tveganj potrebna. Razreševanje varnostnih tveganj na področju kriminalitete, javnega reda in miru, varnosti v cestnem prometu, varstva okolja in drugih obravnavanih področjih terja vrsto oblik skupnega dela policije, MR in drugih dejavnikov v Občini Loški Potok, ki lahko dajo na področju varnosti svoj prispevek. V tej zvezi je potrebno tesno sodelovanje MR s predstavniki policije, zasebno varnostnih služb, inšpekcijskih služb ter Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Loški Potok.

V okviru identificiranja in obvladovanja varnostnih tveganj ter poglavja o vrstah in obsegu nalog medobčinskega redarstva **so nakazani tudi načini obvladovanja varnostnih tveganj** s strani Medobčinskega redarstva, **hkrati pa so opredeljene tudi varnostne potrebe Občine Loški Potok**, izhajajoče iz ocene varnostnih razmer oziroma iz analize in ocene ogroženosti ter varnostnih tveganj.

4. PROGRAM STROKOVNEGA USPOSABLJANJA IN IZPOPOLNJEVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Osnovno strokovno usposabljanje za občinske redarje poteka na podlagi 21. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006) in tretjega odstavka 3. člena in 6. člena Pravilnika o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja občinskih redarjev (Uradni list RS, št. 24/11,45/11). V osnovno strokovno usposabljanje se je vključujejo občinski redarji iz 34. člena Zakona o občinskem redarstvu.

Prijavo kandidata na osnovno strokovno usposabljanje MR, pri kateri je kandidat zaposlen, skladno s 6. členom Pravilnika o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja občinskih redarjev (Uradni list RS, št. 24/11,45/11).

Občinski redarji se udeležijo osnovnega strokovnega usposabljanja na Policijski akademiji na Rocenski 56, 1211 Ljubljana - Šmartno. Usposabljanje traja 12 tednov (370 ur). Po uspešnem zaključku usposabljanja občinski redar opravi **preizkus znanja**.

Z osnovnim strokovnim usposabljanjem se občinski redar usposobi in pripravi za opravljanje nalog pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva. Občinska uprava oziroma MR skladno z določili 27. in 28. člena Pravilnika o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja občinskih redarjev, vodi potrebne evidence o osnovnem strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja.

5. NAČRT STROKOVNEGA USPOSABLJANJA IN IZPOPOLNJEVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

PRILOGA

Strokovno usposabljanje in preizkus znanja

Usposobljenost pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva za opravljanje nalog občinskega redarstva oziroma medobčinskega redarstva, uporabo pooblastil, določenih z zakonom ter za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi se zagotavlja s strokovnim usposabljanjem in obdobjim izpopolnjevanjem ter preizkusom znanja.

Program in čas strokovnega usposabljanja ter način opravljanja preizkusa znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva in način obdobjega izpopolnjevanja, opravljenih preizkusov in izdanih potrdil o usposobljenosti, predpiše minister, pristojen za notranje zadeve. Minister, pristojen za notranje zadeve, imenuje komisijo za opravljanje preizkusov znanja.

Strokovno usposabljanje občinskih redarjev in preizkusi znanja iz prejšnjega odstavka so strošek občin. Sredstva za izvedbo strokovnega usposabljanja občinskih redarjev za uporabo pooblastil iz 10. člena ZORed zagotavlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Občinski redar-pripravnik

Dokler občinski redar ne opravi strokovnega usposabljanja in preizkusa znanja, je občinski redar-pripravnik in ne sme samostojno opravljati nalog občinskega redarja.

Občinski redar-pripravnik mora opraviti preizkus znanja najkasneje eno leto po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi.

6. NAVODILA ZA UKREPANJE REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH

PRILOGA

Na podlagi Ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Loški Potok (v nadaljevanju: OLP) in Občinskega programa varnosti Občine Loški Potok izdajam

NAVODILO

ZA UKREPANJE REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH

I.

Z Navodilom za ukrepanje redarjev v Medobčinskem redarstvu Občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče (v nadaljevanju: MR) ob naravnih in drugih nesrečah na območjih Občine Loški Potok, se zagotavlja izvajanje dejavnosti za primer poplav, plazov, požara, potresa, tehnoloških in ekoloških nesreč ter jedrske nesreče in množičnega pojava kužnih bolezni pri živalih.

Navodilo pa se lahko smiselno uporablja tudi za ukrepanje redarjev ob drugih izrednih dogodkih, kateri v navodilu niso posebej opredeljeni.

II.

Navodilo je izdelano na podlagi ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami in se priloži k Občinskemu načrtu zaščite in reševanja v OLP, izdelanem v skladu z določbami Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 3/2002, 17/2002 in 17/2006).

Navodilo se hrani v pisni obliki v Službi za zaščito in reševanje OLP in na sedežu MR.

III.

Navodilo za ukrepanje redarjev MR ob naravnih in drugih nesrečah v OLP ob izrednih dogodkih se prične uporabljati:

- v primeru naravnih in drugih nesreč, ki so prizadele območje OLP in je MR obveščeno preko Centra za obveščanje Republike Slovenije, s strani OLP ali koga drugega ali

- po obvestilu župana ali štaba civilne zaščite OLP.

IV.

V primeru, navedenem v tem navodilu, mora vodja MR takoj do preklica zagotoviti stalno prisotnost vsaj enega redarja na prizadetem območju.

Redar se mora takoj javiti Štabu civilne zaščite OLP.

Po dogovoru med županom OLP oziroma osebe, ki jo ta pooblasti in vodjo MR se lahko zagotovi tudi večje število redarjev.

V.

Na ogroženem območju redar predvsem skrbi za javno varnost in javni red, njegove naloge pa so:

1. v primeru poplav in plazov:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- pri varovanju cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja ugotavlja primere poškodb ter o teh seznanja štab civilne zaščite,
- pozoren je na nove pojave kot npr. zamašitev vodotokov, sprožitve plazov, ter o tem seznanja štab civilne zaščite,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij.
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

2. v primeru požarov:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- ugotavlja primere nastanka začetnih požarov ter o tem obvešča štab civilne zaščite, sam pa le tega poskuša pogasiti,
- ob razglašeni veliki požarni ogroženosti s ciljem varovanja javnega premoženja, naravno in kulturno dediščino ugotavlja primere kršitev odredbe in o tem obvešča policijo in štab civilne zaščite,

- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij,
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

3. v primeru potresa:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij,
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

4. v primeru tehnoloških in ekoloških nesreč ter jedrske nesreče:

- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- po možnosti izvaja samopomoč oz. prvo pomoč poškodovanim,
- pri varovanju cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselja ugotavlja primere poškodb ter o teh seznanja štab civilne zaščite,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij.
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- v primeru ekološke nesreče je pozoren na morebitne znake onesnaženja vodotokov, podtalnice, zastrupitev ter o tem obvešča štab civilne zaščite,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

5. ob pojavu kužnih bolezni:

- vzdržuje javni red in mir,

- v naseljih ureja promet in omogoča interveniranje veterinarski službi pri preprečevanju bolezni ter pri odvozu kadavrov,
- sodeluje z štabom civilne zaščite, ter po usmeritvah poveljnika civilne zaščite v kolikor ta ne more drugače zavarovati življenja ljudi in premoženja nudi pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij,
- v kolikor ugotovi, da je opravljen premik živali, ki nimajo veterinarskega spričevala ali pa da prihajajo iz okuženega območja mora o tem obvestiti štab civilne zaščite, kateri obvesti veterinarja,
- z sredstvi zvez vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z sedežem organa, občino, zlasti še s centri za obveščanje,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Redar MR, ki pomaga ob množičnem pojavu kužnih bolezni pri živalih, po potrebi uporablja naslednja zaščitna sredstva: zaščitne maske, zaščitne respiratorje, zaščitne rokavice in druga potrebna zaščitna sredstva, za dezinfekcijo pa ustrezna dezinfekcijska sredstva, ki jih predvidijo pristojne strokovne službe.

Drugi zaščitni ukrepi se izvajajo v skladu z ukrepi, ki jih odredi Veterinarska uprava Republike Slovenije in druge pristojne službe.

VI.

Redar je dolžan o vseh pomembnih ukrepih in odločitvah pri opravljanju svojih nalog sproti obveščati vodjo MR, po opravljenem delu pa mora napisati poročilo.

VII.

Navodilo začne veljati z dnem podpisa.

Številka:

Datum:

OBČINA LOŠKI POTOK
Ž U P A N
JANEZ NOVAK

7. SISTEM ALARMIRANJA IN UKREPANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH

PRILOGA

Na podlagi Navodila za ukrepanje redarjev Medobčinskega redarstva ob izrednih dogodkih določam naslednji

SISTEM ALARMIRANJA IN UKREPANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OB IZREDNIH DOGODKIH

I.

Z navedenim sistemom alarmiranja in ukrepanja redarjev MR se določa način obveščanja pristojnih služb ob izrednih dogodkih oziroma naravnih in drugih nesrečah.

II.

Obveščanje pristojnih služb se izvaja na naslednji način:

- Regijski center za obveščanje se obvešča prek telefonske številke 112,
- Operativni komunikacijski center Policijske uprave Ljubljana se obvešča prek telefonske številke 113, Policijsko postajo Ribnica pa prek telefonske številke.....
- Obveščanje vodje intervencije se izvede osebno na kraju nesreče, kadar pa to ni mogoče, pa preko Regijskega centra za obveščanje,
- Obveščanje župana in odgovornih oseb Občine Loški Potok se izvaja prek telefonskih števil, ki so navedene v internem imeniku,
- Poveljnika in namestnika poveljnika civilne zaščite Občine Loški Potok se obvešča preko Regijskega centra za obveščanje,
- Izvajalce javnih služb se obvešča preko njihovih dežurnih služb.
- Pristojne inšpekcijske službe se obvešča preko njihovih telefonskih števil, ki so na voljo v internetni aplikaciji TIS in pisno na njihov naslov,
- Pristojne državne organe se obvešča prek njihovih telefonskih števil, ki so na voljo v internetni aplikaciji TIS in pisno na njihov naslov.

III.

Navedeni sistem alarmiranja in obveščanja prične veljati z dnem objave na oglasni deski MR.

Vodja Medobčinskega
inšpektorata in redarstva

8. PISNI PROTOKOL O SODELOVANJU S POLICIJO

PRILOGA

V skladu z 7., 8. in 9. členom Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS 139/2006 z dne 29. 12. 2006) ter Smernicami Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti, februar 2007 sprejmeta:

Občina Loški Potok, Hrib-Loški Potok 17, Loški Potok, ki jo zastopa župan Janez Novak

in

Policijska postaja Ribnica, Gorenjska cesta 7, Ribnica, ki jo zastopa komandir Peter Kotar

PISNI PROTOKOL

o sodelovanju Medobčinskega redarstva in Policijske postaje Ribnica

I.

Ta protokol ureja medsebojno sodelovanje Medobčinskega redarstva v delu, ki se nanaša na delovanje MR na območju Občine Loški Potok (v nadaljevanju: OLP) in Policijsko postajo Ribnica (v nadaljevanju: PP Ribnica).

S protokolom se ureja tudi medsebojno sodelovanje med MR in PP Ribnica, ko gre za skupno izvajanje nalog redarstva in policije na območju Občine Loški Potok.

II.

PP Ribnica in MR se zavezujeta, da si bosta medsebojno zagotavljali pomoč pri izmenjavi informacij na področju varnostne in druge problematike, ki so pomembne za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju OLP.

Za doseg navedenih ciljev ter strateških in operativnih ciljev opredeljenih v Občinskem programu varnosti OLP se bodo po potrebi organizirale skupne oblike delovanja in pripravili skupni programi aktivnosti, glede na svoje pristojnosti.

V navedene aktivnosti se bo vključevalo tudi druge organe in službe OLP, ki lahko v okviru svojih pristojnosti prispevajo k večji varnosti in kakovosti življenja in dela na območju OLP.

III.

PP Ribnica in MR izvajata skupne akcije oziroma skupni nadzor nad cestno-prometnimi predpisi in predpisi, ki urejajo javni red in mir na območju OLP. V ta

namen vodja MR in komandir PP Ribnica oziroma od njih pooblašene osebe pripravijo razpored skupnega dela oziroma uskladijo skupne akcije ter določijo področje nadzora.

MR skupaj s PP Ribnica izvede skupno akcijo oziroma nadzor najmanj na 2 meseca. Pri skupni akciji oziroma nadzoru se MR in PP Ribnica dogovorita o številu sodelujočih policistov in redarjev in ustrezni uporabi vozil in drugih sredstev potrebnih za izvedbo akcije oziroma nadzora.

V skupnih akcijah in nadzorih morajo redarji MR ravnati po navodilih vodje policijske enote oziroma policista.

IV.

Glede na posebno problematiko na področju varnosti cestnega prometa se PP Ribnica in MR dogovorita za skupne preventivne akcije na področju varnosti cestnega prometa ter se aktivno vključujeta tudi v akcije Občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OLP.

O načinu in vsebini preventivne akcije se medsebojno dogovorijo in določijo območje in čas trajanja akcije.

V.

MR bo izvajalo svoje pristojnosti skladno s kadrovskimi zmožnostmi, PP Ribnica in pa v okviru svojih pristojnosti.

VI.

Protokol je sklenjen za nedoločen čas. Spremembe in dopolnitve protokola se sprejmejo v soglasju obeh strani.

VII.

Protokol začne veljati z dnem podpisa obeh strani.

Datum:

Datum:

POLICIJSKA POSTAJA Ribnica

OBČINA Loški Potok

K O M A N D I R

ŽUPAN

Rudi Topolovec

Janez Novak

9. PISNI PROTOKOL O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z REDARSTVI SOSEDNIJH OBČIN

PRILOGA

Na podlagi Smernic Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti - Februar 2007, je dne vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva sprejel naslednji

PISNI PROTOKOL O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA REDARSTVA S SOSEDNJIMI REDARSKIMI SLUŽBAMI

I.

Z navedenim pisnim protokolom se določa sodelovanje Medobčinskega redarstva (v nadaljevanju: MR) s sosednjimi občinskimi redarstvi.

Namen tega protokola je, da za se zagotovi javna varnost in javni red tudi na širšem področju in na mejnih področjih, kjer se občinska redarstva oziroma redarstva srečujejo pri svojem rednem in akcijskem delu.

II.

Na podlagi Zakona o občinskem redarstvu je MR pristojno za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti na območju vseh zgoraj navedenih občin.

Delo MR temelji na pooblastilih in pristojnostih, ki jih redarstvu določajo Zakon o občinskem redarstvu, Zakon o varstvu javnega reda in mira, Zakon o pravilih cestnega prometa, Zakon o prekrških in drugi predpisi ter določila občinskih odlokov, na podlagi katerih redarji opravljajo nadzor.

III.

MR v skladu s svojimi pristojnosti:

- nadzoruje varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varuje ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbi za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javni površinah,
- varuje javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,
- vzdržuje javni red in mir,
- izvaja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,

- izvaja nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavlja kršitve citiranega zakona o varstvu cest in okolja v naselju in občinskih cestah zunaj naselja in
- skrbi za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- sodeluje pri prometni ureditvi na občinskih cestah, pri nadzoru in urejanju prometa.

IV.

Z namenom uspešnega zoperstavljanja vsem oblikam ogrožanja javne varnosti in javnega reda na širšem območju in na mejnih območjih občin, je potrebno vzpostaviti takšno sodelovanje med redarstvi, ki bo omogočalo hitro in učinkovito ukrepanje zoper navedene oblike ogrožanja.

Zato mora sodelovanje temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so iz varnostnega vidika pomembne za posamezne občine,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v posamezni občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na mejnih območjih in področjih, ki so skupnega pomena,
- skupnih varnostnih akcijah, intervencijah in medsebojnem sodelovanju pri obravnavi konkretnih varnostnih problemov in
- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

V.

Vse te vrste in oblike medsebojnega sodelovanja in skupnega dela na posameznih področjih dela lahko prispevajo k večji učinkovitosti redarjev MR na območju, ki ga pokrivajo in tudi na območjih, kjer bodo s sosednjimi redarstvi potekale zgoraj opisane aktivnosti.

VI.

Zakon o občinskem redarstvu temelji na ugotovitvi, da zagotavljanje javne varnosti in javnega reda ter v zvezi s tem varovanje življenja in zdravja ter premoženja prebivalcev in lokalne skupnosti pomeni potrebo in interes tako občin kot države v celoti. Gre za naloge, katerih izvajanje je neločljivo povezano z ukrepi, ki lahko pomenijo poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine, kar pomeni, da je potrebno zagotoviti organizacijo služb in usposobljenost izvajalcev nalog oziroma pooblaščenih uradnih oseb, da bo zagotovljeno njihovo zakonito delo ter ustrezno sodelovanje.

VI.

Ta pisni protokol se ponudi v podpis sosednjim redarstvom, stopi pa v veljavo s posameznim redarstvom, z dnem podpisa.

Štev.:

Datum:

Vodja sosednjega redarstva

Vodja Medobčinskega

inšpektorata in redarstva

10. PISNI DOGOVOR O SODELOVANJU Z VARNOSTNIKI ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB

PRILOGA

V skladu s 6. in 7. členom Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006 z dne 29.12.2006) ter Smernicami Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti, sprejmeta:

Medobčinsko redarstvo, ki jo zastopa vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva

in

Zasebno varnostna služba....., ki jo zastopa direktor.....

Zasebno varnostna služba....., ki jo zastopa direktor.....

ltd.

PISNI DOGOVOR

O SODELOVANJU Z VARNOSTNIKI ZASEBNO VARNOSTNIH SLUŽB

I.

Redarji Medobčinskega redarstva Medobčinskega redarstva (v nadaljevanju: redarji MR) bodo pri opravljanju svojih nalog učinkovitejši in varnejši, če bodo imeli zagotovljeno ustrezno komunikacijo in pomoč s strani varnostnikov zasebnih varnostnih služb, ki delujejo na območju MR.

Učinkovito obvladovanje varnostnih razmer in s tem varno delovno in bivalno okolje je v interesu tako organov lokalne skupnosti, kot policije in tudi zasebnih varnostnih služb.

II.

Redarji MR pričakujejo sodelovanje in pomoč varnostnikov zasebno varnostnih služb, predvsem pri opravljanju naslednjih nalog:

- zagotavljanju varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varnosti javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine,
- vzdrževanja javnega reda in miru v širšem smislu.

III.

Redar MR lahko kot pooblaščen uradna oseba, skladno z določbami Zakona o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006), ukrepa ob zaznavi naslednjih prekrškov:

- nedostojno vedenje na javnem kraju (7. člen),
- beračenje na javnem kraju (9. člen),
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena),
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen),
- pisanje in risanje po objektih (13. člen),
- vandalizem (16. člen),
- kampiranje (18. člen),
- uporaba živali (19. člen).

Na območju, ki ga pokriva MR so še posebej v porastu dejanja vandalizma. V skladu z določili Zakona o varstvu javnega reda in miru, stori ta prekršek oseba, ki namenoma poškoduje, prevrne, odstrani ali kako drugače v nasprotju z namenom uporabe ravna s spominskimi obeležji in z objekti javne infrastrukture, kot so komunalna infrastruktura, javna razsvetljava, cestnoprometni znaki, priprave in naprave na rekreativnih površinah, igrala na otroških površinah in podobne javne naprave.

IV.

Varnostniki zasebno varnostnih služb v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju (Uradni list RS, št. 17/11, z spremembami in dopolnitvami) opravljajo svoje naloge, ukrepe in dolžnosti le območju, ki ga varujejo v skladu s pogodbo z naročnikom varnostne storitve.

Zaradi narave svojega dela in interventnih patrolj, je vloga varnostnikov s preventivno varnostnega vidika zelo pomembna tudi izven njihovega varovanega območja.

To se kaže predvsem kot prisotnost v okolju, kjer prihaja do deviantnih pojavov v dnevnem in nočnem času ter ob dela prostih dneh, hitra mobilnost, kvalitetna in stalna komunikacijska povezanost s svojim varnostno nadzornim centrom, strokovna usposobljenost in sposobnost zaznavanja dogodkov, uporaba sile, itd.).

V.

Prav zaradi navedenih razlogov lahko varnostniki, o zaznanih negativnostih, predvsem s področja javnega reda in miru in kriminalitete, obveščajo MR in policijo.

Seveda pa lahko varnostniki tudi izven njihovega varovanega območja ukrepajo samostojno, ko gre v bistvu za »državljsko aretacijo«. V tem primeru gre za pravico, ko lahko vsak kdo odvzame prostosti osebi, ki jo zaloti pri storitvi hujšega kaznivega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti (160. člen Zakona o kazenskem postopku).

VI.

Sodelovanje varnostnikov z redarji se bo pojavljalo tudi kot obveščanje o kršitvah ali o sumih kršitev, ki so v pristojnosti redarjev MR.

Komunikacija oziroma obveščanje bo potekalo preko redne telefonske linije in neposredno do službujočega redarja, ki bo evidentiral informacijo in izvedel potrebne ukrepe. Posamezne zasebno varnostne službe in MR se bodo o načinu komuniciranja (tel. številka, mesto zbiranja informacij, nudenje povratnih informacij, itd.) dogovorile po podpisu dogovora.

VII.

Zasebno varnostne službe bodo zgoraj navedene naloge opravljale vzporedno s svojimi nalogami v korist in zadovoljstvo vseh občanov in niso upravičene do plačila teh varnostnih storitev.

VIII.

Ta dogovor prične veljati z dnem, ko ga podpišejo vse pogodbene stranke.

**Vodja Medobčinskega
inšpektorata in redarstva:**

11. PISNI DOGOVOR O SODELOVANJU MEDOBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

V skladu z 7., 8. in 9. členom Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006 z dne 29. 12. 2006) ter Smernicami Ministrstva za notranje zadeve za izdelavo Občinskega programa varnosti, februar 2007 sprejmeta:

Medobčinsko redarstvo, ki ga zastopa vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva _____
in

Civilna zaščita Občine Loški Potok, ki jo zastopa _____

PISNI DOGOVOR

o sodelovanju Medobčinskega redarstva v občinskem sistemu zaščite in reševanja

I.

Medobčinsko redarstvo (v nadaljevanju: MR) sodeluje v občinskem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v okviru pristojnosti oziroma pravic in dolžnosti, ki jih ima kot organ lokalne skupnosti v skladu z zakonskimi določili Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami - ZVNDN-UPB1 (Uradni list RS, št. 51/2006, 97/10).

II.

V okviru izvajanja nalog MR ima medobčinski redar na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami nalogo, da obvesti najbližji center za obveščanje o vsaki nevarnosti naravne ali druge nesreče takoj, ko jo je opazil ali je zanjo izvedel, v okviru možnosti prepreči naravno in drugo nesrečo, rešuje in pomaga, ter daje napotke za zaščito, reševanje in pomoč.

III.

Cilj varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč. MR sodeluje v sistemu zaščite in reševanja ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja z

izvajanjem nalog, opredeljenih v Navodilu za ukrepanje redarjev MR ob izrednih dogodkih, katero je priloga Občinskega programa varnosti Občine Loški Potok.

IV.

Medobčinski redar opravlja svoje naloge pri zaščiti, reševanju in pomoči v skladu s predpisi ter usmeritvami pristojnega poveljnika Civilne zaščite oziroma vodje intervencije v kolikor ta ne more drugače zavarovati ljudi in premoženje. Po usmeritvah pristojnega poveljnika Civilne zaščite bo predvsem nudil pomoč pri izvajanju prepovedi dostopa nepooblaščenim osebam na kraj nesreče in prometa mimo tega kraja ter varovanje umika ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij.

V.

Z Navodilom za ukrepanja redarjev MR ob naravnih in drugih nesrečah se zagotavlja izvajanje dejavnosti za primer potresa, požara, plazov, poplave, jedrske nesreče in množičnega pojava kužnih bolezni pri živalih.

VI.

Namera dogovora zajema medsebojno obveščanje in pomoč. Dogovor je sklenjen za nedoločen čas. Spremembe in dopolnitve se sprejmejo v soglasju obeh strani.

Medobčinsko redarstvo

CIVILNA ZAŠČITA

**12. DELOVNI NALOG IN TEDENSKO POROČILO O DELU REDARJA
MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z NAVODILOM**

Obrazec z navodilom

**MEDOBČINSKO REDARSTVO
DELOVNI NALOG IN TEDENSKO POROČILO O DELU REDARJA**

REDAR: FUNKCIJA: RAJONSKI REDAR
DELOVNO PODROČJE

<i>Delovni teden:</i>	Št. tedna:	Datum od:	Datum do:
-----------------------	------------	-----------	-----------

POSEBNE NALOGE IN ZADOLŽITVE:	OPRAVLJENO

DRUGO:

DAN V TEDNU:	DATUM:	ŠT. IZDANIH MK	ŠT. PL. NALOGOVI	ŠT. ODR. KLEŠČA	ŠT. ODR. PAJEK	ŠT. OPOZOR.	DRUGO
PONEDELJEK							

Izdal: _____ dne: _____

Oddal: _____
Dne: _____

Vsakemu redarju se na začetku delovnega tedna izda delovni nalog in tedensko poročilo o delu redarja (v nadaljevanju: obrazec), na podlagi katerega poteka delo redarja. Izpolnjevanje obrazca je razdeljeno na dva dela:

- **prvi del, ki ga izpolni vodja za operativne zadeve** in zajema prve tri razpredelnice na podlagi razporedov, ki jih pripravita vodji izmen za vsaki tekoči teden. V tem delu obrazca se ob osnovnih podatkih (ime in priimek redarja, status in funkcija dela) vpišejo vse dodatne zadolžitve, ki jih MRa redar opraviti ob svojem rednem delu na določenem območju in
- **drugi del, ki ga izpolni redar**. Ta redar v obrazec vpiše podatke o številu izrečenih mandatnih kazni, vročenih plačilnih nalogih, število odredb za odvoz nepravilno parkiranih vozil, število odredb za lisice, število izdanih drugih odredb in ukrepov.